

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL- BLANES

Memòria d'informació

juny de 2017

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE BLANES

Memòria d'informació

document per l' APROVACIÓ INICIAL – juny de 2017

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE BLANES

MEMÒRIA D'INFORMACIÓ

0. CRÈDITS	6
1. PREÀMBUL	7
1.1 Antecedents	7
1.2 Objecte d'aquesta revisió del POUM	7
1.2 Redacció	8
1.3 Marc legal	8
1.4 Participació ciutadana	9
1.5 Contingut del POUM	9
2. ESTUDIS TERRITORIALS I AMBIENTALS	11
2.1 Introducció i antecedents	11
2.2 Anàlisi ambiental del territori	23
2.3 Diagnosi ambiental	74
3. ANÀLISI DEMOGRÀFICA, DE L'ESTRUCTURA ECONÒMICA I DEL MERCAT D'HABITATGE	78
3.1 Blanes i la seva àrea urbana en el context territorial: escenaris estratègics ..	78
3.2 Les dinàmiques demogràfiques	79
3.3 Estructura econòmica i mercat de treball	101
3.4 Les característiques del parc i la construcció d'habitatges	116
3.5 Els efectes de la crisi en l'estructura demogràfica, econòmica i el mercat de l'habitatge. Principals resultats dels tres informes	126
4. ANÀLISI DEL DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC	129
4.1 El desenvolupament urbà del municipi.	129
4.2 Planejament d'aplicació	133
4.3 Planejament urbanístic vigent	142

0. CRÈDITS

Coordinadors del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Blanes

Narcís Sicart i Marfà / advocat
Octavi Font / arquitecte municipal

Col·laboradors tècnics

Esteve Corominas i Noguera / arquitecte (LAND urbanisme i projectes)
Joan Carles i Roqué / arquitecte (LAND urbanisme i projectes)
Laura Cid i Espinach / ambientòloga (lavola)
Mar Vives España / ambientòloga (lavola)
Robert Mas i Santana / e.c.c.p. (ABM-jg enginyeria)
Ricard Ruiz de Morales Casademont / e.c.c.p. (ABM-jg enginyeria)
Joan Vicente i Rufí / geògraf (UdG)

1. PREÀMBUL

1.1 Antecedents

El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Blanes actualment vigent al municipi, va esser aprovat per la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona en data de 14 d'abril de 2010 i publicat al DOGC 5643 (04/06/2010).

Aquest Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (en endavant POUM-2010) va ser recorregut en el recurs ordinari 174/2011 davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, el qual, en la sentència 237 de 31 de març de 2015 va declarar la nul·litat del POUM per la insuficiència de l'estudi d'inundabilitat. La sentència ha estat recorreguda per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament en cassació al Tribunal Suprem.

Aquesta sentència en cas que esdevingués ferma en cassació, per la ratificació del Tribunal Suprem dels termes de la mateixa, declarant la nul·litat del POUM-2010, comportaria automàticament la vigència de l'anterior planejament general del municipi, es a dir, el Pla General d'Ordenació Urbana de 1981 (PGOU-1981). Això comportaria el retorn a un marc urbanístic, que en aquest moment estaria molt desfasat en relació a les necessitats i objectius del municipi, amb qualificacions i normatives urbanístiques que no s'adeqüen als criteris ambientals i de qualitat urbana que es consideren adients al moment actual.

Amb raó d'aquesta sentència, el Consistori municipal ha considerat oportú, iniciar de nou el treballs de redacció i tramitació del POUM de cara a que, en el supòsit que el Tribunal Suprem mantingui la resolució de declarar nul de ple dret el POUM-2010, el municipi pugui disposar d'un instrument urbanístic general en la major brevetat possible, que s'adeqüi a les resolucions judicials, i que estigui adaptat a la nova legislació urbanística i ambiental, així com als nous plans sectorials aprovats darrerament.

1.2 Objecte d'aquesta revisió del POUM

La sentència 237 de 31 de març de 2015 del TSJC declara la nul·litat del POUM-2010, per la insuficiència de l'estudi d'inundabilitat que consta dins els documents del mateix Pla, i bàsicament, per la indeterminació en el POUM dels diferents àmbits afectats pels possibles períodes d'inundabilitat i la seva regulació, d'acord amb les limitacions legals que afecten a aquests diferents àmbits hidràulics.

La complementació d'aquest estudi d'inundabilitat en els termes que esmenta la sentència, ha de permetre l'adequació del POUM-2010 a les consideracions de la mateixa, incorporant les regulacions i justificacions necessàries per a cada un dels diferents àmbits hidràulics.

Es planteja doncs en aquesta revisió del POUM, completar l'estudi d'inundabilitat i incorporar dins les determinacions del POUM-2010 les determinacions a que fa referència l'esmentada sentència, que tant si es ratificada en cassació o no pel Tribunal Suprem, permetrà completar les determinacions del Pla i redundarà en benefici de la seguretat de la població.

Aquesta revisió plantejada com una nova tramitació del POUM-2010, amb la incorporació de les determinacions de l'estudi d'inundabilitat a que fa referència la sentència, ha de permetre una realització dels treballs de la manera més simple i

ràpida, aprofitant i actualitzant els treballs efectuats pel POUM-2010, sota la direcció i supervisió dels serveis tècnics municipals.

L'Ajuntament, ha considerat per tant, que per al compliment dels termes de la sentència en cas que aquesta sigui ratificada en cassació pel Tribunal Suprem, el procés més àgil, ràpid i econòmic per dotar al municipi d'un nou planejament general, es el de procedir a la complementació i actualització del POUM-2010, tenint en compte que els objectius i determinacions generals d'aquest Pla, es consideren correctes i adequats a les necessitats del municipi, i que per tant mantenen la seva vigència, sens perjudici de les actualitzacions i precisions que es puguin incorporar al llarg de la nova tramitació i en el procés de participació ciutadana.

La tramitació d'aquesta complementació i actualització del POUM-2010, ha de seguir no obstant, el mateix procediment establert en la legislació urbanística vigent per a la tramitació d'un nou Pla, seguint els tràmits d'Avanç de Pla, aprovació inicial, aprovació provisional i aprovació definitiva que s'estableixen en ell D.L. 1/2010, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, i amb les mateixes garanties jurídiques de tramitació, difusió i participació ciutadana que pertocquen a un document d'aquestes característiques.

Aquesta revisió del POUM partirà doncs, de l'actualització dels treballs del POUM-2010, incorporant les determinacions resultants de les modificacions legislatives vigents i dels nous plans sectorials aprovats, així com dels ajustos o modificacions que estimi oportú el Consistori per a una millor adaptació als criteris actuals i de facilitat de gestió, i les que resultin de la tramitació del Pla i/o del procés de participació ciutadana.

1.2 Redacció.

L'estudi i execució d'aquests treballs del POUM els realitza els serveis tècnics municipals de l'Ajuntament de Blanes, sota la coordinació i direcció de Narcís Sicart i Marfà / advocat i Octavi Font / arquitecte, amb la col·laboració externa de l'empresa Land Urbanisme i Projectes per a la confecció de la documentació gràfica i tècnica; LaVola per l'assessoria mediambiental i estudis territorials, la Càtedra de Geografia i Pensament Territorial - Institut de Medi Ambient de la Universitat de Girona per als estudis socioeconòmics i territorials, la consultoria A.B.M. per l'estudi d'inundabilitat i treballs d'infraestructures del cicle de l'aigua, i el Gabinet d'Estudis Econòmics per als treballs de l'agenda i l'avaluació econòmica.

En aquests treballs de revisió del POUM, s'ha complementat l'estudi específic d'inundabilitat de la conca de la Tordera, la riera de la Plantera i la riera de Blanes, elaborat per la consultora A.B.M., i s'han incorporat els resultats de l'estudi de riscos de desprendiments realitzat per Eduardo Alonso i Jordi Corominas de la Universitat Politècnica de Catalunya.

1.3 Marc legal

Els treballs tindran les característiques d'un Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), que revisarà el planejament urbanístic actualment vigent al municipi. El POUM es redacta d'acord amb l'establert a:

- Llei 3/2012, de 22 de febrer, de modificació del Text refós de la Llei d'urbanisme
- Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme

- Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme
- Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental
- Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge
- Llei 8/2007 de 28 de maig, del sòl
- Llei 8/2013, de 26 de juny, de rehabilitació, regeneració i renovació urbanes.
- Real Decret Legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei del sòl i rehabilitació urbana.

1.4 Participació ciutadana

D'acord amb la legislació vigent i amb l'objectiu de facilitar la participació ciutadana i una plena difusió dels documents d'elaboració del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, l'Ajuntament aprovarà el Programa de Participació Ciutadana per a l'elaboració del POUM. El programa de participació ciutadana tindrà com a finalitat fomentar i garantir els drets d'informació, iniciativa i participació ciutadana en tot el procés de planejament del municipi, i facilitar la divulgació i la comprensió dels objectius i el contingut dels treballs de planejament.

El programa preveurà els espais d'informació pública i els canals per a la participació ciutadana, així com per a la difusió dels documents que s'elaborin en les diferents fases de la seva tramitació.

Es tracta en resum, que en l'elaboració del nou POUM, d'especial interès pel desenvolupament urbanístic, social i econòmic de la població, el programa garanteixi la participació de tots els ciutadans interessats, en cada una de les fases del planejament, posant al seu abast tots aquells instruments necessaris, d'informació, documentació, i participació directa, per a facilitar la divulgació i participació en tots els treballs d'elaboració del nou Pla.

Amb aquest objectiu de facilitar el seguiment i la participació en els treballs de redacció del POUM, el programa s'estructurarà en les següents fases:

- Constitució d'una Comissió de seguiment
- Jornades de participació ciutadana
- Informació pública dels documents en les fases d'Avanç i d'aprovació inicial.
- Resposta individualitzada de les al·legacions

Prèviament a l'aprovació del document d'Avanç de planejament del POUM, l'Ajuntament va aprovar el Programa de Participació Ciutadana específic per a l'elaboració i tramitació del POUM de Blanes.

1.5 Contingut del POUM

La redacció d'un Pla d'Ordenació Urbanística Municipal segons la legislació actualment vigent va tenir una primera fase en l'elaboració del document de l'Avanç de Planejament.

En aquest moment, d'aprovació inicial, el contingut del POUM és el que fixa la legislació vigent, i conté els objectius i criteris generals del Pla, una síntesis de les alternatives considerades, la descripció de la proposta, la normativa, l'informe ambiental, l'avaluació econòmica del Pla, el catàleg de béns, el catàleg de masies, l'avaluació de mobilitat, la memòria social, un resum comprensiu de les propostes del POUM, així com l'informe dels suggeriments efectuats durant l'exposició pública de l'Avanç de planejament, i l'informe de retorn de les jornades de participació.

Per a poder realitzar la redacció del POUM, s'han elaborat estudis informatius del municipi de Blanes que comprenen les següents àrees de coneixement:

- Estudis territorials i ambientals
- Xarxa de comunicacions i mobilitat
- Patrimoni
- Població, economia i habitatge
- Anàlisi del desenvolupament urbanístic

En aquest document de Memòria informativa, hi ha l'anàlisi dels tres grans camps que compren l'urbanisme que són, el **territori** amb els estudis territorials i ambientals; la **població**, amb els estudis demogràfics, econòmics, d'habitatge, i de mobilitat; i finalment l'**urbanístic**, amb els estudis de com s'insereix una determinació població en un territori concret.

Posteriorment, en la Memòria d'ordenació, podrem veure'n els criteris i objectius urbanístics, i els criteris i objectius ambientals, les diferents alternatives, així com la descripció de les propostes del POUM.

2. ESTUDIS TERRITORIALS I AMBIENTALS

2.1 Introducció i antecedents

2.1.1- Relació amb altres plans i programes

A continuació es recopilen aquells plans i programes més significatius dels quals s'ha tingut coneixement per tal de recollir les incidències previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents, tal i com estableix la Llei 21/2013, i d'identificar aquells casos en què la seva superposició, entre si, i amb el Pla objecte d'estudi, pot representar impactes acumulatius rellevants que s'hagin de tenir en consideració en l'avaluació d'aquest Pla.

A aquests afectes es consideraran els següents grups de plans i programes:

- Instruments de planejament territorial i urbanístic
- Plans territorials sectorials

2.1.2- El Pla territorial general de Catalunya

El Pla Territorial General de Catalunya (PTGC), aprovat per la Llei 1/1995, té com a objectius definir l'equilibri territorial d'interès general per a Catalunya, i orientar les accions a emprendre per crear les condicions adequades que atreguin l'activitat econòmica als espais idonis.

El PTGC adscriu el municipi de Blanes a l'àmbit territorial funcional (ATF) de les Comarques gironines i, dins de la seva lògica d'estructuració del territori, determina que les Comarques Gironines han de quedar sota les directrius del pla territorial parcial corresponent.

El PTGC pretén reforçar la capitalitat i potència del sistema urbà central gironí i, a tal efecte, proposa una articulació de tots els sistemes amb la resta de l'àmbit funcional a través de la potenciació de l'aeroport, l'estació del TAV i les noves CIM integrades de mercaderies. De les actuacions concretes proposades per a les xarxes de transport, no se n'identifica cap amb incidència a Blanes.

D'altra banda, si bé Blanes no s'integra explícitament en cap sistema de reequilibri territorial, cal posar de manifest l'estratègia global referida a l'aplicació de polítiques de desenvolupament de qualitat en tots els sistemes costaners buscant alternatives d'ocupació de sòl en els municipis de segona línia de mar, que no estan excessivament ocupats, com a alternativa als pròpiament costaners que sovint estan molt densificats.

2.1.3- El Pla territorial parcial de les comarques gironines

Aprovat definitivament en data 14/09/2010, inclou dins del seu àmbit de planejament les comarques de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès, la Selva, el Pla de l'Estany, la Garrotxa i el Ripollès. El Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines (PTPCG d'ara en endavant) estableix les determinacions relatives a espais oberts, a assentaments i a infraestructures per a tot aquest àmbit territorial.

El PTPCG inclou el municipi de Blanes dins de l'àmbit anomenat "Selva Marítima", juntament amb Lloret de Mar i Tossa de Mar. En referència al **sistema**

d'assentaments, el PTPCG fixa l'estratègia de desenvolupament qualitatiu i reforçament nodal per al nucli de Blanes, atenent al fet que el nucli té un paper primordial en la vertebració urbana de l'àmbit global. Es tracta d'una estratègia plantejada a resultes del fet que el municipi està arribant a l'exhauriment de la seva capacitat de creixement en extensió, tot i que sostenen un important potencial de població i activitat econòmica.

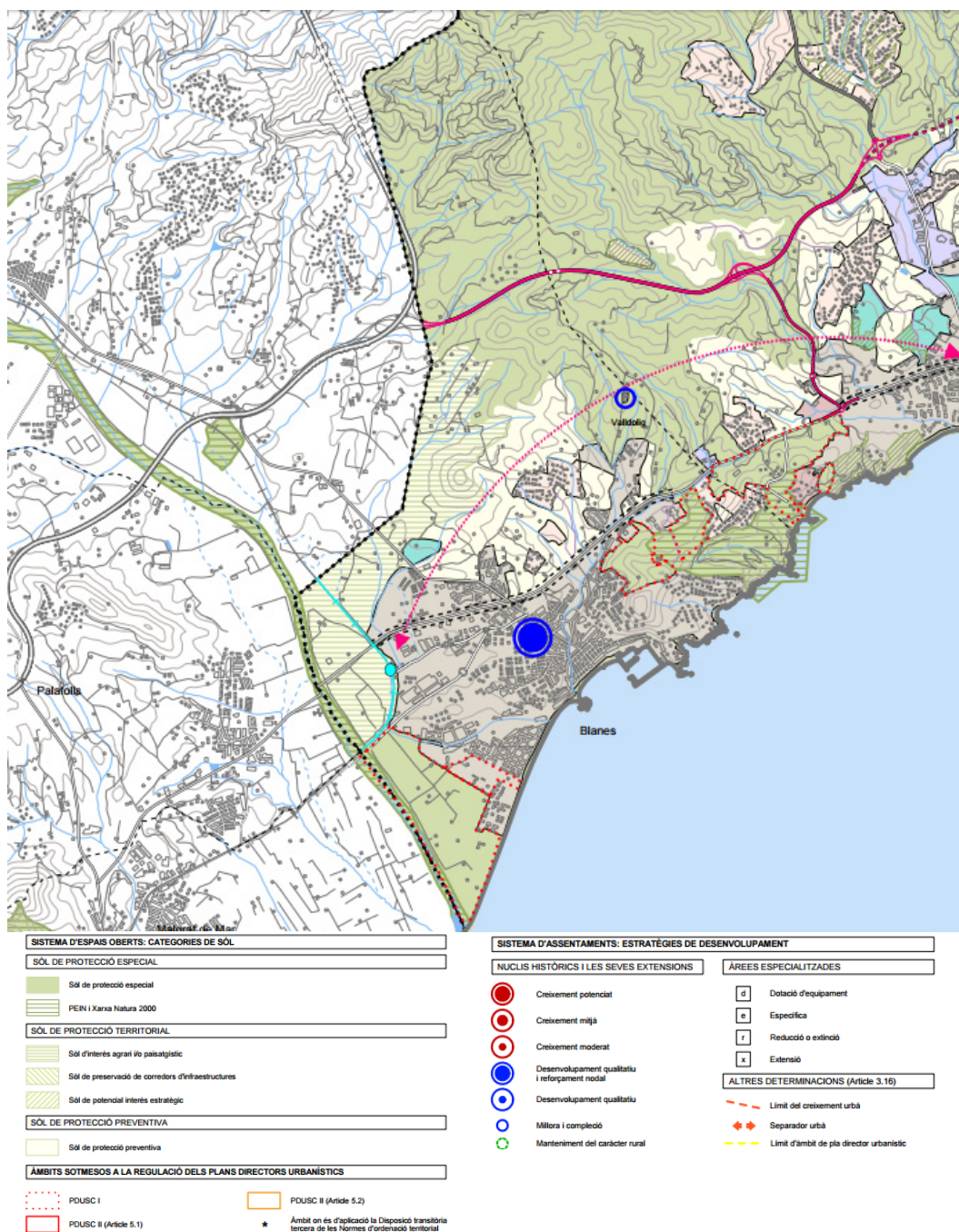
Pel que fa al **sistema d'espais oberts**, una part important de la superfície municipal queda inclosa dins la categoria de sòls de protecció especial. Aquesta categoria comprèn els sòls que es consideren els més adequats per integrar una xarxa permanent i contínua d'espais, que té per finalitats garantir la biodiversitat i vertebrar el sistema d'espais oberts del territori amb els seus diferents caràcters i funcions i sobre els que, per tant, s'aplica una regulació més restrictiva. Per a la delimitació d'aquests, el PTPCG té en compte els espais d'interès natural amb figures de protecció, entre els quals s'inclou l'espai de Pinya Rosa i l'espai del riu i estanys del Tordera. Així mateix, també s'identifiquen sòls inclosos en aquesta categoria a raó del seu valor natural, els quals s'ubiquen principalment a la llengua nord-oest del terme i a la zona al·luvial del sud-est.

D'altra banda, en l'extrem oriental del municipi es localitza una franja important de sòls de protecció territorial pel seu valor agrari i/o paisatgístic. Aquesta categoria comprèn aquell sòl que el Pla no considera necessari que formi part de la xarxa de sòl de protecció especial, però que té valors, condicionants o circumstàncies que motiven una regulació restrictiva de la seva possible transformació, atès que existeix en l'àmbit del Pla suficient sòl de protecció preventiva per donar resposta a totes les necessitats de desenvolupament urbanístic o d'edificació en sòl no urbanitzable que es donessin al llarg del seu període de vigència.

Finalment, pel que fa al **sistema d'infraestructures** de la mobilitat, el PTPCG recull diferents propostes de millora de les infraestructures de mobilitat, com el perllongament de la C-32 i el seu enllaç amb la nova A-2. Pel que fa al transport col·lectiu el pla proposa fer arribar el servei de rodalies de Girona, i la proposta a mig termini de la proposta de carril bus sobre la GI-682 entre Lloret i Blanes.

En la següent imatge es resumeixen de forma gràfica les determinacions que per a l'àmbit de Blanes estableix el Pla, tant pel que fa al sistema d'espais oberts, a les estratègies dels assentaments i a les actuacions sobre les infraestructures.

Figura 1. Principals determinacions del PTPCG per a Blanes

Font: PTPCG

D'altra banda, cal tenir en compte que la Memòria ambiental del PTPCG estableix que els instruments de planejament urbanístic inclosos en l'àmbit de desenvolupament d'aquest han de tenir en compte en la seva avaluació ambiental, si s'escau, i en qualsevol cas en el seu plantejament diversos aspectes. A continuació es llisten els que es consideren d'aplicació per al Pla d'estudi:

- Hauran de tenir en compte i justificar adequadament la seva adequació o coherència amb els objectius ambientals d'aquest Pla Territorial, sense perjudici dels objectius ambientals específics que s'hagin de determinar per al pla o programa en qüestió.

- En els punts que el Pla identifica com crítics per la connectivitat el planejament urbanístic hauran d'estudiar amb detall aquesta situació i preveure alternatives o mesures preventives, compensatòries o correctores de les noves actuacions per tal de millorar la connectivitat de manera específica en aquestes àrees i prestant especial atenció a les determinacions que en aquest sentit conté la normativa del Pla.
- Les noves trames urbanes d'extensió o reforma respondran als criteris d'estalvi de sòl i de proporcionalitat entre població i llocs de treball localitzats interpretats en el conjunt de l'àmbit –municipal o plurimunicipal- objecte de planejament.
- El disseny de les noves àrees urbanes incorporarà criteris de qualitat paisatgística, d'eficiència energètica, d'estalvi d'aigua, de mobilitat sostenible, d'afavoriment de la biodiversitat en la vegetació urbana, de prevenció de la contaminació i de gestió dels residus. De manera específica, caldrà que les noves actuacions urbanístiques en l'àmbit del Pla Territorial apliquin aquelles mesures viables tècnicament i econòmicament encarades a assolir l'autoabastament energètic dels sectors, el tancament del cicle de l'aigua dintre dels sectors, i un canvi modal radical del sistema de mobilitat. Concretament, els nous desenvolupaments hauran de preveure les mesures necessàries que permetin que el reg de zones verdes es dugui a terme mitjançant la recollida de les aigües pluvials, aigües grises o drenatges de les infraestructures soterrades.
- Caldrà estudiar vies per a que, en la mesura del possible, els nous creixements siguin neutres en carboni.
- Les noves trames urbanes s'adequaran a les condicions topogràfiques de l'espai on s'ubiquin i, sense perjudici de les solucions concretes d'ordenació adequades en cada cas, establiran relacions de continuïtat i harmonia formal amb les trames existents. Caldrà extremar l'observança d'aquests criteris en aquelles àrees i nuclis que per la seva visibilitat són components significatius del paisatge.
- Els plans o projectes que es desenvolupin en sòl de protecció preventiva i que es situïn a menys de 250 metres de distància d'espais naturals protegits o de zones humides protegides hauran de justificar que no afecten negativament els valors pels quals aquests espais són objecte de protecció i en qualsevol cas hauran de preveure mesures específiques per a minimitzar el seu impacte ambiental. El planejament urbanístic haurà de regular i delimitar amb major precisió aquestes zones també i, si s'escau, ampliar-les a sòls urbans o urbanitzables, o sòls de protecció territorial.
- L'ordenació de sectors de sòl urbanitzable, o de sòl urbà no consolidat, que siguin confrontants amb masses d'aigua (rius, rieres, canals, llacs, estanys o la vora del mar) així com amb sòls de protecció especial o territorial agro-paisatgístic, hauran de considerar la presència d'aquests elements i preveure espais de transició paisatgística entre el front edificat i aquells elements. En aquest espai de transició s'hi hauran de localitzar de manera preferent els sòls de cessió per a espais lliures i s'ha de tractar amb cura la composició urbana dels fronts edificats per la seva especial visibilitat.
- Els municipis de l'àmbit del Pla hauran de preveure en els seus plans d'ordenació urbanística municipal corredors específics per a les infraestructures de transport i distribució elèctrica que permetin travessar, si és indispensable, els sòls de protecció especial d'interès connector amb el menor impacte sobre la connectivitat ecològica.
- El planejament urbanístic avaluarà l'existència d'altres sòls aptes per desenvolupar i que ja tinguin la condició d'urbanitzables abans de fer un canvi de classificació dels sòls de protecció preventiva que estableix el Pla. En el cas que no es disposi de més sòl i que s'hagin d'afectar a sòls de protecció preventiva caldrà que el planejament urbanístic o derivat analitzi amb detall els

valors que hi concorren i cerqui la comptabilització màxima dels mateixos amb les actuacions que es prevegin.

- El planejament urbanístic delimitarà amb precisió les zones de risc o afectació i ha de determinar, si escau, les mesures específiques de protecció i prevenció que siguin adequades d'acord amb l'ordenació proposada i la normativa d'aplicació en cada cas.
- Els municipis podran preveure en el seu planejament urbanístic municipal que, quan malgrat l'observació de les condicions generals de protecció previstes pel Pla Territorial, una nova infraestructura afecti sòls d'elevat valor natural o paisatgístic, s'hagin de preveure com a mesures compensatòries actuacions de custòdia del territori que afectin a una superfície equivalent a l'afectada per la nova infraestructura. Aquestes actuacions podran implicar la necessitat d'adquirir terrenys i d'establir contractes o convenis de custòdia amb organitzacions que garanteixin, a mig i llarg termini, una gestió adequada dels terrenys així com el seguiment de l'efectivitat de les actuacions.
- El desenvolupament dels creixements urbanístics i de les renovacions urbanes previstes no només s'ha de subordinar a l'execució prèvia o simultània de les infraestructures necessàries per atendre les necessitats d'abastament d'aigua que generin, sinó que s'ha de condicionar a una garantia prèvia de l'abastament que asseguri l'existència del recurs i el seu subministrament, en base a un ús sostenible d'aquest. A més, el creixement urbanístic municipal ha d'internalitzar el cost global de la disposició, distribució i garantia del nou abastament previst derivat del seu desenvolupament”.

2.1.4- El Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner

Els Plans Directors Urbanístics del Sistema Costaner (PDUSC) són documents tramitats i aprovats amb la finalitat de protegir els espais oberts i orientar el desenvolupament dels sòls a menys de 500 metres de la costa. En concret, pretenen, en general, la no consolidació, amb urbanització o amb edificació, dels espais costaners encara no transformats, classificats com sòl no urbanitzable o com sòl urbanitzable no delimitat. El primer PDUSC fou aprovat el 25 de maig de 2005 i el segon el 16 de desembre de 2005.

L'esquema que segueixen aquests plans és el de detallar la regulació que el planejament urbanístic general ha de fer del sòl que s'inclou, així com les condicions i limitacions a les qual s'han de subjectar el planejament urbanístic derivat i les edificacions.

Aquests Plans estableixen diversos graus o gradients d'afectació (unitats territorials de regulació, UTR). Per una banda, dins les categories de sòl no urbanitzable costaner (UTR-C) s'estableixen quatre categories:

- Sòl no urbanitzable costaner subjecte al PEIN (codi CPEIN), abraçant només la part emplaçada dins la franja de 500m d'amplada.
- Sòl no urbanitzable costaner 1 (codi C1), caracteritzat per sòls amb valor de connexió entre àmbits de sòl d'especial qualitat.
- Sòl no urbanitzable costaner 2 (codi C2), sòls que per la seva proximitat a la ribera del mar requereixen la protecció dels valors que els caracteritzen.
- Sòl no urbanitzable costaner 3 (codi C3).

D'altra banda, s'estableix la categoria de sòl costaner especial (UTR-CE), integrat pels sòls no urbanitzables i urbanitzables no delimitats sense Programa d'Actuació Urbanística o Pla Parcial Urbanístic de delimitació vigent.

Per al municipi de Blanes, el PDUSC delimita els següents espais:

tipus	zona	codi	regulació
C1	Treumal – La Vinya blanca	UTR-C095	Article 14 normes urbanístiques del PDUSC.
	Entorns Pinya de Rosa	UTR-C097	
	Delta del Tordera	UTR-C099	
CE	Can Ferrer	UTR-CE 098	Articles 16 i 18 normes urbanístiques del PDUSC.
	Centre d'Estudis	UTR-CE 097b	

A continuació es sintetitza el contingut de les fitxes corresponents a aquests espais¹, especialment pel que fa a als suggeriments de caire orientatiu que inclouen i que cal tenir en compte a l'hora de regular i gestionar aquests àmbits:

TREUMAL – LA VINYA BLANCA

Es recomana preservar l'àmbit de possibles aprofitaments urbanístics per raó de tractar-se d'un àmbit que pot complir amb la funció d'assegurar la preservació i la continuïtat d'espais d'alt valor natural i paisatgístic.

Mesures a tenir en compte:

Reforçar la continuïtat ecològica i paisatgística amb els espais lliures adjacents, entre els quals hi ha Pinya de Rosa.

Preservació d'incendis forestals.

Rehabilitar i ordenar els camins i accessos, de manera que mantinguin el seu caràcter rural i causin el menor impacte possible.

Aplicar criteris d'integració en el medi a les construccions i instal·lacions existents.

Integració de les urbanitzacions que delimiten l'àmbit, mitjançant usos adequats i el tractament de les seves vores.

Control dels usos periurbans.

ENTORNS PINYA DE ROSA

Es recomana preservar l'àmbit de possibles aprofitaments urbanístics per raó de tractar-se d'un àmbit que pot complir amb la funció d'assegurar la preservació i la continuïtat d'espais d'alt valor natural i paisatgístic.

Mesures a tenir en compte:

Reforçar la continuïtat ecològica i paisatgística amb Pinya de Rosa i proposar la preservació de l'espai de la Costa d'en Gallina.

Permetre tan sols els usos respectuosos amb el medi i les intervencions que vagin encaminades a la restauració dels sistemes naturals.

Control de l'explotació forestal.

¹ Exceptuant la fitxa corresponent a la Unitat del Centre d'Estudis que no se n'ha pogut disposar

Preservació d'incendis forestals.

Rehabilitar i ordenar els camins i accessos, de manera que mantinguin el seu caràcter rural, causin el menor impacte possible i ressaltin els valors paisatgístics de la zona.

Aplicar criteris d'integració en el medi a les construccions i instal·lacions existents.

Integració de les urbanitzacions que delimiten l'àmbit, mitjançant usos adequats i el tractament de les seves vores.

DELTA DE LA TORDERA

Es recomana preservar l'àmbit de possibles aprofitaments urbanístics, tot establint criteris de protecció especial, per raó de tractar-se d'un àmbit que pot complir amb la funció d'assegurar la preservació i la continuïtat d'espais d'alt valor natural i paisatgístic en un estat avançat de degradació.

Mesures a tenir en compte:

Reforçar la continuïtat ecològica i paisatgística a través de la Tordera i la plana agrícola.

Permetre tan sols els usos respectuosos amb el medi i les intervencions que vagin encaminades a la restauració dels sistemes naturals.

Restauració dels sistemes naturals: zones humides, rieres, bosc de ribera.

Rehabilitar i ordenar els camins i accessos, conservant-ne el seu caràcter rural.

Controlar l'ús de tanques perimetrals per raons de connectivitat ecològica, integració paisatgística i permeabilitat visual, així com controlar el nombre i la ubicació dels hivernacles.

Aplicar criteris d'integració en el medi a les construccions i instal·lacions existents: edificacions, magatzems, tanques.

Promoure les activitats agrícoles respectuoses amb el medi.

Integració de les infraestructures i de les urbanitzacions que delimiten l'àmbit, mitjançant usos adequats i el tractament de les seves vores.

Control dels usos periurbans.

CAN FERRER

Es considera la possibilitat que aquest espai no hagi de mantenir forçosament les condicions de sòl no urbanitzable per raó de tractar-se d'un àmbit en part integrat dins la trama urbana de Blanes.

Mesures a tenir en compte:

Àmbit de transició entre zona urbana i zona agrícola, amb possibilitats per a l'emplaçament d'activitats col·lectives, equipaments, etc.

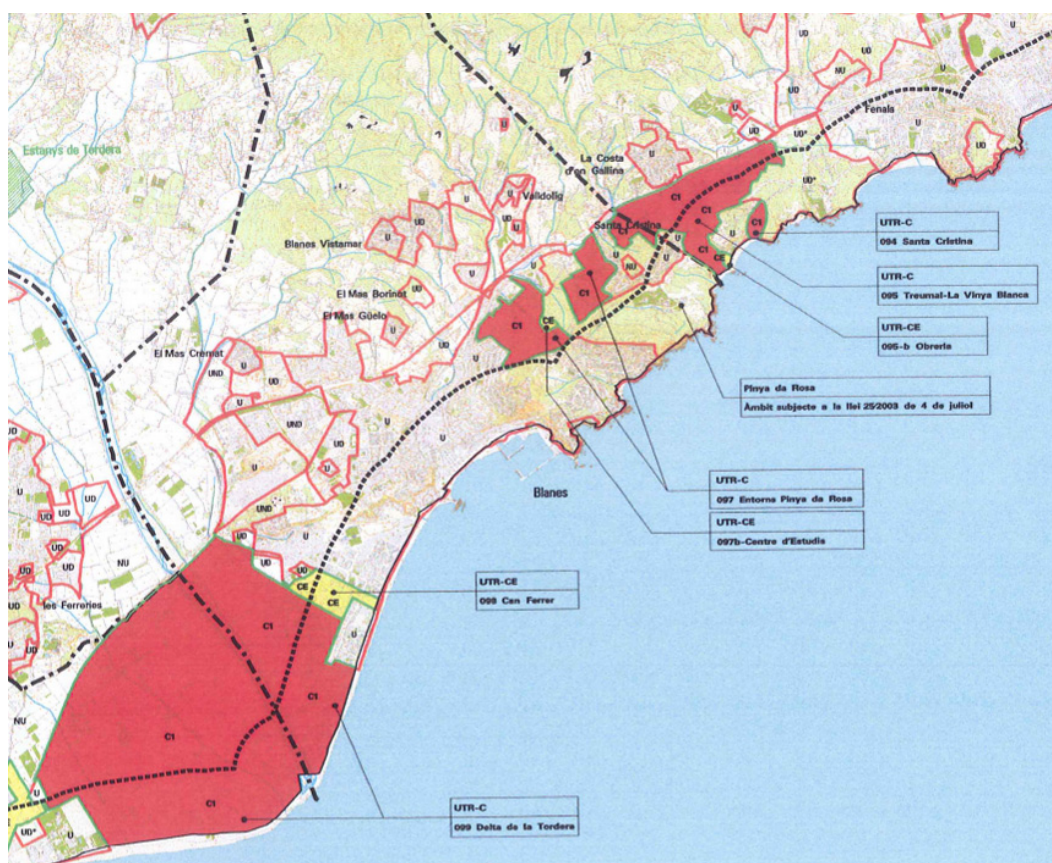
Aplicar criteris d'integració en el medi a les construccions i instal·lacions existents:

edificacions, magatzems, tanques.

Integració de les urbanitzacions que delimiten l'àmbit, mitjançant usos adequats i el tractament de les seves vores.

Control dels usos periurbans.

Figura 2. Delimitació d'Unitats Territorials de Regulació del PDUSC

Font: PDUSC

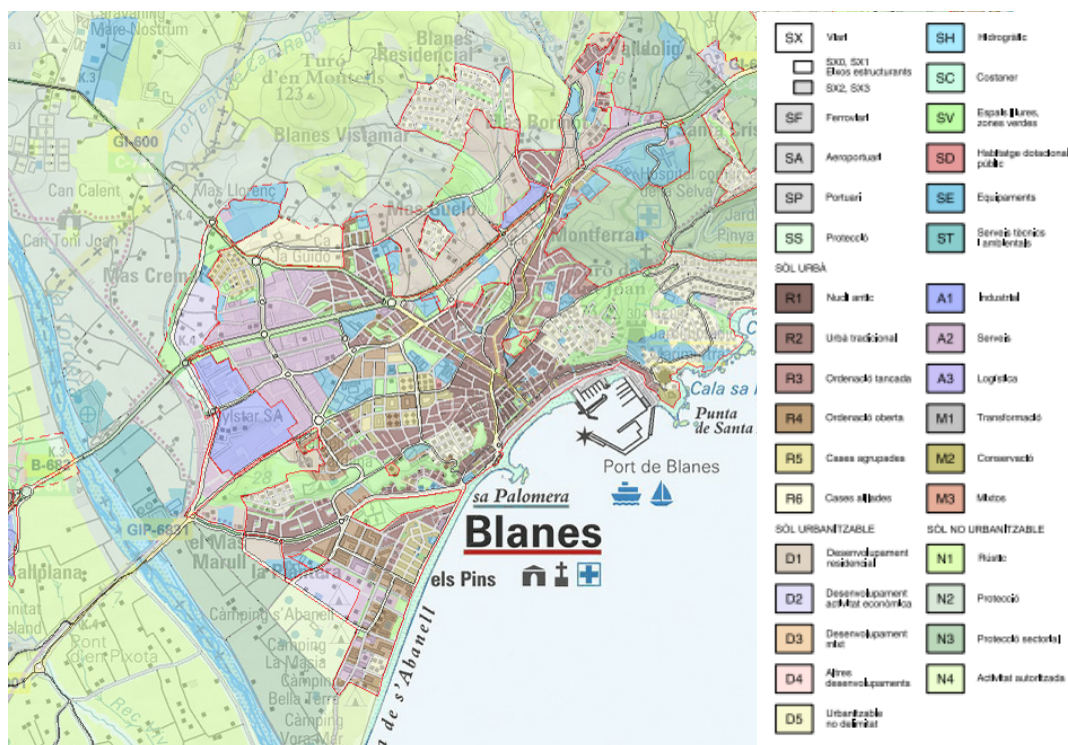
2.1.5- Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de blanes

El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Blanes va ser aprovat per la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona en data de 11 de febrer de 2010, i de conformitat del Text refós en data de 14 d'abril de 2010. El Pla d'ordenació urbanística municipal (en endavant POUM-2010) va ser recorregut al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i en el recurs 174/2011, en la sentència 237 de 31 de març de 2015 declara nul el POUM per la insuficiència de l'estudi d'inundabilitat.

En aquest moment, el POUM-2010 torna a ser vigent ja que la sentència que l'anul·lava ha sigut recorreguda al Tribunal Suprem.

Aquest planejament general ha estat parcialment modificat durant el temps de vigència del POUM. S'han tramitat, aprovat i publicat 4 modificacions puntuals del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal i, d'altra banda, s'han aprovat 5 documents de planejament urbanístic derivat.

Figura 3. Qualificació del sòl a Blanes

Font: Mapa urbanístic de Catalunya

2.1.6- Planejament sectorial

Els plans territorials sectorials són els plans d'incidència territorial que elaboren els diferents departaments en àmbits temàtics de la seva competència. El seu àmbit d'aplicació és tot el territori de Catalunya. També s'inclouen en aquest apartat altres plans i programes de caire sectorial i incidència ambiental, però l'abast dels quals no té per que ser la totalitat del territori català.

Pla d'espais d'interès natural, paratge natural d'interès nacional i xARXA NATURA 2000

El **Pla d'espais d'interès natural** (PEIN d'ara en endavant), és un instrument de planificació territorial que, per una banda, estableix una xarxa d'espais naturals que sigui congruent, prou àmplia i suficientment representativa de la riquesa paisatgística i la diversitat biològica dels sistemes naturals del nostre país i, d'altra banda, delimita i estableix les mesures necessàries per a la protecció bàsica d'aquests espais naturals. Va ser aprovat pel Decret 328/1992 de 14 de desembre

El PEIN estableix en la seva normativa el règim urbanístic que serà d'aplicació amb caràcter general en els espais delimitats. D'aquesta manera, es determina que dintre els espais PEIN regeix necessàriament el règim urbanístic de sòl no urbanitzable d'acord amb el que disposa la legislació urbanística vigent a Catalunya.

Dins del terme municipal de Blanes l'únic espai PEIN que es localitza és l'espai de Pinya Rosa, que ocupa territoris tant de Blanes (70,21 ha) i Lloret de Mar (13,86 ha), com part de superfície marina (14,80 ha).

En relació amb el paratge de Pinya Rosa, cal tenir en compte que part de la seva superfície també té catalogació d'espai natural de protecció especial (ENPE), un tipus d'espais naturals protegits designats específicament pel seu interès científic, ecològic, cultural, educatiu, paisatgístic i recreatiu. Aquesta figura confereix un grau de protecció superior que la resta dels espais naturals protegits i compta amb una regulació jurídica pròpia i una gestió individualitzada i especialment acurada. La norma que els designa i n'estableix les categories és la Llei 12/1985, d'espais naturals, que estableix 4 categories d'ENPE: parcs nacionals, parcs naturals, paratges naturals d'interès nacional i reserves naturals. En concret, Pinya Rosa té consideració de Paratge Natural d'Interès Nacional – PNIN – (amb regulació específica a l'article 23 de la Llei 12/1985).

D'altra banda, cal fer una especial referència a la relació que hi ha entre el PEIN i la Xarxa Natura 2000, ja que d'acord amb la Llei 12/2006, de mesures en matèria de medi ambient, la declaració d'una zona d'especial conservació (ZEC) o d'una zona d'especial conservació per a les aus (ZEPA) implica la seva inclusió automàtica en el PEIN. L'aprovació de la proposta catalana de Natura 2000 per part del Govern de Catalunya (Acord de 5 de setembre de 2006) ha comportat una ampliació substancial del PEIN.

Figura 4. PNIN i PEIN Pinya Rosa

Font: Lavola a partir de les bases cartogràfiques del DTES

Catàleg de paisatge de les comarques gironines

El Catàleg de paisatge de les Comarques Gironines, elaborat per l'Observatori del Paisatge, va ser aprovat definitivament el 23 de novembre de 2010. Es tracta d'un instrument per a la introducció d'objectius paisatgístics en el planejament territorial a Catalunya, així com en les polítiques sectorials, adoptant-se els principis i les estratègies d'acció que estableix el Conveni europeu del paisatge promogut pel Consell d'Europa. L'àmbit territorial d'aquest Catàleg es correspon amb el de les set

comarques següents: Alt Empordà, Baix Empordà, Garrotxa, Ripollès, Pla de l'Estany, Gironès i la Selva.

D'entre les unitats de paisatge que identifica el Catàleg, el municipi de Blanes queda localitzat a cavall de dues unitats: "Baixa Tordera" i "Ardenya-Cadiretes", el paisatge de les quals es caracteritza i s'avalua en les corresponents fitxes.

Amb això, es defineixen els objectius de qualitat paisatgística per a cada unitat de paisatge:

BAIXA TORDERA

OQP 8.1. Un assentament urbà de Blanes ordenat i que no comprometi els valors del paisatge que alberga la plana deltaica de la Baixa Tordera, ni els valors dels espais circumdants.

OQP 8.2. Una plana al·luvial i deltaica protegida i restaurada per el seu elevat valor ecològic i estètic.

OQP 8.3. Uns paisatges d'aiguamolls i zones humides del delta protegits, ben gestionats i revaloritzats com a elements configuradors del paisatge.

OQP 8.4. Una agricultura de regadiu i els seus elements associats (canals, sèquies, tipologia del parcel·lari) potenciat i revaloritzats com a definidors de les particularitats estètiques i productives del paisatge de la Baixa Tordera.

OQP 8.5. Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzin les panoràmiques més rellevants i permeti descobrir i interactuar amb la diversitat i els matisos dels paisatges de la Baixa Tordera.

ARDENYA - CADIRETES

OQP 2.1. Uns assentaments de Blanes, Lloret de Mar, Tossa de Mar i Sant Feliu de Guíxols ordenats i que no comprometin els valors del paisatge que alberga, ni els valors dels espais circumdants, i amb unes entrades als nuclis de qualitat.

OQP 2.2. Unes urbanitzacions de Maçanet de la Selva, Tossa de Mar, Vidreres i Lloret de Mar ordenades i integrades en el paisatge, de manera que es minimitzi el seu impacte visual.

OQP 2.3. Una façana marítima de Sant Feliu de Guíxols, Tossa de Mar, Lloret i Blanes, amb penya-segats, cales i dunes ben preservats i gestionats, que mantingui el seu valor escènic, històric i la identitat paisatgística de cada lloc i els valors i elements propis de caràcter natural, històric, cultural i etnològic.

OQP 2.4. Unes formacions granítiques del massís de l'Ardenya-Cadiretes preservades com a elements configuradors del paisatge, que actuïn com a fites en el paisatge, revaloritzant el seu caràcter.

OQP 2.5. Un paisatge de muntanya litoral amb extensos boscos de suros, alzines i pins productius i ben gestionats, lliure de transformacions i processos d'artificialització, que mantingui l'escenari de gran valor escènic que conforma.

OQP 2.6. Un sistema de restes arqueològiques i històriques ben preservats i gestionats dintre d'un context forestal, urbà o rural que permeti la seva accessibilitat, descobriment i gaudi per part dels seus usuaris.

OQP 2.7. Un paisatge d'hortes periurbanes a l'entorn del massís de l'Ardenya-Cadiretes preservat i ben gestionat, que mantingui la diversitat d'elements que el caracteritzen i el doten d'identitat pròpia.

OQP 2.8. Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzi les panoràmiques més rellevants i permeti descobrir i interactuar amb la diversitat i els matisos dels paisatges de l'Ardenya-Cadiretes.

Un cop establerts els objectius de qualitat paisatgística, s'han concretat per a cada objectiu tots aquells criteris i aquelles accions específiques que haurien d'emprendre les administracions competents per tal d'assolir-lo.

Pla d'infraestructures de transport de Catalunya

Aprovat pel Decret 310/2006, de 25 de juliol, aquest Pla té l'objectiu de definir de manera integrada la xarxa d'infraestructures viàries, ferroviàries i logístiques necessàries per a Catalunya amb l'horitzó temporal de l'any 2026, i té el propòsit d'ampliar-lo amb la resta d'infraestructures, portuàries i aeroportuàries a curt termini, per tal de constituir un pla complet d'infraestructures de Catalunya.

Pel que fa a Blanes, el Pla d'Infraestructures de Transport de Catalunya (PITC) recull tota una sèrie d'actuacions en les xarxes viàries i ferroviària que de ben segur tindran incidència en la realitat actual del municipi a diferents nivells. Pel que fa a la xarxa ferroviària es proposa el perllongament Blanes-Lloret:

- Ramal d'accés a la localitat de Lloret amb l'objectiu de fer arribar el servei de rodalies fins a aquest.
- Desdoblament Arenys-Blanes per tal d'ampliar la capacitat de la línia. Aquesta actuació inclourà mesures d'integració urbana de la línia ferroviària al pas pels nuclis urbans.

Pla d'emergències per contaminació accidental de les aigües marines a Catalunya

El Pla d'emergències per contaminació accidental de les aigües marines a Catalunya (CAMCAT d'ara en endavant) va ser aprovat l'any 2003 i es revisa periòdicament. Els seus objectius principals són establir la coordinació adequada de les operacions necessàries (independentment de la titularitat dels mitjans utilitzats i els procediments de comunicacions), establir una resposta davant d'un episodi de contaminació marina i potenciar els mitjans de lluita contra aquesta contaminació, establir un marc de col·laboració per a la lluita contra la contaminació amb els convenis adients, facilitar i agilitzar la mobilització dels recursos disponibles i fer-ne un ús racional i, finalment, promoure i donar la formació oportuna al personal especialitzat.

En referència a Blanes, la costa litoral corresponent al municipi presenta una vulnerabilitat alta enfront d'aquest risc i un perill mitjà. Amb això, i segons consulta a la Direcció General de Protecció Civil, Blanes forma part dels municipis obligats a redactar un Pla d'Actuació Municipal específic per a aquest risc, si bé segons l'estat de la planificació municipal de l'àmbit territorial de Girona, aquest no està redactat.

Pla especial d'emergències per incendis forestals de Catalunya

El Pla especial d'emergències per incendis forestals de Catalunya (INFOCAT d'ara en endavant) va ser aprovat l'any 1994 i revisat periòdicament. El seu objectiu és establir el marc jurídic-funcional per a fer front a les emergències per incendis forestals, dins de l'àmbit català, establint els avisos, la organització i els procediments d'actuació dels serveis de la Generalitat de Catalunya, de les altres administracions públiques i de les entitats privades. Aquest pla situa i descriu els sectors amb més risc d'incendi forestal i punts importants de risc en zona forestal, o a l'entorn que puguin participar en l'efecte dòmino (instal·lacions industrials, magatzems, etc.). Fa referència també a la situació i característiques sectors de massa forestal, els camins i pistes forestals i els punts d'aigua, així com també dels hidrants, tallafocs i punts de vigilància.

En referència a Blanes, el municipi presenta una vulnerabilitat i un risc alt d'incendi forestal. Derivat d'això, segons consulta a la Direcció General de Protecció Civil, Blanes forma part dels municipis obligats a redactar un Pla d'Actuació Municipal

específic per a aquest risc, si bé segons l'estat de la planificació municipal de l'àmbit territorial de Girona, aquest no està redactat.

Pla de protecció civil per al risc d'inundacions a Catalunya

El Pla de protecció civil per al risc d'inundacions a Catalunya (INUNCAT d'ara en endavant) va ser aprovat l'any 2006 i revisat periòdicament. El seu objectiu és fer front a les emergències per inundacions, dins de l'àmbit territorial català, establint els avisos, l'organització i els procediments d'actuació dels serveis de la Generalitat de Catalunya, de les altres administracions públiques i de les entitats privades. Aquest pla quantifica i localitza dins de tot el territori de Catalunya els aspectes fonamentals per a l'anàlisi del risc, vulnerabilitat, zonificació del territori, establiment de les èpoques de perill i desplegament de mitjans i recursos i localització d'infraestructures de suport per als treballs d'actuació en cas d'emergència.

Segons consulta a la Direcció General de Protecció Civil, Blanes forma part dels municipis obligats a redactar un Pla d'Actuació Municipal específic per a aquest risc, si bé segons l'estat de la planificació municipal de l'àmbit territorial de Girona, aquest no està redactat.

Pla especial d'emergències per nevades a Catalunya

El Pla especial d'emergències per nevades a Catalunya (NEUCAT d'ara en endavant) va ser aprovat l'any 2004 i revisat periòdicament. Els seus objectius principals són donar la informació sobre possibles nevades amb la màxima antelació possible (a fi que es puguin començar a prendre les mesures preventives més adients), preveure i disposar d'una estructura organitzativa per fer front a aquest tipus d'emergència amb una unitat de comandament, preveure i aplicar uns procediments d'actuació i de coordinació dels mitjans disponibles a fi d'augmentar l'eficàcia en la resolució de l'emergència i, finalment, informar a la població de la situació i donar els consells i les instruccions necessàries per a minimitzar el risc.

Segons consulta a la Direcció General de Protecció Civil, Blanes forma part dels municipis obligats a redactar un Pla d'Actuació Municipal específic per a aquest risc, el qual es troba aprovat en data 17 d'octubre de 2006.

Pla especial d'emergències sísmiques a Catalunya

El Pla especial d'emergències sísmiques a Catalunya va ser aprovat l'any 2003 i revisat periòdicament. Fa referència a les zones municipals amb més risc des del punt de vista geològic o de l'edificació, i als punts importants de risc que puguin participar en l'efecte dòmino.

Segons consulta a la Direcció General de Protecció Civil, Blanes forma part dels municipis obligats a redactar un Pla d'Actuació Municipal específic per a aquest risc, si bé segons l'estat de la planificació municipal de l'àmbit territorial de Girona, aquest no està redactat.

2.2 Anàlisi ambiental del territori

En aquest apartat es pretén realitzar una descripció sintètica de la situació actual del medi ambient de l'àmbit d'estudi, així com de la seva probable evolució en cas de no produir-se variacions significatives en el marc de planificació estratègica i, concretament en el planejament urbanístic vigent.

En qualsevol cas, aquest apartat vol ser més una diagnosi des del punt de vista ambiental que no pas una descripció enciclopèdica de la realitat territorial del municipi.

2.2.1- Descripció general de l'àmbit d'estudi

El municipi de Blanes es troba situat a la comarca de la Selva, concretament a l'anomenada Selva marítima, just a la desembocadura de la Tordera i limitant amb la comarca del Maresme.

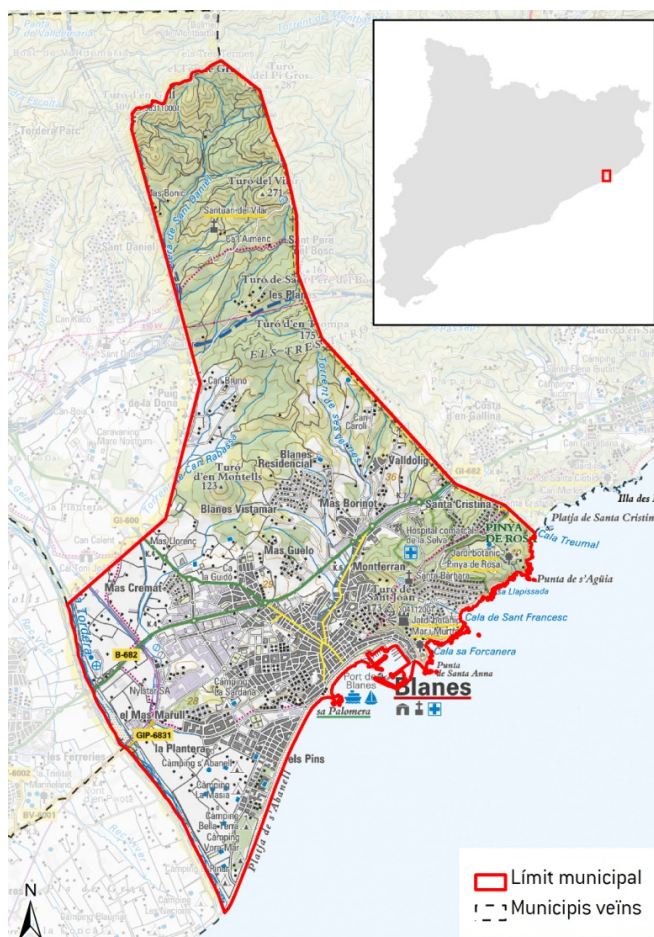
A continuació, a mode de context municipal, es presenten algunes dades bàsiques del terme de Blanes:

Taula 1 Dades bàsiques del municipi

ÀMBIT: BLANES	
Població:	39.132 habitants (2015)
Superfície:	17.7 km ²
Densitat:	2210,85 habitants/ km ²
Municipis limítrofs:	Lloret de Mar, Tordera, Palafròls i Malgrat de Mar
Altitud mitjana:	13 m

Font: Idescat

Figura 5. Ubicació de l'àmbit d'estudi

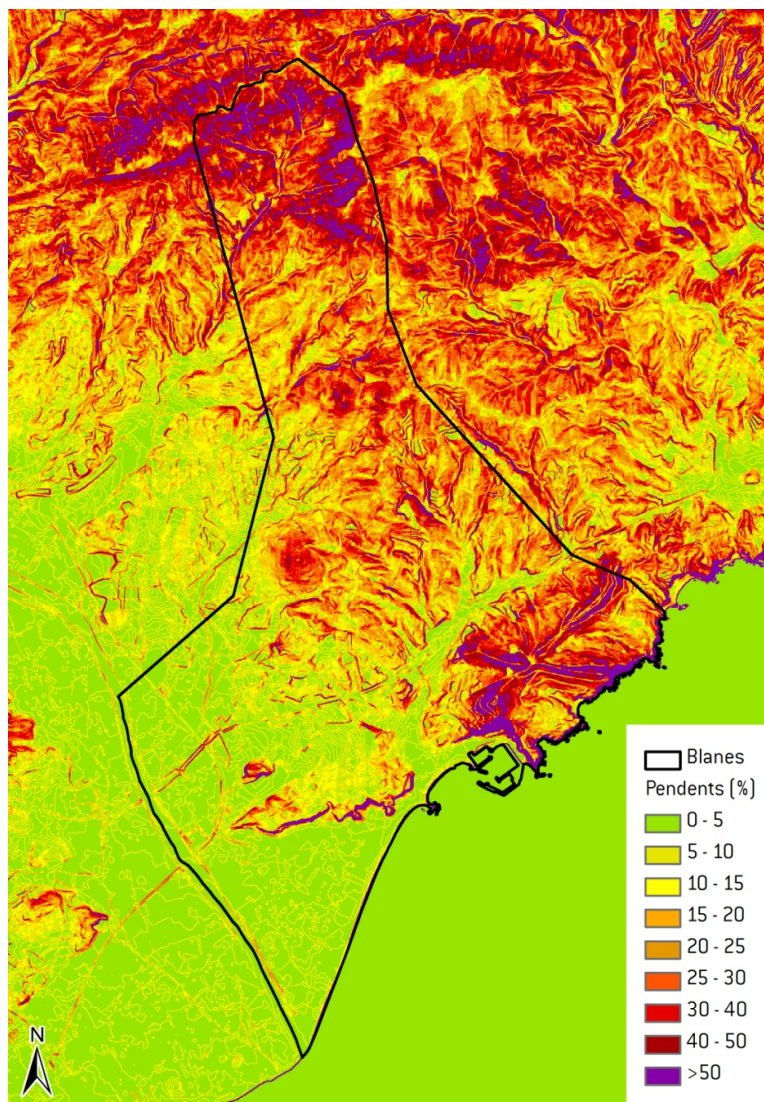
Font Lavola a partir de les bases cartogràfiques de l'ICGC

Des del punt de vista físic, l'emplaçament de Blanes s'ubica en el vessant oriental de la Serralada Litoral. El municipi de Blanes es caracteritza per estar constituït per dos sectors ben diferenciats: un sector sud-occidental del terme municipal caracteritzat per

un suau relleu que enllaça amb la plana deltaica de la Tordera en acostar-se a la línia de costa; i un sector nord-oriental constituït per modestos turons que difícilment depassen els 300 m, amb una altitud màxima de 309 m sobre nivell del mar, corresponent al Turó d'en Gall.

Així, l'orografia de la zona ve dominada per la plana al·luvial del riu Tordera i el seu delta a la zona oest, mentre que el sector nord i est té les zones més elevades del municipi, entre les que destaquen el turó del Vilar amb 269 metres i la muntanya de Sant Joan de 166 metres molt pròxima a la costa, on hi ha una sèrie d'espadats de gran pendent.

Figura 6. Mapa de pendents

Font Lavola a partir de les bases cartogràfiques de l'ICGC

En consonància amb aquestes característiques morfològiques, es poden distingir dues àrees geològiques clarament diferenciades en el municipi:

- El sector sud-occidental, de morfologia de suau relleu que cap a la costa esdevé planera i on s'ha desenvolupat el nucli urbà, constituït dominantment per dipòsits al·luvials relacionats amb els cursos hídrics que discorren per l'àrea.

- El sector nord-oriental, del municipi de relleu més acusat configurat predominantment per granitoïds d'edat tardiherciniana.

Així mateix, els sòls presents al terme municipal de Blanes es poden agrupar en dos grans àmbits: sòls que podem anomenar de muntanya, desenvolupats sobre els materials tardihercinians que configuren la Serralada Litoral en el sector N i sòls de les àrees al·luvials quaternàries, desenvolupats majoritàriament en el sector S del terme municipal.

A nivell climàtic, Blanes es troba en la zona climàtica litoral, caracteritzada per estius que secs i pluges escasses, produïdes pel pas de sistemes frontals que, molt afeblits, travessen Catalunya. Es tracta d'una zona de clima temperat i molt influenciat per la presència del mar.

Paràmetres climàtics més representatius

Precipitació mitjana anual:	500-750 mm
Règim pluviomètric anual:	Màxim tardor
Temperatura mitjana anual:	14,5-17°C
Variació tèrmica anual:	14-15°C

Font: Ajuntament de Blanes

La radiació solar incident (la irradiació global diària que incideix sobre superfície horitzontal) a Blanes (mitjana anual) és en la major part del seu territori d'entre 14 i 14,5 MJ/m², més que suficient per a garantir el bon funcionament de qualsevol instal·lació d'energia solar.

Pel que fa a la capacitat de generació eòlica, actualment es descartaria l'aptitud per a la instal·lació de generadors eòlics.

2.2.2- Anàlisi dels elements ambientalment rellevants

Un cop feta la descripció general de l'àmbit d'estudi es procedeix a continuació a l'anàlisi amb major detall dels elements ambientalment rellevants de Blanes, per tal de caracteritzar la situació del medi ambient cara al desenvolupament del Pla.

En el cas de Blanes s'identifiquen els següents elements ambientals rellevants dels quals s'inclouen unes fitxes descriptives:

- Fitxa 1: Ocupació i consum del sòl
- Fitxa 2: Hàbitats
- Fitxa 3: Flora i fauna
- Fitxa 4: Espais naturals protegits
- Fitxa 5: Altres espais de rellevància ambiental
- Fitxa 6: Connectivitat ecològica
- Fitxa 7: Hidrologia superficial i subterrània
- Fitxa 8: Abastament i sanejament
- Fitxa 9: Riscos naturals
- Fitxa 10: Ambient atmosfèric
- Fitxa 11: Qualitat del paisatge
- Fitxa 12: Connectivitat social
- Fitxa 13: Consum de recursos i generació de residus
- Fitxa 14: Canvi Climàtic

FITXA 1: USOS I OCUPACIÓ DEL SÒL

Contingut

Es realitza una anàlisi dels usos del sòl presents a l'àmbit, descrivint el seu estat actual i la seva rellevància des del punt de vista ambiental.

Descripció i anàlisi

En la taula següent es mostren els resultats de l'anàlisi de les cobertes de sòl existents al terme municipal de Blanes, amb expressió del percentatge que representa cada tipus de coberta en funció de la superfície total municipal. Seguidament es realitza una descripció sintètica d'aquelles cobertes del sòl que presenten una major ocupació territorial, en tant que s'observa que moltes de les categories d'ús del sòl tenen un caràcter més aviat relictual.

Taula 2. Representativitat territorial de les diferents cobertes del sòl

COBERTA DEL SÒL	SUPERFÍCIE (HA)	REPRESENTATIVITAT (%)
Boscors densos (no de ribera)	741,55	41,86
Urbanitzat residencial lax	285,13	16,09
Conreus herbacis (no arrossars)	214,68	12,12
Matollars	104,58	5,90
Zones verdes urbanes	98,61	5,57
Zones industrials i comercials	78,69	4,44
Prats i herbassars	50,67	2,86
Sòls nus urbans	49,15	2,77
Grans vials i zones d'aparcament	40,32	2,28
Boscors clars (no de ribera)	20,32	1,15
Altres	16,67	0,94
Conreus llenyosos (no vinyes)	14,79	0,83
Boscors densos de ribera	10,71	0,60
Platges	9,36	0,53
Lleres naturals	9,11	0,51
Hivernacles	6,12	0,35
Sòls nus forestals	5,58	0,32
Plantacions d'eucaliptus	4,22	0,24
Roquissars	3,53	0,20

Rius	2,47	0,14
Plantacions de plàtans	1,48	0,08
Plantacions de coníferes no autòctones	1,10	0,06
Basses urbanes	1,03	0,06
Basses agrícoles	0,51	0,03
Zones cremades	0,44	0,02
Abocadors	0,36	0,02
Plantacions de pollancre	0,27	0,01
Conreus en transformació	0,15	0,01

Font: Lavola a partir de les bases del CREAF (4a Edició)

Tal i com es desprèn de la taula anterior, els **usos forestals** representen una important superfície de Blanes. Es tracta principalment de boscos densos d'escleròfil·les, els boscos per antonomàsia de la mediterrània septentrional. Per regla general, és un bosc dens i atapeït, però que malauradament s'ha vist en moltes ocasions alterat, fins hi tot substituït, per l'home. A la selva la comunitat boscosa dominant és l'alzinar. D'altra banda, també es localitzen bosquines, boscos secundaris i bosquetons, a la terra baixa mediterrània, predominant les brolles, les pinedes i les bardisses. Aquestes formacions tenen una menor representació i tenen un caràcter menys dens.

Per contrapartida, també prenen importància els **teixits urbans**, els quals coincideixen, principalment, amb les zones de menors pendents associades a la franja més litoral i meridional del terme. L'estructura urbana de Blanes, es distingeix clarament entre el nucli urbà i les urbanitzacions. En el primer és on, en general, es donen les majors densitats, mentre que en les segones –localitzades principalment per sobre de la carretera d'accés a la Costa Brava i a les zones elevades del litoral oriental del municipi- es donen les densitats típicament baixes d'aquest model d'ocupació del sòl, basats en la tipologia d'edificacions aïllades. No obstant això, també es localitzen tipologies d'habitatges aïllades en alguns barris que tenen el seu origen en els primers desenvolupaments residencials del segle passat (Els Pins, Els Pavos, Mas Marull,...). A més a més, atenent a la condició de municipi turístic, cal tenir en compte que gairebé un 28% dels habitatges del municipi són habitatges secundaris i més d'un 8% són habitatges buits (Idescat, 2011), de manera que més d'un terç dels habitatges del municipi es troben desocupats la major part de l'any, amb el consegüent dispendi de recursos que això suposa.

Igualment, no s'ha d'oblidar l'impacte dels càmpings, situats en SNU, que es troben a mig camí, per la seva condició d'assentament temporal, entre la urbanització difusa i la de baixa densitat.

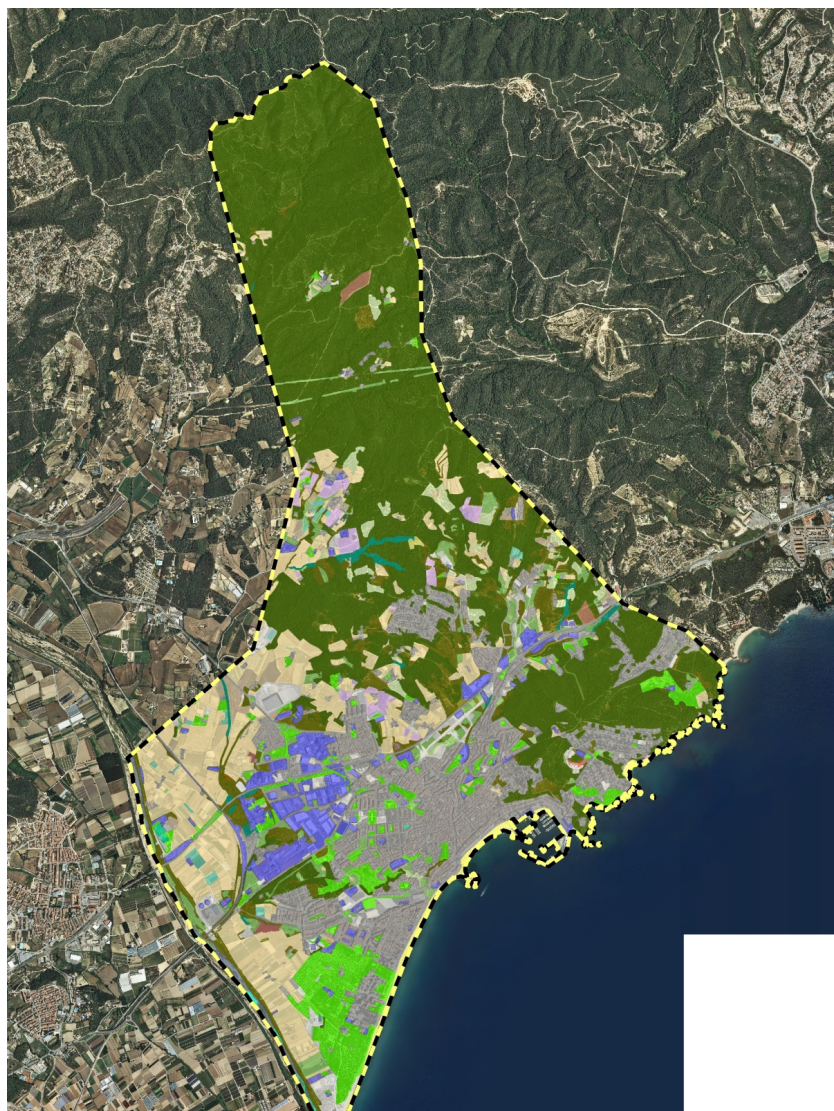
També prenen certa rellevància els conreus, els quals es localitzen sobre els sediments al·luvials relativament ben desenvolupats de les rieres i torrents que solquen el territori. Es tracta de sòls poc profunds, amb un drenatge mitjà de constitució llimosa, de textura fina amb elements grollers no salins i amb una capacitat de retenció d'aigua mitjana-baixa.

Aquests sòls desenvolupats majoritàriament en àrees planeres són aptes per a l'agricultura amb motiu de la seva capacitat de retenció d'aigua mitjana, i al fet d'ocupar zones pròximes als corrents superficials d'aigua amb recursos hídrics subterranis de cert cabal.

A Blanes hi trobem tant conreus en règim de regadiu com de secà, encara que els primers són els més habituals i ocupen major superfície. Dels primers, els més abundants són els conreus herbacis i l'horta, seguits a força distància dels fruiters en regadiu.

Plànol. Mapa de Cobertes del sòl (Font: CREAM i ICC) ESCALA 1:50.000

Blanes	Conreus llenyosos (no vinyes)	Prats i herbassars
Cobertes MCSC	Grans vials i zones d'aparcament	Rius
Abocadors	Hivernades	Roquissars
Basses agrícoles	Lleres naturals	Sòls nus forestals
Basses urbanes	Matollars	Sòls nus urbans
Boscos clars (no de ribera)	Plantacions d'eucaliptus	Urbanitzat residencial lax
Boscos densos (no de ribera)	Plantacions de coníferes no autòctones	Vinyes
Boscos densos de ribera	Plantacions de plàtans	Zones cremades
Conreus en transformació	Plantacions de pollancre	Zones industrials i comercials
Conreus herbacis (no arrossars)	Platges	Zones verdes urbanes

Diagnosi				
Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	• Pèrdua de sòl forestal • Pèrdua de sòl productiu • Impactes derivats de l'edificació aïllada (majors consums de recursos, dificultat en la implantació del transport públic, reduïda diversitat d'usos).			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 2: HÀBITATS

Contingut

Tot seguit s'analitzen els hàbitats² presents a l'àmbit d'estudi i el seu entorn, analitzant aquells identificats com a Hàbitats d'Interès Comunitari i analitzant el seu estat de conservació.

Descripció i anàlisi

Tot i ser un municipi relativament petit, Blanes gaudeix d'una varietat d'ambients molt diversos: des de les zones humides del delta de la Tordera, als alzinars, suredes i pinedes de la Serralada Litoral, passant per zones de conreus i una franja costanera que combina platges d'arena amb penya-segats.

Llevat de les àrees urbanes, que ocupen aproximadament el 30% de l'àrea municipal, si hom se centra en els hàbitats naturals pot comprovar que les pinedes de pi pinyer, seguides de les suredes, són els hàbitats dominants. Les suredes es concentren a la part septentrional, on es troben les zones més elevades i de major pendent i, a mesura que hom va anant a parts més meridionals, van deixant pas a pinedes de pi pinyer i a boscos mixts d'aquestes dues espècies.

Els altres hàbitats més destacables per la seva superfície són els conreus herbacis. En primer terme, els extensius de regadiu (a base d'hortalisses, maduixeres, etc.) que ocupen la zona del delta de la Tordera com també tota la seva riba esquerra. Els de secà ocupen unes proporcions relativament similars ja a la falda de la Serralada Litoral.

Pel que fa al sistema costaner, les platges arenoses conformen aproximadament dues terceres parts del litoral blanenc, mentre que la resta (gairebé dos quilòmetres) corresponen a zones de penya-segats i costes rocoses.

La taula següent mostra els resultats de l'anàlisi de la cartografia disponible³ adaptada al document CORINE⁴:

Hàbitat dominant	Àrea (Ha)	Percentatge (%)
Àrees urbanes i industrials, inclosa la vegetació ruderal associada	504,04	28,42
Pinedes de pi pinyer amb sotabosc de brolles o de bosquines acidòfiles	413,45	23,31
Boscos mixtos de surera i pins	168,77	9,52
Suredes amb sotabosc clarament forestal	152,19	8,58

² Hàbitat: part del territori caracteritzada pels factors ambientals (humitat, salinitat, substrat, tipus de sòl, etc.) i per les comunitats d'organismes vius que conté, o com un fragment de la biosfera sotmès a un conjunt de factors ecològics; entesos així, molts dels hàbitats poden ser definits mitjançant les biocenosis que hi estan implicades. També es pot definir com un ambient que permet el desenvolupament de certes poblacions d'éssers vius, format tant per elements físics com pels elements biològics que hi són presents.

³ Cartografia dels Hàbitats de Catalunya 1:50.000 (CHC50) – Universitat de Barcelona i Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

⁴ CORINE Biotopes Manual of the European Community (CBM)

Conreus herbacis intensius	123,95	6,99
Conreus herbacis extensius de secà	99,39	5,60
Conreus abandonats	86,15	4,86
Àrees urbanitzades, amb claps importants de vegetació natural	58,08	3,27
Conreus herbacis extensius de regadiu o de contrades molt plujoses	33,51	1,89
Llits i marges de rius, o vores d'embassaments, sense vegetació llenyosa densa	25,61	1,44
Plantacions d'eucaliptus	17,89	1,01
Pinedes de pi blanc amb sotabosc de brolles silicícoles	17,45	0,98
Fruiterars, principalment de regadiu	13,33	0,75
Canyars de vores d'aigua	12,87	0,73
Platges arenoses nues o amb vegetació nitròfila de teròfits	12,08	0,68
Vinyes	11,11	0,63
Grans parcs i jardins	6,95	0,39
Pinedes de pinastre amb sotabosc de brolles o de bosquines acidòfiles	6,16	0,35
Bruguerars dominats per bruc boal	5,71	0,32
Pedrerres, explotacions d'àrids i runam	2,50	0,14
Estanys de terra baixa i de l'estatge montà	1,03	0,06
Penya-segats i costes rocoses amb pastanaga marina	0,87	0,05
Suredes amb sotabosc de brolla acidòfila	0,27	0,02
Illots i farallons	0,15	0,01

Font: Lavola a partir de les bases del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Per altra banda, atenent a la correspondència entre els hàbitats dominants i els Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC d'ara en endavant), si bé poques vegades és directa, i mitjançant la cartografia disponible del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, es localitzen, a l'àmbit d'estudi, els HIC següents, cap d'ells de tipus prioritari:

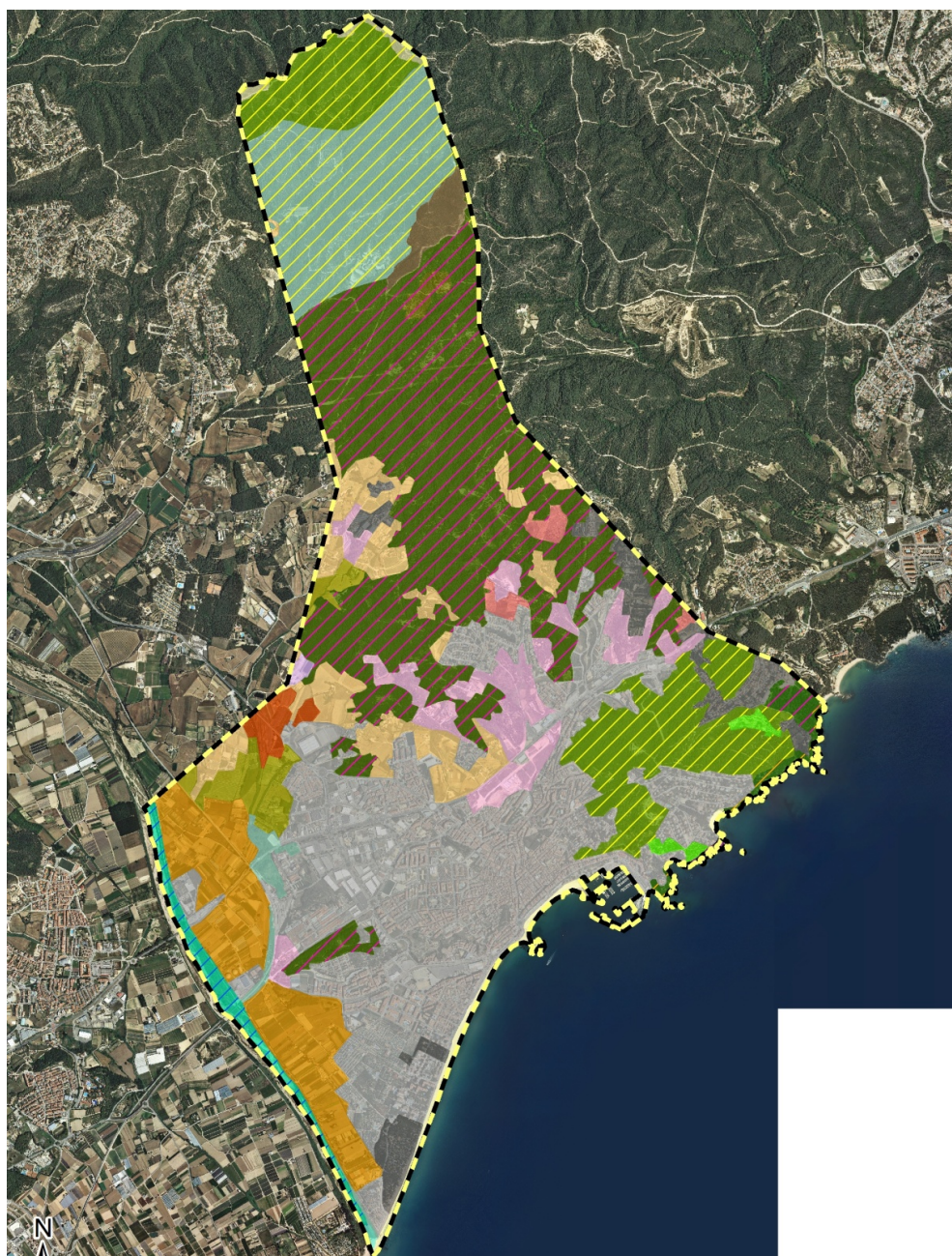
Penya-segats de les costes mediterrànies colonitzats per vegetació, amb ensopagues (*Limonium spp.*) endèmiques (Codi 1240)

Rius amb vores llotoses colonitzades per herbassars nitròfils del *Chenopodium rubri* (p.p.) i del *Bidens* (p.p.) (Codi 3270)

Suredes (Codi 9330)

Pinedes mediterrànies (Codi 9540)

Plànol. Mapa d'Hàbitats (Font: DARPA) ESCALA 1:50.000

Blanes	Conreus herbacis extensius de regadiu	Pinedes de pi pinyer
Hàbitats HC	Conreus herbacis extensius de secà	Pinedes de pinastre
1240	Conreus herbacis intensius	Plantacions d'eucaliptus
3270	Estanyes de terra baixa	Platges arenoses
9330	Fruiterars	Suredes amb sotabosc clarament forestal
9540	Grans parcs i jardins	Suredes amb sotabosc de brolla
Hàbitats dominants	Illots i farallons	Vinyes
Boscós mixtos de surera i pins	Llits i marges de rius	Àrees urbanes i industrials
Bruguerars dominats per bruc boal	Pedreres, explotacions d'àrids i runam	Àrees urbanitzades amb claps importants de vegetació
Canyars de vores d'aigua	Penya-segats i costes rocoses	
Conreus abandonats	Pinedes de pi blanc	

Diagnosi				
Estat de conservació	Bo		Millorable	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	Afectació i pressió sobre els hàbitats HIC i les seves espècies associades			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 3: FLORA I FAUNA

Contingut

En aquesta fitxa s'analitza la composició i interès de les principals comunitats vegetals i, sobretot, animals del municipi per tal de poder fer una caracterització específica de la flora i la fauna existent.

Descripció i anàlisi

Pel que fa a les **comunitats vegetals**, les fitxes anteriors permeten copsar la composició del paisatge vegetal actual del municipi de Blanes, dominat per paisatges mediterranis amb predomini de l'alzinar. D'altra banda, en relació amb la flora, cal tenir en compte que, segons la consulta de la cartografia oficial disponible del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (Mapa d'Àrees d'Interès Faunístic i Florístic), al sud-est del municipi s'hi localitza una Àrea d'Interès Florístic per a l'espècie *Halimium halimifolium*, o estepa d'arenal. Es tracta d'una espècie que habita zones de brolla inclosa als annexos I i II del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya, Resolució AAM/732/2015, de 9 d'abril.

Pel que fa a les **comunitats animals**, com a primera aproximació, a partir de la consulta el Banc de Dades de la Biodiversitat de Catalunya (BioCat) s'observa com les quadrícules en les quals es troba inclòs Blanes hi són present un nombre de taxons de vertebrats dels més importants de Catalunya.

Peixos

Les principals espècies de peixos que podem trobar a Blanes són: L'anguila (*Anguilla anguilla*); el barb de muntanya (*Barbus Meridionalis*); la llissa (*Liza ramada*); la bagra (*Squalius cephalus*).

Amfibis

Pel que fa als amfibis val a dir que només 1 de les 14 espècies d'amfibis que s'han trobat a Catalunya no es troba al municipi de la Selva. Cal tenir en compte que la manca de cossos d'aigua dins del municipi de Blanes fa que molts d'aquests amfibis no es trobin al municipi.

Rèptils

A la Selva han estat citades 24 de les 30 espècies identificades a Catalunya fins l'any 1995, exceptuant-ne les tortugues marines; hi trobem 3 espècies de quelonis, 11 espècies de saures i 10 espècies d'ofidis. A continuació hi ha una relació dels rèptils presents a Blanes seleccionats amb funció de la seva fragilitat o per la seva distribució a Catalunya.

La tortuga d'estany (*Emys orbicularis*): A la comarca es troba a la plana de la Selva i en algun indret proper a la costa. El mal estat en què es troben les poblacions d'aquest queloni és degut, principalment, a la destrucció del seu hàbitat i a la recol·lecció d'exemplars.

La tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*): De distribució semblant a l'espècie anterior, encara que més abundant, en no trobar-se tant localitzada a la zona central de la plana de la Selva. Tot i això, l'estat de les poblacions també és molt precari.

El dragó rosat (*Hemidactylus turcicus*): Gecònid molt termòfil que només el trobem a la comarca en punts dispersos de la costa, coincidint amb indrets amb un clima càlid i amb una vegetació típicament mediterrània.

El sargantaner petit (*Psammmodromus hispanicus*): Espècie termòfila molt escassa a la comarca, només apareix en alguns punts localitzats de la costa.

L'escurçó ibèric (*V. latasti*).

Ocells

La situació de Blanes en la comarca de la Selva i les seves condicions climàtiques, entre d'altres coses, ens ofereixen la possibilitat de trobar-hi espècies sedentàries, que hi resideixen tot l'any, espècies migradores, unes com a nidificants a l'estiu i d'altres com a hivernants durant els mesos més freds, però a més, algunes espècies de pas, que segueixen les rutes migratòries que les porten als seus respectius llocs de nidificació o d'hivernada segons l'època de l'any. Tot plegat, fa que s'hagin arribat a citar més de 260 espècies d'aus a Blanes i el seu entorn immediat. De les aus presents a la comarca de la Selva que poden ser observades a Blanes destaquen: els ardèids i les cigonyes, els rapinyaires diürns i nocturns, els ocells aquàtics, els nidificants africans i els picots, entre d'altres.

Cal fer una menció especial el corb marí emplomallat (*Phalacrocorax aristotelis*), més petit i de bec més fi i ganxut, habita tot l'any i cria als penya-segats de Pinya de Rosa i se'l pot veure fàcilment fins i tot a Sa Palomera. Es tracta d'una espècie autòctona protegida per la Llei 22/2003 de protecció dels animals.

Mamífers

De nou, la presència d'ambients molt diversos provoca que la diversitat d'espècies de mamífers a la comarca de la Selva sigui prou remarcable. Tot i això, algunes d'elles han desaparegut o es troben en regressió com a conseqüència de l'acció de l'home, ja sigui per eliminació directa o per la destrucció dels seus hàbitats. Però alhora, l'home també és el responsable de la proliferació d'algunes espècies, com per exemple, els rosegadors i la gran abundància de senglar (*Sus scrofa*) a la comarca. Algunes de les espècies són presents a zones properes per reintroduccions que s'han fet a d'altres indrets. Aquestes espècies són el cabirol, que prové dels alliberaments que s'han dut a terme a les serres del Montnegre-Corredor i al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa; i la llúdriga, espècie que va desaparèixer de la comarca a finals del s. XX i que recentment s'ha tornat a trobar, provinent segurament de la reintroducció feta a l'Alt Empordà (conques de la Muga i el Fluvià). També hem de citar la presència d'un carnívor al·lòcton, el visó americà (*Mustela vison*), espècie escapada de granges i que representa un greu perjudici per a la fauna autòctona.

Diagnosi

Estat de conservació	Bo		Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	• Pressió antròpica sobre els hàbitats de la fauna identificada.				
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa	

FITXA 4: ESPAIS NATURALS PROTEGITS

Contingut

En aquesta fitxa s'analitza amb detall la localització del municipi respecte les diferents figures de protecció ambiental existents.

Descripció i anàlisi

A Blanes trobem diferents nivells de protecció ambiental pels diferents espais d'interès natural o paisatgístic que es troben dins del sòl no urbanitzable. En la taula següent es poden veure els diferents nivells de protecció i les superfícies que ocupen dins del territori municipal.

Sistemes de protecció del sòl no urbanitzable de Blanes

SISTEMA DE PROTECCIÓ		SUP. PROTEGIDA	% RESPECTE SUP. MPAI
PEIN ⁵		24.36 ha	1.4%
PNIN ⁶		49.29 ha	2.7%
PPP ⁷	Paratge del Vilar	0.5ha	0.02%
	Desembocadura del Tordera	35.4ha	2.00%
	Paratge natural de Pinya Rosa	62.35ha	3.52%
	Sistema de rieres (no tot es troba dins del SNU)	87.3ha (aprox)	4.94%
PDUS C ⁸	C1 ⁹	487.5 ha	27.5%
	Treumal - La vinya Blanca	54.93 ha	
	Entorns de la Piña Rosa	40.53 ha	
	Delta del Tordera ¹⁰	392.04 ha	
	CE ¹¹	12.83 ha	0.7%
	Can Ferrer i Centre d'estudis	12.83ha	
TOTAL		759.63	42.9%

Font: lavola

Pla d'espais d'interès natural i Paratge Natural d'Interès Nacional de Pinya Rosa

⁵ Pla d'espais d'interès natural

⁶ Paratge natural d'interès nacional

⁷ Pla de protecció del patrimoni ambiental, paisatgístic, arquitectònic i historicoartístic de Blanes, els elements escollits es troben dins del sòl no urbanitzable amb excepció del sistema de rieres. (vegeu apartat 2.1.1.12)

⁸ Pla director del sistema costaner

⁹ Els sòls inclosos en aquesta categoria passen a ser sòls no urbanitzables

¹⁰ Cal destacar que aquest sector també forma part de la Xarxa Natura 2000 (vegeu apartat 2.1.1.12)

¹¹ Sòls de classificació especial en el règim urbanístic els quals es veuen subjectes a la determinació per part dels municipis segons el seu model urbà ho consideri adient.

En el municipi de Blanes, fins fa poc, no hi havia cap àrea pertanyent al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN). Únicament existia un espai qualificat com a Paratge Natural d'Interès Nacional (PNIN) corresponent a la finca de Pinya de Rosa. Però recentment la Generalitat va anunciar la seva inclusió mitjançant l'ampliació de la superfície protegida al seu entorn immediat¹². Val a dir, que el PNIN és una figura de protecció de grau superior a la del propi PEIN.

La proposta d'espai PEIN-PNIN de Pinya de Rosa consta de 101,05 ha repartides entre els municipis de Blanes i Lloret de Mar, tot i que la major part (73,65 ha) correspon al terme municipal de Blanes.

La vegetació dominant en l'àrea protegida està constituïda per un conjunt de boscos mixtos de pins, suros i alzines i bosquines amb brolles, bardisses i comunitats herbàcies en contínua evolució, resultat de l'abandonament dels antics camps de conreu i vinyes existents a principis del segle passat. Aquest usos agrícoles, actualment abandonats, es troben en fase de reconstitució del bosc potencial en un procés de successió secundària, en aquest cas la sureda i l'alzinar. Precisament perquè encara no s'ha arribat a la situació de clímax, la major part de la finca està ocupada en l'actualitat per boscos on domina el pi blanc.

Són destacables també la vegetació del cinyell litoral que creix sobre roques del penya-segat (amb *Limonium* endèmics), declarada hàbitat d'interès comunitari (codi 1240), i la vegetació arvense dels camps de S'Agüia, així com altres hàbitats d'interès comunitari segons la Directiva d'Hàbitats. És el cas de les suredes (codi 9330) i les pinedes mediterrànies, naturals o antigues, de pi blanc (*Pinus hapelensis*) i pi pinyer (*Pinus pinea*) (codi 9540). Cap de les categories esmentades, però, és prioritària.

Pel que fa l'apartat de fauna hi destaca la presència del corb marí emplomallat. Mentre que pel que fa a elements destacats del patrimoni arquitectònic i cultural, cal remarcar la presència del jardí Botànic Pinya de Rosa i de l'Ermida de Santa Cristina (aquesta última en terme de Lloret).

Xarxa Natura 2000 del riu de la Tordera

Únicament hi ha un espai de Xarxa Natura 2000 inclòs, parcialment, en el municipi de Blanes. Es tracta del riu de la Tordera (codi ES5110007-1): Ocupa la major part del tram final del riu fins a la desembocadura al mar, concretament, 26 ha. Aquest espai es considerat com a Lloc d'Interès Comunitari (LIC) en la Regió Mediterrània.

La normativa de regulació dels terrenys inclosos en Natura 2000 farà referència a les directrius generals dels espais d'aigües continentals contingudes a l'annex 8 de l'Acord GOV/112/2006.

¹² Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural, es delimita el PNIN de Pinya de Rosa i s'amplia l'espai del PEIN en el seu entorn immediat.

Plànol. Espais Protegits (Font: DARPA i DTES) ESCALA 1:50.000

Diagnosi
Estat de conservació

Bo

Millorable

Dolent

Impactes, riscos o amenaces

- Pressió dels espais protegits pel creixement d'urbanitzacions o d'altres ocupacions i activitats antròpiques

Grau de sensibilitat ambiental
Molt alta

Alta

Moderada

Baixa

FITXA 5: ALTRES ESPAIS I ELEMENTS DE RELLEVÀNCIA AMBIENTAL

Contingut

Per tal de complementar l'anterior fitxa i caracteritzar detalladament el patrimoni natural del municipi, en la present fitxa s'identifiquen i es descriuen altres elements considerats de valor ambiental de caràcter més local que no queden recollits sota el paraigües de cap figura de protecció ambiental.

Descripció i anàlisi

Zona humida de la desembocadura de la Tordera

Tot i que ja s'ha esmentat a la fitxa anterior com a espai inclòs a la Xarxa Natura 2000, cal destacar la zona humida de la desembocadura de la Tordera, a cavall entre les comarques del Maresme i la Selva, inclosa a l'inventari de zones humides de Catalunya. Abasta una àrea de 14'5ha compartida pels municipi de Blanes i Malgrat de Mar. El riu de la Tordera forma una llacuna aïllada del mar per una barra de sorra i còdols i en ella es troben relictos de boscos de ribera declarats hàbitats d'interès comunitari i, com s'ha dit, també està inclosa en la Xarxa Natura 2000. Tot i així, de totes les zones humides del tram final del riu de la Tordera, la desembocadura d'aquest riu és l'única que no pertany al PEIN.

Constitueix un espai d'elevat interès ecològic que permetria acollir desenes d'ocells en migració o nidificants pel fet de situar-se en plena ruta d'ocells d'Europa occidental a l'Àfrica, però veu molt reduït el seu potencial ecològic en tant que presenta un notable estat de degradació, comú a gran part dels espais litorals catalans: contaminació d'origen industrial de les aigües, ocupació dels marges inundables amb construccions i usos diversos, sobrefreqüentació humana (deixalles, trepig, etc.). A més a més, l'autorealització de la zona facilita l'expansió de la canya (*Arundo donax*), en detriment del canyissar, de les jonqueres o del tamarigar. En relació amb això, cal posar de manifest la iniciativa empresa per l'Ajuntament de Blanes (Servei de Medi Ambient) per a l'execució d'actuacions de protecció, restauració i difusió dels valors ambientals del tram final de l'espai fluvial del riu Tordera al terme municipal.

Amb tot, cal destacar la situació crítica del corriol camanegre (*Gharadrius alexandrinus*), la terrerola vulgar (*Calandrella brachydactyla*), el trobat (*Anthus campestris*) i la cuereta groga (*Motacilla flava*), espècies en forta regressió a Catalunya i que pràcticament s'han extingit a la zona degut a la pèrdua d'hàbitat.

Xarxa d'espais verds urbans

D'altra banda, tot i que s'hi ha fet un breu esment en la fitxa corresponent als usos del sòl, es considera necessari dur a terme una anàlisi més detallada dels espais verds urbans de Blanes. L'ajuntament no disposa d'una cartografia actualitzada de les zones verdes al municipi, per tant, les dades a què es fa referència corresponen a aproximacions a partir d'adaptacions de la cartografia existent i al treball de camp realitzat. La superfície total de zones verdes a Blanes, segons les darreres dades disponibles, és de 44.7 ha, incloent tant els parcs i jardins com altres tipus d'enjardinament en la via pública (parterres, mitjanes enjardinades, rotondes, etc.). A més a més, cal tenir en compte que, en ser una ciutat oberta al mar, Blanes compta amb uns 3 km de platges urbanes, espai assimilable a les zones verdes, en termes de gaudi ciutadà.

Tot i que es detecta una ràtio baixa de zones verdes per habitant (6,45 m²/hab.), cal tenir en compte que aquest fet es veu compensat per la reduïda dimensió de la ciutat que permet que les distàncies a recórrer siguin curtes (la totalitat dels habitants del nucli urbà disposa d'un espai verd a menys de 5 minuts caminant des de casa seva). Tal i com es pot observar al mapa que acompanya aquest apartat, es detecta una major manca d'espais verds a la part central del nucli urbà.

Així mateix, existeixen determinats espais fora del nucli urbà, però a tocar d'aquest, que també són utilitzats sovint pels ciutadans de Blanes com a zones de passeig i d'esbarjo. Entre aquests espais es poden destacar els següents:

Delta del Tordera i camins dels pagesos i de la Mota

Boscots situats entre Cala Sant Francesc i Santa Cristina

Camí del Vilar

Jardí Botànic Mar i Murtra

Jardí Botànic Pinya de Rosa

Àmbit costaner de Blanes

D'altra banda, també es considera d'interès l'àmbit costaner de Blanes, donat que es tracta d'un municipi abocat al mar. Les platges són el pilar fonamental del sector turístic, i també són l'hàbitat natural d'espècies considerades d'interès comunitari. La gestió de la franja costanera representa mantenir l'equilibri entre aquesta dicotomia. En el litoral encara s'hi combinen platges sorrenques urbanes, elements geològics singulars com Sa Palomera, un port i diverses cales rocoses. La major longitud de costa l'ocupen les platges de S'Abanell i de Blanes. En ambdós casos es tracta de platges urbanes, de sorra i amb un ús intensiu la qual cosa obliga a realitzar tasques de neteja i manteniment contínues que, juntament amb la presència del passeig marítim, impedeixen el normal desenvolupament de les dinàmiques litorals d'aportació de sorra, de formació de la duna de rere platja i de creixement de la vegetació psammòfila¹³. De fet, en els últims anys aquestes platges han patit problemes periòdics de pèrdua de sorra que han obligat a executar diversos projectes de regeneració artificial.

Catàleg de patrimoni ambiental, paisatgístic, arquitectònic i historicoartístic de Blanes

Té l'objectiu d'assolir la protecció dels components d'aquest patrimoni municipal i classifica com a *Àmbits i àrees d'interès ambiental i paisatgístic (AIAP)* diversos espais de Blanes. Per a la seva regulació, definida a l'article 17 del corresponent Pla Especial, es defineixen diferents nivells de protecció d'aquests. A continuació es caracteritzen breument aquells espais catalogats que no queden recollits en les fitxes anteriors:

Àmbit paisatgístic de Sant Joan: es considera un espai de valor que ha frenat la dispersió urbana que es produeix en l'entorn, amb elevats valors paisatgístics i geomorfològics, destacant el sistema forestal en contacte amb el litoral. Inclou les següents àrees: entorn del castell, vessant boscós de Sant Joan, jardí botànic Marimurtra, vessant rocós de Sant Joan, parcs urbans i jardins privats, punta de Santa Anna i entorn de la cala Sa Forcanera.

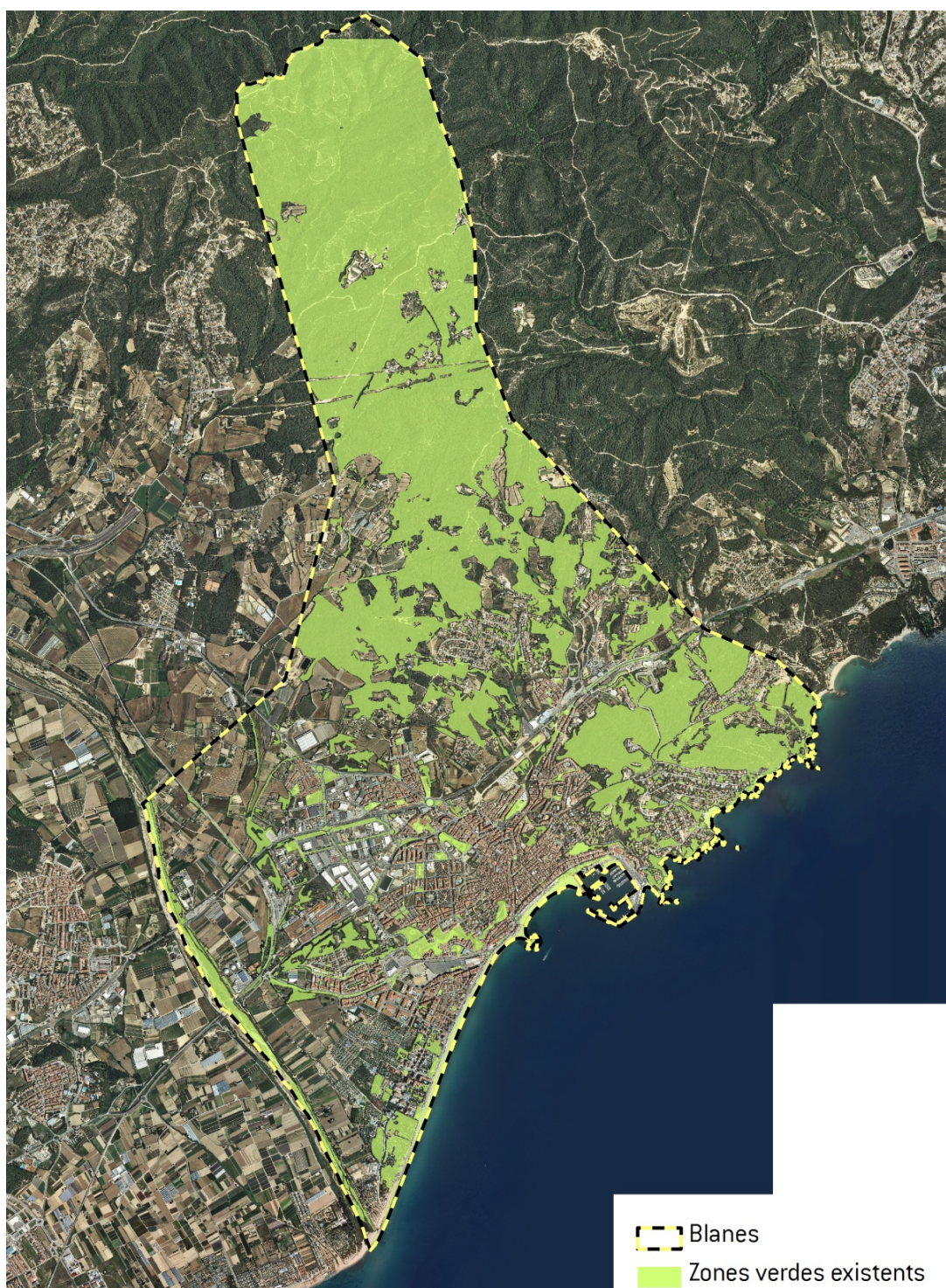
¹³ La vegetació psammòfila és aquella vegetació adaptada a viure sobre substrats sorrenco, com les platges o les dunes, litorals o continentals.

Salt topogràfic dels Padrets-La Planera alta: espai de costa rocosa en contacte amb el mar, d'elevat valor geomorfològic i paisatgístic, que s'ha mantingut relativament lliure d'ocupació urbana gràcies al pendent que presenta.

Lleres públiques (rieres del sistema de la riera de Blanes i de la Vall de Burg): unitats de valor com a connectors ecològic-paisatgístics estructurats a partir dels corresponents eixos fluvials.

PLÀNOL. ZONES VERDES (FONT: AJUNTAMENT I LAVOLA) ESCALA 1:50.000

DIAGNOSI			
Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	• Impactes diversos sobre la zona humida identificada (veure fitxa Inventari de Zones Humides de Catalunya). • Dotació reduïda d'espais verds per habitant a la zona urbana. • Manca de connectivitat dels espais verds urbans. • Artificialització i pressió sobre l'ecosistema costaner.		
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada Baixa

FITXA 6: CONNECTIVITAT ECOLÒGICA

Contingut

Tot i que no es localitzen en aquest àmbit connectors de tipus territorial, s'analitza en aquest apartat la presència de connectors de tipus més local, associats principalment al curs fluvial de la Tordera que limita amb l'oest del municipi.

Descripció i anàlisi

Blanes es troba situat a la franja costanera de la Selva. La forma allargada i perpendicular a la costa del seu terme municipal presenta una ocupació del territori que té una incidència especial en els **fluxos ecològics en sentit terra-mar**. Aquesta penetració cap a l'interior fa que el terme municipal arribi fins als estreps de la serralada litoral, formada per un conjunt de poca alçada que es succeeixen en sentit est-oest, i que formen un continu forestal entre el Massís de Cadiretes, a la comarca del Gironès, i el Parc Natural del Montnegre – Corredor, ja al Maresme, tots protegits pel PEIN.

Es configura un eix terra-mar d'una important funcionalitat ecològica en una zona tan antropitzada com és el litoral selvatà i que, a més, es veu reforçat per la presència del curs de la Tordera i el sistema de rieres afluent (especialment les rieres d'Arbúcies i de Santa Coloma) i zones humides associades, que accentuen les potencialitats connectores d'aquest espai. Cal dir, però, que es tracta d'una àrea molt alterada per la presència d'urbanitzacions i la forta pressió antròpica de municipis com Blanes, Lloret i Tossa, que s'estructuren com un dels punts turístics amb més afluença de la Costa Brava. Així mateix, s'ha de destacar l'impacte sobre la connectivitat ecològica el traçat del desdoblament de la carretera N-II que travessa l'extrem septentrional del terme municipal de forma paral·lela a la línia de costa i incloent-hi un important nus viari que connecta amb la prolongació de l'autopista C-32.

Per tal d'identificar i potenciar els espais naturals no inclosos en el PEIN però que mereixen igualment considerar la seva conservació, així com aquells igualment necessaris per a mantenir una vertadera connectivitat funcional entre tots aquests espais, el Departament de Territori i Sostenibilitat (en aquell moment Política Territorial i Obres Públiques) va elaborar tota una sèrie d'estudis de base per a la definició d'un sistema de protecció territorial. En el cas de la comarca de la Selva s'identificaven els següents espais com a Espais d'Interès Natural (EIN) o **espais connectors**:

Montbarbat - els Tres Turons - Torrent de les Cigonyes: Es tracta d'un espai de la Serralada Litoral format per turons de poca alçada que conformen la part més meridional del massís de Cadiretes i que, en el cas de Blanes, ocupa la totalitat del seu extrem septentrional. És una zona bàsicament forestal, bastant densa i atapeïda, on la comunitat predominant és la sureda (*Quercetum ilicis galloprovinciale suberetosum*), ja sigui en estat força pur o formant boscos amb pi pinyer (*Pinus pinea*).

Curs baix delta de la Tordera: Aquest és un espai litoral de caràcter deltaic que inclou la gola de la Tordera, amb els dipòsits al·luvials de la platja i de la barra. El tram baix del riu funciona també com a zona tampó de la zona humida de la desembocadura. Presenta uns valors naturals, florístics i faunístics rellevants i d'extrema fragilitat. Es troba ubicat en una zona amb una elevada pressió antròpica. Malgrat les seves dimensions reduïdes, a l'espai hi són presents diversos ambients: la platja deltaica (tot i la poca representació dels ambients dunars), boscos de ribera (amb retalls d'albereda litoral), ambients fluvials, zones agrícoles i aigüamolls, destacant aquests darrers per la

seva importància com a punt migratori per a l'ornitofauna.

Amb tot, la superposició d'aquests dos espais juntament amb el PEIN-PNIN de Pinya de Rosa, resulta en tres espais aïllats, situats en els tres vèrtex d'un triangle imaginari que es correspon aproximadament amb la forma del terme municipal de Blanes. Dos d'aquests espais tenen, a més, una rellevància connectora a nivell supramunicipal: La Tordera és sense dubte un corredor ecològic amb unes grans potencialitats envers els grans espais PEIN de l'interior (Montseny i Guillerries) i les serres del Montnegre i el Corredor. Per la seva banda, el continu forestal de Montbarbat-els Tres Turons-Torrent de les Cigonyes s'estén fins a Cadiretes, tot superant el nucli urbanitzat de Lloret.

D'aquesta manera, apareixen dos corredors potencials que permetrien connectar els tres espais als que es feia referència. Aquesta àrea, en forma de "Y" invertida, voreja el nucli urbà a dreta i esquerra, mantenint-lo en el centre de la façana marítima del municipi, tot permetent els fluxos ecològics en sentit terra – mar a ambdues bandes d'aquest.

Aquests dos corredors laterals, a més, es veuen reforçats per la funció connectora que encara exerceixen els trams alts –més ben conservats- de les rieres locals. Així, són especialment remarcables en aquest sentit les rieres del sistema de Val de Burg envers el tram final de la Tordera; i les rieres del sistema de la riera de Blanes per sobre de la carretera GI-682 envers Pinya de Rosa.

El corredor occidental, es fonamenta bàsicament, a banda d'en les rieres de la Vall de Burg, en una matriu preeminentment agrícola i relativament ben conservada, que s'estén des de les últimes masses forestals situades al peu dels turons. Per la seva banda, el corredor oriental es sustenta en les àrees forestals i de matollar que s'estenen de nord a sud fins a els boscos de Pinya de Rosa.

De fet, el PTPCG inclou dins del **sistema d'espais oberts**, els àmbits que tenen una funció específica de connectivitat en l'estructura general dels fluxos ecològics del territori. A Blanes, aquests àmbits inclouen majoritàriament sòl qualificat de protecció especial, ubicat a la llengua nord-occidental del municipi. D'altra banda, també s'identifica una peça significativa protecció territorial d'interès agrari i/o paisatgístic, corresponent a la plana agrícola del municipi, la qual per la seva situació i característiques exerceix igualment aquesta funció connectora.

Pel que fa a les **barreres ecològiques**, enteses com a espais o elements que dificulten o fins i tot impedeixen el trànsit per a determinades espècies, cal tenir en compte que, en el cas de Blanes, l'elevada urbanització de la primera i segona línia de costa i la presència de zones de càmping a la desembocadura de la Tordera, així com la presència de la carretera GI-682, paral·lela a la costa, i que entre Palafolls i Blanes té una IMD de 23.000 vehicles, són els principals obstacles per a la continuïtat ecològica des de les zones de serralada fins al litoral. Sortosament, hi ha alguns aspectes que suavitzen l'impacte d'aquestes "barreres" i que fan que amb una gestió adequada aquests espais encara pugui mantenir i potenciar el seu paper dintre de la matriu no urbanitzada del municipi i l'entorn immediat: ens estariem referint a la molt baixa densitat d'algunes de les urbanitzacions, el fet que els càmpings siguin instal·lacions no permanents (exceptuant les instal·lacions fixes tipus caravanes o bungalows) o amb èpoques concentrades d'activitat, i el perfil força planer (sense grans talussos), almenys en l'entrada des de Palafolls, de la GI-682. A tot això, cal afegir-hi els ja esmentats projectes de prolongació de l'autopista C-32, de Palafolls fins a Tossa de Mar i el desdoblament de la carretera N-II, que previsiblement tindran un impacte molt important en la connectivitat, no sols a nivell local sinó també a nivell territorial. Caldrà veure les mesures de permeabilització que inclouen aquestes

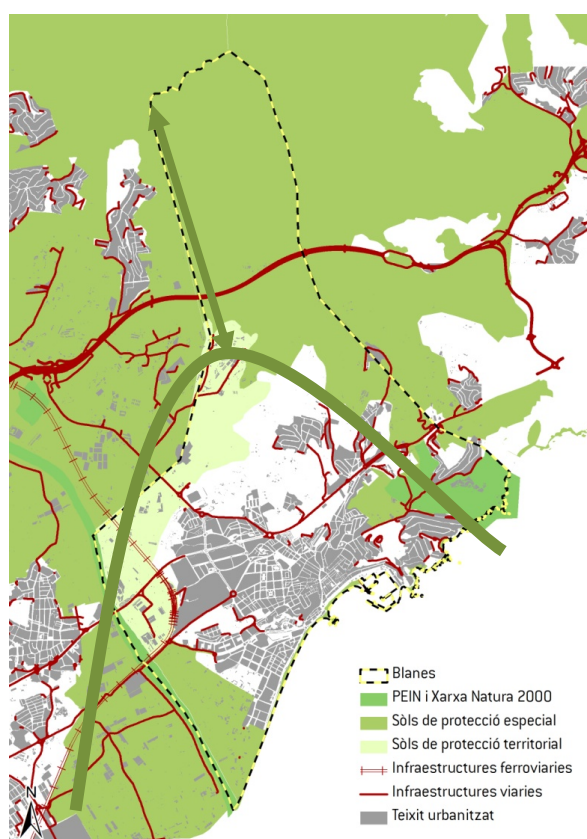

infraestructures amb la vocació de minimitzar l'efecte barrera.

A **nivell més local**, pel que fa a la connectivitat entre els diferents espais verds de la ciutat, i entre aquests i els espais lliures exteriors, no s'aprecien corredors definits ni àrees de transició clares entre les zones verdes previstes pel planejament vigent i el medi natural que l'envolta.

En qualsevol cas s'intueixen uns eixos de penetració vinculats a carrers arbrats o amb enjardinament que van des de les corones exteriors de la ciutat cap al centre. Sí que és destacable, en aquest sentit, la zona verda que es desplega resseguint els salts topogràfics dels Padrets i Mas Marull, que vinculen en certa manera les ribes de la Tordera amb el centre de la ciutat. Tot i que aquesta connectivitat segurament es vegi interrompuda pels propers desenvolupaments urbanístics en l'extrem occidental de la ciutat si no s'integra adequadament la continuïtat d'aquests espais.

Plànol. Esquema de la connectivitat ecològica (Font: Lavola)

Diagnosi

Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	• Proliferació d'urbanitzacions i infraestructures amb efecte barrera i creació de continus urbans. • Manca de continuïtat entre els espais verds urbans i els de la resta del municipi. • Afectació sobre l'estat del Tordera i, en conseqüència, sobre la seva funcionalitat connectora.			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 7: HIDROLOGIA SUPERFICIAL I SUBTERRÀNIA

Contingut

En el present apartat es realitza una anàlisi dels cursos fluvials identificats a l'àmbit, l'ecosistema costaner i les masses d'aigua subterrànies que corresponen, com a elements naturals que conformen el cicle de l'aigua al municipi de Blanes.

Descripció i anàlisi

A nivell d'**hidrologia superficial**, el municipi de Blanes recorren diversos cursos fluvials, entre els quals cal destacar per una banda, en el sector occidental, la **Tordera** i les rieres de Vall de Burg i Can Sabata i el Torrent d'en Rabassa, que travessen el municipi en direcció NE-SO; i, per l'altra, la **Riera de Blanes** al sector oriental del municipi que discorre en direcció NE-SO. Totes elles tenen la seva desembocadura al mar Mediterrani i presenten, majoritàriament, un funcionament estacional.

En general, les parts baixes de les rieres es troben força degradades: no hi ha cap mena d'estructura natural, ni de llit de riu ni de bosc de ribera, ja que es troben canalitzades o entubades fins a la seva desembocadura. En canvi, a les capçaleres l'estat de conservació és millor: es mantenen trams amb bosc de ribera i es conserven algunes masses forestals associades a les rieres. Cal dir, però, que són rieres curtes que, a causa del seu entorn fortament antropitzat, estan sotmeses a una important pressió. L'abocament de residus, l'alteració de les lleres, la introducció d'espècies al·lòctones, etc. fa que ens trobem davant de rieres amb una vegetació natural molt degradada.

En referència a l'estat general del riu Tordera, s'ha revisat la informació derivada del Programa de Seguiment i Control (PSiC) de les masses d'aigua de Catalunya, elaborat per l'ACA, corresponent a l'informe de 2012 que analitza el període 2007-2012. A continuació es sintetitzen els resultats del diagnòstic atenent als dos nivells d'anàlisi:

Estat ecològic: mediocre. Aquest resultat deriva de la combinació d'una qualitat físico-química bona (únicament s'observen disfuncions en els valors mesurats de zinc) amb una qualitat biològica mediocre, observant-se nivells mediocres en els indicadors IPS (fitobentos) i IBMWP (macroinvertebrats). Cal apuntar que l'informe corresponent al període anterior (Informe 2009) també denotava un estat ecològic mediocre.

Estat químic: dolent. De manera repetida es detecten superacions dels valors de Clorpirifos. Respecte a l'informe anterior (Informe 2009), l'evolució de l'estat químic d'aquest curs ha estat negatiu, en tant que s'ha passat d'un estat químic bo a un dolent.

A nivell d'**hidrologia subterrània**, Blanes inclou la massa d'aigua subterrània "**Al·luvials de la baixa Tordera i delta**", localitzada a l'àmbit sud-est del municipi. Aquesta massa comprèn el tram que va des de la confluència del riu Tordera amb la riera de Santa Coloma fins la desembocadura al mar Mediterrani, adoptant característiques dels rius de planícia amb suaus meandres i poca aigua a l'estiu i formant un petit delta al tram final. Es tracta, doncs, d'una massa d'aigua amb tipologia litològica al·luvial conformada predominantment per aqüífers lliures, tot i que també confinats. És d'especial rellevància el fet que, per la seva localització, esdevé una zona litoral amb risc d'intrusió salina. Aquesta massa d'aigua inclou l'aqüífer Profund

de la Baixa Tordera (Codi 4031A14), el qual està protegit segons el Decret 328/1988.

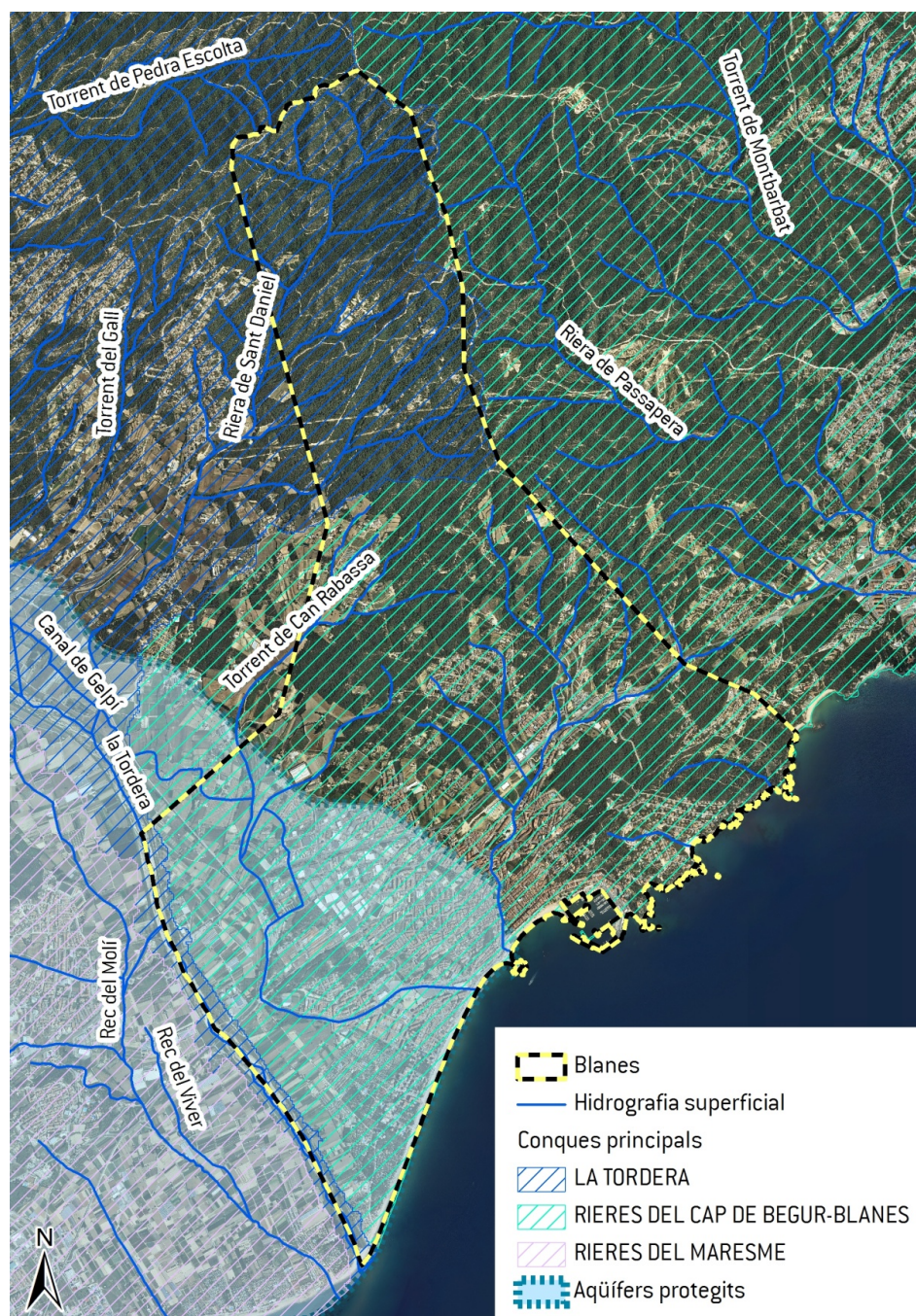
A continuació, s'afegeix el resum de pressions sobre l'estat d'aquesta massa d'aigua:

FONTS	PRESSIONS	MAGNITUD
Agricultura i ramaderia	Dejeccions ramaderes	Baixa
	Agricultura intensiva	Alta
	Aplicació de llots de depuradora	Moderada
	Retorns de reg i recàrrega artificial	Baixa
	Filtracions i fugues des de zones urbanes i industrials	Moderada
	Abocaments, lixiviats i fugues	Sense pressió
Activitat industrial	Abocaments industrials	Alta
	Sòls contaminats	Alta
Gestió de residus	Dipòsits de residus industrials, urbans i especials	Sense pressió
Activitat minera	Runams salins	Sense pressió
EDARs	Abocaments d'aigües depurades	Alta
Extracció d'àrids	Afeccions a la piezometria i a la qualitat	Sense pressió
Extracció d'aigua a zones costaneres	Extracció que provoca intrusió salina	Alta
Pressió total sobre l'estat químic		Alta
Extracció d'aigua	Captacions d'aigua subterrània	Alta
Extraccions d'àrids	Afeccions a la piezometria i a la qualitat	Sense pressió
Agricultura	Agricultura intensiva de vivers i freatòfits	baixa
Pressió total sobre l'estat quantitatiu		Alta

Font: Document IMPRES (ACA)

Amb tot, es considera que la vulnerabilitat intrínseca de la massa d'aigua de la Tordera Baixa i Delta és alta. En termes d'impactes sobre l'estat químic, es considera que l'impacte més elevat és per nitrats (concentracions mitjanes a l'aqüífer superficial superior a 50 mg/l), mentre que pel que fa a l'estat quantitatiu s'identifiquen les afeccions locals a la piezometria (en zones litorals i rieres de l'aqüífer quaternari).

De fet, la conca de la Tordera durant les darreres dècades s'ha vist sotmesa a una intensa activitat antròpica, fet que ha donat lloc a gran part de les problemàtiques assenyalades. Els progressius creixements urbanístics al llarg de la conca, l'increment de la demanda per reg agrícola (cal tenir en compte que la massa d'aigua està dins d'una zona protegida per la contaminació de nitrats) i l'assentament d'indústries ha implicat d'una banda, l'augment de les extraccions d'aigua per tal de garantir el subministrament d'aigua potable als municipis –especialment els turístics durant l'estiu– i a les indústries de la conca; i d'altra banda, l'increment dels abocaments d'aigües residuals tant urbanes com industrials.

Plànol. Hidrografia superficial i subterrània (Font: ACA) ESCALA 1:50.000

Diagnosi
Estat de conservació

Bo

Millorable

Dolent

Impactes, riscos o amenaces

- Afectació sobre el riu/riera/torrent
- Impacte sobre l'estat qualitatiu i quantitatiu de l'aqüífer
- Alteració dels règims d'escorrentia

Grau de sensibilitat ambiental
Molt alta

Alta

Moderada

Baixa

FITXA 8: ABASTAMENT I SANEJAMENT**Contingut**

En aquesta fitxa s'analitzen els sistemes d'abastament i sanejament existents actualment a l'àmbit d'estudi per tal de poder valorar l'impacte de les propostes del Pla.

Descripció i anàlisi

Per tal de valorar la **xarxa d'abastament** d'aigua, cal tenir en compte que el balanç d'aigua al municipi de Blanes està caracteritzat per tenir una estacionalitat important de les necessitats hídriques.

Des de l'any 2002 l'abastament d'aigua es realitza a través de l'explotació dels pous municipals, situats a ambdós marges de la Tordera, i de la dotació d'aigua concertada provinent de la dessaladora de Blanes. Cal tenir en compte que, fruit de les sequeres dels anys 2007 i 2008, es va promoure l'ampliació d'aquesta planta, passant a produir un cabal de 20 hm³/any.

Així mateix per al subministrament es compta amb la planta potabilitzadora de Blanes, gestionada per la mateixa societat Aigües de Blanes, que subministra un volum d'aigua per a usos domèstics d'uns 25 hm³/any, provinent de l'aqüífer del riu Tordera. De fet, la planta dessaladora es va construir precisament amb l'objectiu de reduir el grau d'explotació que patia l'aqüífer i frenar el procés d'intrusió marina a l'aqüífer.

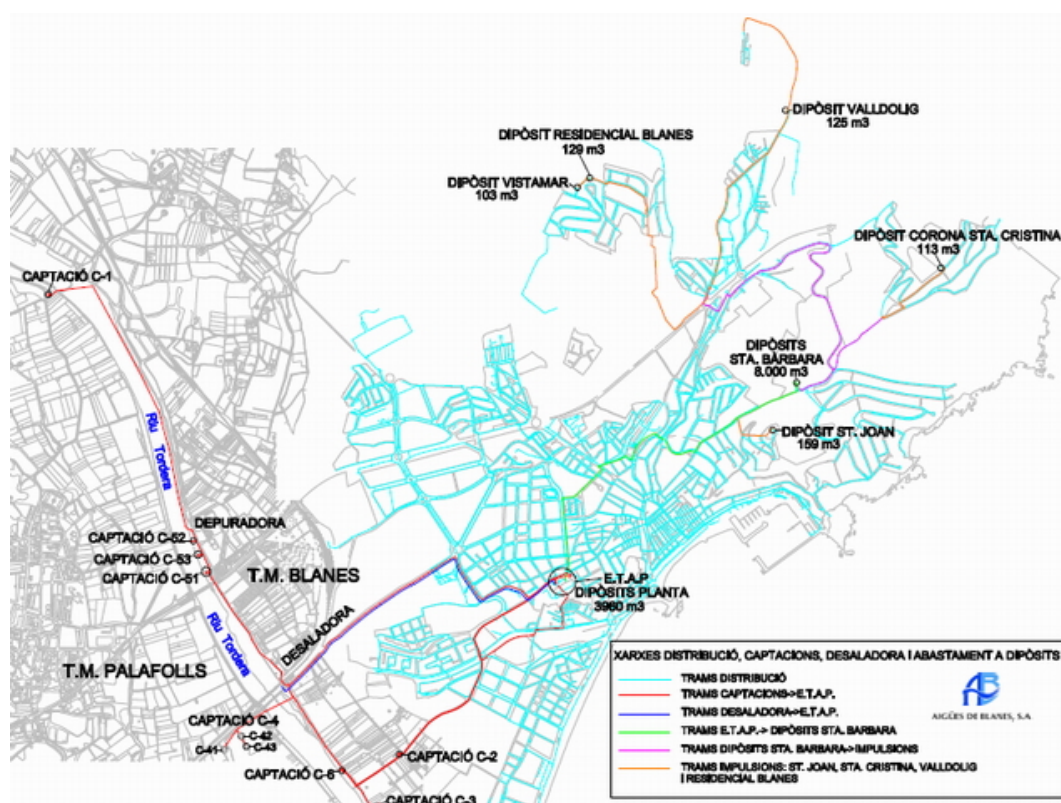
En referència a la **xarxa de sanejament**, els abocaments d'aigües residuals són de dos tipus: abocaments directes al domini públic hidràulic i abocaments a la xarxa de clavegueram. La majoria de particulars i establiments comercials i industrials de Blanes estan connectats al sistema públic de sanejament, tot i que s'identifiquen algunes excepcions.

Amb tot, el sistema de sanejament del municipi està constituït per una xarxa de col·lectors que recullen unitàriament les aigües residuals i pluvials del municipi, les quals són conduïdes a l'estació depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) de Blanes. Aquesta EDAR, explotada per l'empresa Mixta d'Aigües de la Costa Brava S.A., dona servei al municipi i compta amb tractament de tipus biològic amb eliminació de nitrogen i fòsfor i amb tractament terciari, donant cobertura a una població equivalent de 109.985 habitants.

Les variacions estacionals en el tractament de les aigües residuals són clarament detectables, apreciant-se un increment sensible del cabal d'aigua tractada entre els mesos de juny i octubre, coincidint amb el període d'estiu més habitual. Tot i així, aquesta estacionalitat s'ha anat fent menys marcada en els darrers anys, i en qualsevol cas és menys accentuada que en d'altres localitats turístiques.

Plànol. Esquema d'abastament (Font: Aigües de Blanes S.A.)

Diagnosi

Estat de conservació

Bo

Millorable

Dolent

Impactes, riscos o amenaces

- Increment del consum d'aigua d'abastament i de la generació d'aigües residuals
- Estacionalitat en els consums i generació d'aigües residuals
- Xarxa de sanejament unitària
- Pressió sobre les aigües subterrànies
- Algunes zones no estan connectades al sistema de sanejament

Grau de sensibilitat ambiental

Molt alta

Alta

Moderada

Baixa

FITXA 9: RISCOS NATURALS

Contingut

En aquesta fitxa s'analitzen els riscos naturals, entesos com els que no deriven de l'acció antròpica sinó de factors naturals, que s'han detectat a l'àmbit d'estudi atès que donen lloc a successos extrems de caràcter excepcional i poden originar situacions de perill. En concret, s'analitzen els següents riscos naturals: risc d'inundacions, risc geològic i risc d'incendi

Descripció i anàlisi

Els anomenats **riscos geològics** solen trobar-se fortament condicionats per tres característiques bàsiques del territori: la geologia, morfologia del municipi i la climatologia. La caracterització geològica, morfològica i climàtica de Blanes posen de manifest que de forma natural es donen de forma acusada el conjunt de condicions necessàries per tal que s'hi desencadenin processos gravitacionals. Cal destacar els problemes d'estabilitat en alguns indrets del municipi com el carrer Vidal i Barraquer, la plaça Catalunya i el carrer S'Auguer (àrea del Fortí), el Racó d'en Portes i especialment a Sa Palomera i a la punta de Santa Anna. A Sa Palomera s'han incrustat entre 15 i 20 bulons fins a 3 m com a mesura de contenció.

En un clima com el de Blanes el risc d'erosió de sòls no és destacable si no és propiciat per accions antròpiques, i d'aquesta manera sempre restarà circumscrit a les immediacions de les infraestructures lineals, amb motiu d'excavacions i de formació de morfologies de fort pendent.

Pel que fa al **risc d'incendi**, la informació disponible indica que la zona on es situa el municipi és de baix risc d'incendi forestal durant el període comprès entre el 15 de juny i el 15 de setembre, segons el Decret 64/1995 de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals. Tot i així, segons dades de la Regió d'Emergències de Girona, Blanes és un municipi que per les seves característiques pròpies es considera d'alt risc d'incendi, tal i com també ho recull el Pla INFOCAT. Com a principals punts de risc hi ha catalogades diverses urbanitzacions (les Planes, Blanes Vistamar, Ca n'Illès, La Corona de Santa Cristina, Mas Borinot, Mas Guelo, Mas Cremat i Cala Sant Francesc) i una sèrie d'elements vulnerables no associats a urbanitzacions però situats enmig de masses forestals (masos aïllats, restaurants, benzineres, càmpings, zones d'acampada –com la situada a prop de l'ermita de Santa Bàrbara–, cases de colònies, etc.).

En referència a les urbanitzacions, cal esmentar que els Serveis Tècnics Municipals de Protecció Civil de l'Ajuntament de Blanes han elaborat un document de Mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, per donar compliment als preceptes legals en matèria de prevenció d'incendis. Aquest document:

- delimita les urbanitzacions, nuclis de població, edificacions i instal·lacions afectades per la Llei 5/2003, de 23 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situats en terrenys forestals.
- estableix les franges de protecció perimetrals, d'acord amb els criteris i requeriments establerts en el Decret 123/2005, de 23 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situats en terrenys forestals.

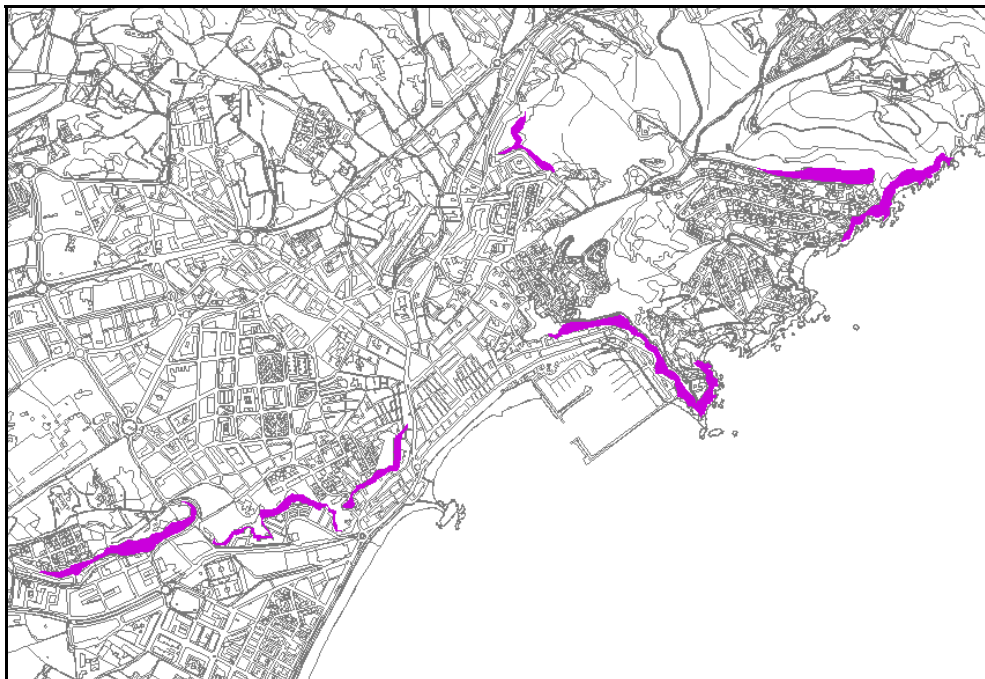
Finalment cal tenir en compte que la localització geogràfica del municipi de Blanes fa que el **risc d'inundacions** en cas de pluges intenses sigui elevat, especialment, en el sector oest del municipi. En aquest sector hi recorren diverses rieres i torrents alguns dels quals travessen més o menys protegides el mateix nucli del municipi. Per a l'anàlisi d'aquest risc es parteix de l'estudi d'inundabilitat (estudi hidràulic) annex al POUM de Blanes, en què s'analitza el risc d'inundació de la zona urbana de Blanes associat a les crescudes de la Tordera, la riera de Plantera i afluents principals, i la riera de Blanes i afluents principals.

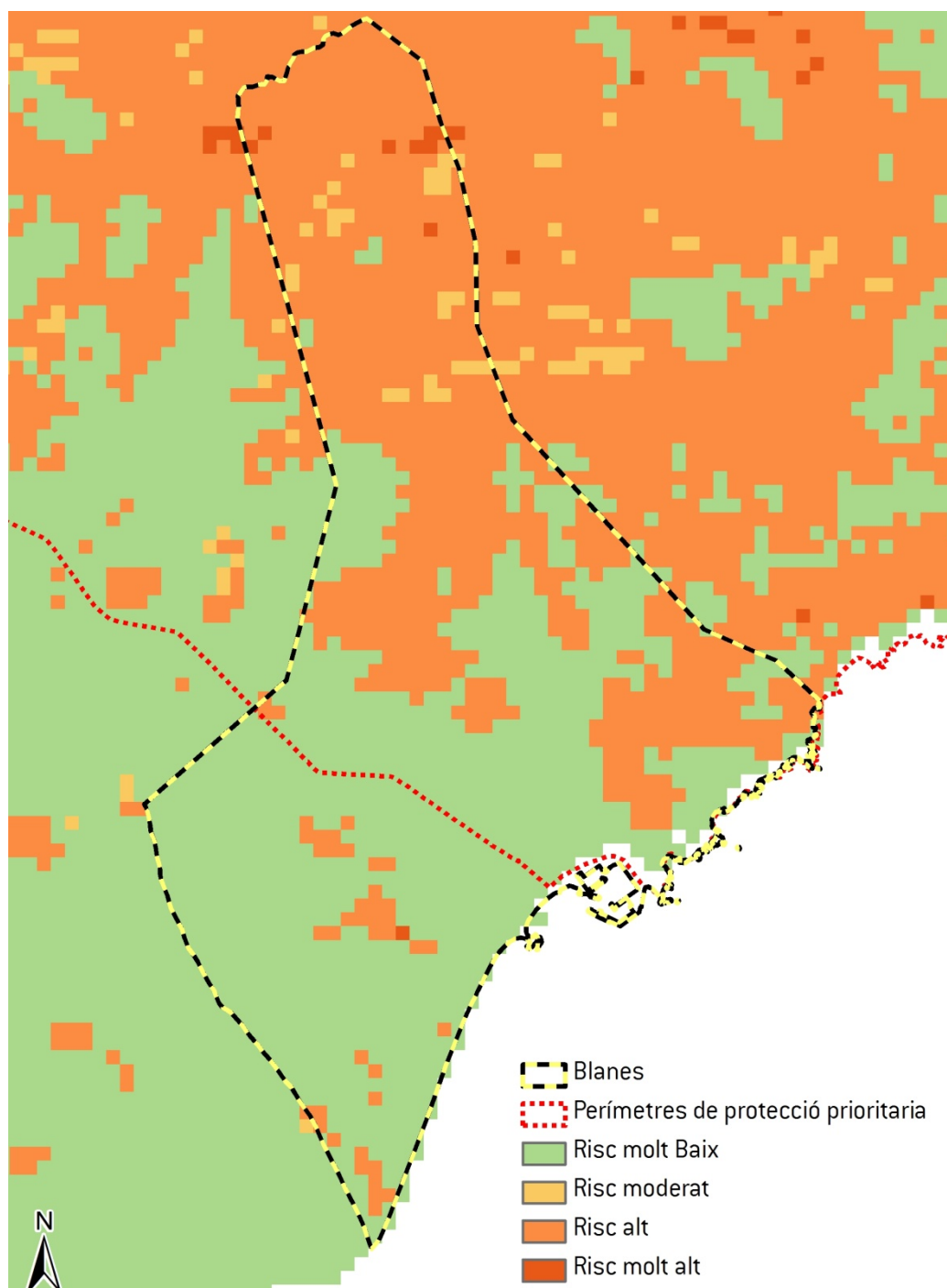
Les zones amb afecció greu abracen bona part de la plana al·luvial de la Tordera. Els seus límits són aproximadament de N a S els següents: per sota Can Palau i seguint el límit O de la urbanització Mas Cremat (sense afecció a les edificacions) fins al Pla d'en Roig, tot afectant part del traçat de la línia del ferrocarril Barcelona-Portbou. Continua cap a l'estació del ferrocarril (sense afecció) i més al S a la zona de la Plantera, pla de Can Ferrer i la Ribera fins a la carretera de la Costa Brava, l'avinguda Madrid i l'àrea dels càmpings.

Pel que fa a les zones d'inundació moderada s'inclouen una part de la línia ferroviària (zona estació), el karting de la carretera de Blanes a Malgrat, l'Horta d'en Ferrer i sectors puntuals de la zona dels Pins.

Segons dades de l'Agència Catalana de l'Aigua a Blanes hi ha tres punts que identificats com a punts crítics davant de les inundacions. Els tres localitzats a sobre de la Tordera gairebé a la seva desembocadura hauran de ser estudiats amb més detall per tal d'analitzar el risc d'inundació que suposen i si s'escau s'adaptaran les "Recomanacions tècniques per al disseny d'infraestructures que interfereixen en l'espai fluvial", així com també a les altres obres de pas i encreuaments de conduccions o serveis sota lleres del municipi de Blanes.

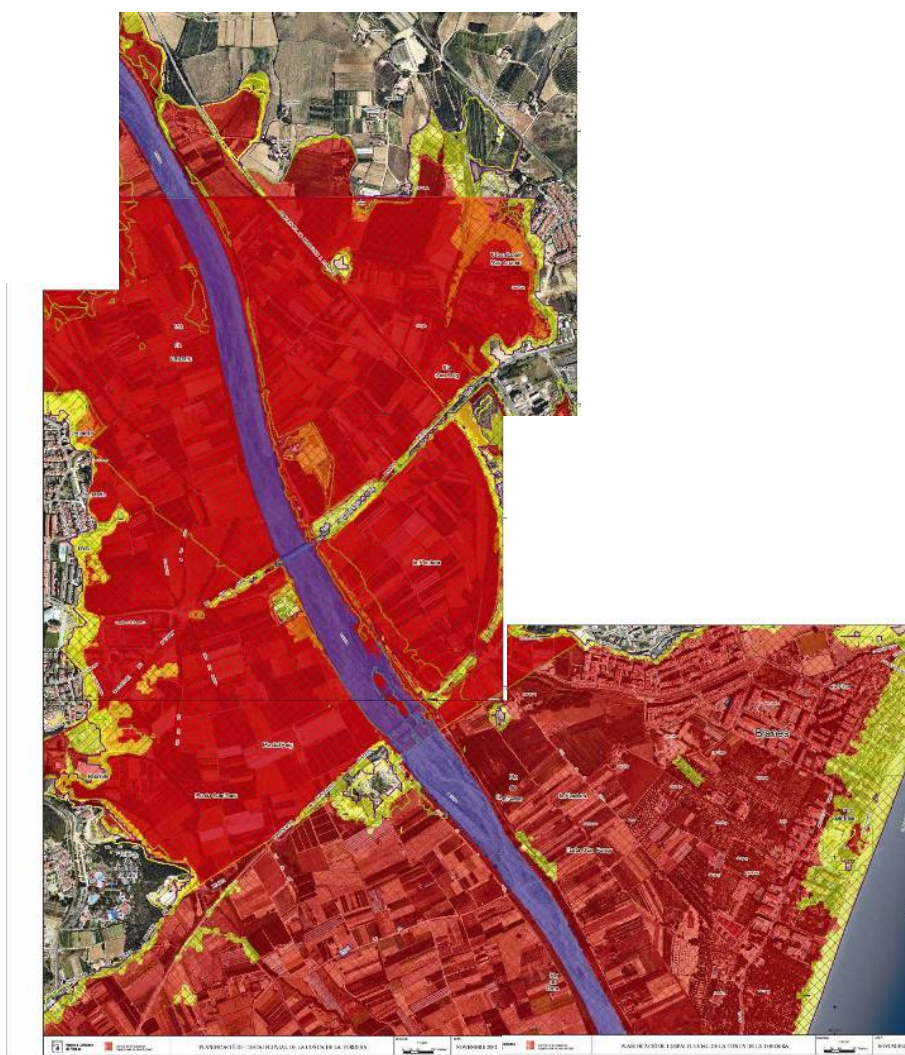
Plànol. Zones amb risc de desprendiments (Font: Ajuntament)

Plànol. Perill d'incendi forestal (Font: DARPA)

Plànol. Zonificació de l'espai fluvial (Font: ACA)

Diagnosi

Estat de conservació

Bo

Millorable

Dolent

Impactes, riscos o amenaces

- Implantació d'usos en zones amb potencialitat de patir esdeveniments associats als riscos descrits.
- Alteració dels règims d'escorrentia
- Possible augment del risc d'incendi en zones en contacte amb zones forestals

Grau de sensibilitat ambiental

Molt alta

Alta

Moderada

Baixa

FITXA 10: AMBIENT ATMOSFÈRIC

Contingut

En aquesta fitxa s'analitza l'estat actual del medi atmosfèric atenent a tres subàmbits: qualitat de l'aire, qualitat acústica i qualitat lluminosa.

Descripció i anàlisi

Pel que fa a la **qualitat de l'aire**, els informes dels darrers 5 anys corresponents a la ZQA 7-Maresme evidencien l'absència de problemes derivats de la contaminació atmosfèrica. Únicament es registren superacions al 2010 i 2013 respecte el llindar d'informació horari a la població per l'ozó. D'altra banda, tot i que no deixen de ser dades antigues (2006) però que permeten aprofundir en l'anàlisi d'aquest vector donat que no es considera que els escenaris hagin sofert variacions rellevants, s'han consultat les estimacions realitzades a l'Agenda 21 Local en relació a les emissions anuals de contaminants atmosfèrics de Blanes:

Emissions atmosfèriques

CONTAMINANT	EMISSIONS GLOBALES (TONES / ANY)
CO ₂	108.731
CO	1.752,8
NO _x	353,4
PST	13,7
CH ₄	11,9
N ₂ O	1,0
COVs	106,9
SO _x	78,1

Font: Agenda 21 Local de Blanes.

En concret, aquestes emissions s'associen principalment al sector transports, que contribueix en més d'un 66% de les emissions (principalment de monòxid de carboni, òxids de nitrogen, partícules en suspensió, metà, metalls pesants i, en algun cas, òxids de sofre).

En referència a la **contaminació acústica**, de nou cal posar de rellevància la fluctuació poblacional de Blanes, de manera que durant l'estiu la quantitat de població afectada pel soroll és major i, a més a més, hi ha més activitat i per tant, un augment de les principals fonts de soroll.

L'estudi de soroll elaborat per la consultora Acusticnet constata que la principal font de soroll al municipi és el trànsit motoritzat; especialment, a les zones properes als principals eixos de comunicació interurbana i a la zona centre del municipi, és on es presenten els nivells màxims de soroll. El trànsit ferroviari té una importància molt menor, degut a la gran distància entre la via del tren i les baixes freqüències del trànsit ferroviari. El soroll industrial, comercial i d'oci es focalitza en zones determinades. En les zones urbanes properes a les zones industrials es produeixen en alguns casos nivells elevats en façana. En altres casos, les indústries es troben situades lluny de les zones poblades i actualment no presenten problemes. El soroll per activitats comercials (botigues, restaurants, bars, terrasses, etc.), es concentra principalment al centre urbà. El soroll d'oci nocturn es concentra a la part sud-est del municipi, aquest és especialment problemàtic a l'estiu durant el període nocturn.

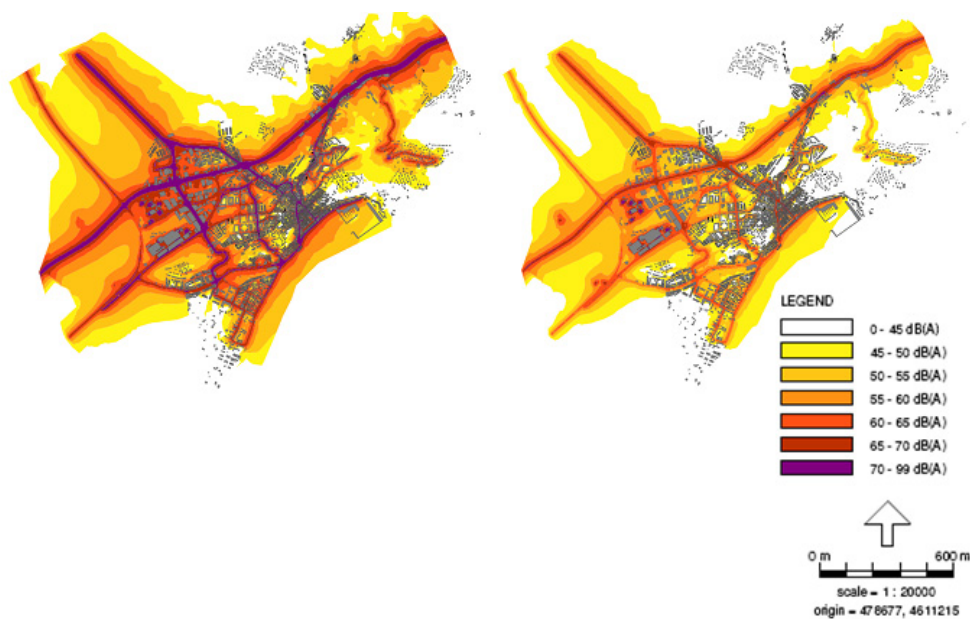
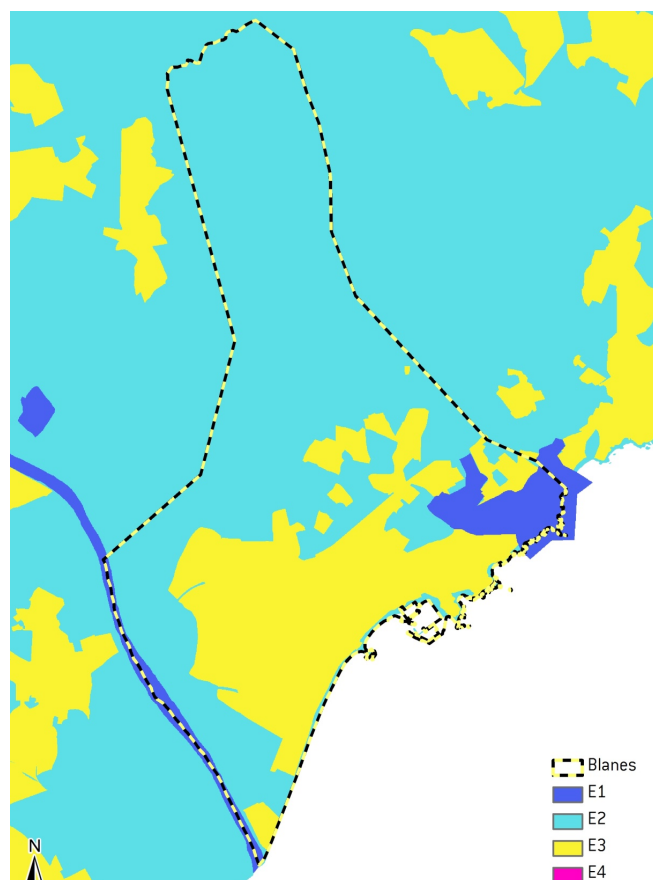
En relació amb el soroll, cal tenir present que el municipi compta amb l'ordenança reguladora de sorolls i vibracions de Blanes i el Mapa de capacitat acústica, en vigor des de juny del 2012. Segons l'esmentat mapa, que comporta la zonificació acústica del territori municipal, la major part de Blanes són zonificats com a A4, atenent als valors límit d'immissió segons usos del sòl:

Zonificació acústica Blanes

USOS DEL SÒL	Valors límit d'immissió en dB(A)		
	L _d (7h-21h)	L _e (21h-23h)	L _n (23h-7h)
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA (A)			
(A1) Espais d'interès natural i altres	-	-	-
(A2) Predomini del sòl d'ús sanitari, docent i cultural	55	55	45
(A3) Habitatges situats al medi rural	57	57	47
(A4) Predomini del sòl d'ús residencial	60	60	50
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA (B)			
(B1) Coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents	65	65	55
(B2) Predomini del sòl d'ús terciari diferent a (C1)	65	65	55
(B3) Àrees urbanitzades existents afectades per sòl d'ús industrial	65	65	55
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA (C)			
(C1) Usos recreatius i d'espectacles	68	68	58
(C2) Predomini de sòl d'ús industrial	70	70	60
(C3) Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport o altres equipaments públics	-	-	-

Font: Ajuntament de Blanes.

Pel que fa a la **contaminació lluminosa**, la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, determina la divisió del territori en diverses zones en funció de les característiques i especificitats de cada una en relació amb la claror lluminosa que hi pot ésser admissible. Cal destacar les àrees incloses en el Pla d'Espais d'Interès Natural o en àmbits territorials que hagin d'ésser objecte d'una protecció especial, per raó de llurs característiques naturals o de llur valor astronòmic especial, en les quals només es pot admetre una brillantor mínima. Amb això, es va elaborar el mapa de la protecció envers la contaminació lluminosa de Catalunya (esmenada pels ajuntaments). En el cas del terme de Blanes el mapa cataloga els nuclis urbans i les zones industrials com a Zones E3 (Protecció Moderada), i la resta del territori com a Zona E2 (Protecció alta). No es classifica cap àrea com a Zona E4 (Protecció menor) ni com a zona E1 (Protecció màxima).

Plànol. Fonts de soroll a Blanes –nit i dia- (Font: Acusticnet, 2006)**Plànol. Zonificació lumínica (Font: DTES) ESCALA 1:50.000**

Diagnosi			
Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	- Elevades emissions associades al transport - Elevats nivells d'immissió acústica en zones urbanes properes a les zones industrials - Zonificació molt marcada pel que fa a nivells d'emissió sonora - Estacionalitat en els nivells d'emissió sonora		
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada Baixa

FITXA 11: QUALITAT DEL PAISATGE

Contingut

Partint de la caracterització de les unitats del paisatge del Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines, en aquesta fitxa s'analitza el paisatge que hom observa des de fora (aparador exterior) i des de dins del propi municipi (aparador interior).

Descripció i anàlisi

En relació amb el **Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines**, es resumeixen a continuació, els principals valors i impactes que es defineixen per a les dues unitats en què queda comprès el municipi de Blanes. Així mateix, s'inclouen aquelles propostes de criteris i accions d'aplicació en el POUM que permetrien donar compliment als objectius de qualitat paisatgística definits per a cada unitat i que s'han detallat en l'apartat 2.1.5.2.

UNITAT DE PAISATGE 8: BAIXA TORDERA	
ELEMENT	DESCRIPCIÓ
Trets distintius	- Plana al·luvial i deltaica articulada pel curs baix de la Tordera. - Rica agricultura de regadiu que aprofita la fertilitat dels sòls al·luvials. - Ocupació del delta per indústries i infraestructures diverses, que modifiquen el mosaic paisatgístic tradicional. - Costa baixa, sorrenca, ocupada en la seva major part per càmpings.
Principals valors	- Les zones humides deltaïques i els riberals de la Tordera. - Els valors estètics, productius i socials dels conreus d'horta del delta. - Els valors simbòlics i identitaris dels elements del paisatge relacionats amb les feines agrícoles del delta: canals, sèquies, xarxa de camins, tramats parcel·lari, etc.
Principals impactes	- Transformació de les zones agrícoles de la plana al·luvial per la pressió de les activitats econòmiques i l'urbanisme. - Degradació dels entorns dels nuclis urbans per l'abandó del parcel·lari rural i instal·lació d'usos periurbans, amb la pèrdua del valor paisatgístic i risc de contaminació. - Retrocés de l'espai deltaic per l'ascens marí i la disminució del cabal fluvial. - Pèrdua de qualitat de les aigües superficials i subterrànies. - Risc d'inundació, afectant nous emplaçaments vora riu i els càmpings a ran de platja. - Degradació de les lleres fluvials per les canalitzacions i alteracions morfològiques induïdes periòdicament. - Pèrdua del patrimoni cultural i paisatgístic associat als antics canals, recs i molins, per la seva degradació i/o disminució de l'ús i gestió.
Criteris i accions per a	- Impulsar que els POUM dels municipis d'aquesta unitat de paisatge apliquin mesures de protecció del sòl als espais d'interès natural i connector.

l'àmbit d'estudi	- Protegir el patrimoni cultural i paisatgístic associat a la agricultura de regadiu de la Baixa Tordera, tot garantint la correcta gestió i preservació dels canals, sèquies i molins associats a l'horta del delta. - Garantir la funció de connectivitat ecològica entre zones humides per afavorir la biodiversitat i garantir la viabilitat ecològica d'aquests espais. - Cal conservar la zona agrícola com un dels espais amb major activitat i de major valor productiu. - Considerar la presència de la Tordera com a factor determinant de l'ordenació del municipi de Blanes, en el sentit de justificar espais de transició de qualitat entre el front edificat i la ribera. - Impulsar la restauració i naturalització els trams degradats de les rieres i petits cursos fluvials entorn als nuclis urbans i les zones periurbanes i industrials del tram baix de la Tordera. - Posar en valor els patrons agrícoles de les planes al·luvials, definides per l'estructura parcel·lària lineal perpendicular al curs de la Tordera (creació d'un sistema de parcs periurbans mantenint els usos agrícoles). - Integrar dins l'espai urbà els espais testimonials de dunes. - Establir mesures d'integració paisatgística de l'EDAR i la dessaladora de Blanes (perfil de l'edificació i colors) i garantir un control, per part del municipi de Blanes, sobre la construcció d'hivernacles. - Reduir l'impacte generat pels càmpings situats a primera línia de mar, tot evitant-ne l'expansió i redefinint, si és oportú, zones específiques d'emplaçament per càmpings. - Promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu, amb bicicleta o amb vehicles, on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggerent.
------------------	---

UNITAT DE PAISATGE 2: ARDENYA - CADIRETES

ELEMENT	DESCRIPCIÓ
Trets distintius	- Costa alta de grans penya-segats articulats amb petites cales, moltes urbanitzades - Vegetació molt densa i compacta, constituïda sobretot per boscos de suros. - Les localitats més importants se situen a la costa i són importants centres turístics - Paisatges periurbans del tipus carretera-aparador caracteritzen les entrades i sortides a les poblacions - Extenses àrees de feixes abandonades i emboscades, testimonies del passat vitivinícola del massís - Formes granítiques variades afloren dotant el massís de perfils molt singulars
Principals valors	- Espai natural protegit de Pinya de Rosa. - Formes de relleu litoral: cales, penya-segats, agulles, en combinació amb la vegetació i els canvis de color de l'aigua del mar. - El paisatge del suro, una activitat d'aprofitament forestal ja gairebé desapareguda. - Les platges i cales com a recurs fonamental del sector turístic.

	- Jardins d'inspiració noucentista (Pinya de Rosa).
Principals impactes	- La fragilitat del paisatge litoral, sotmès a una alta pressió turística durant l'estiu. - El desenvolupament de noves infraestructures, com la C-32. - El desenvolupament de paisatges periurbans - L'abandó de les activitats agràries i forestals suposa un augment de la massa boscosa i, conseqüentment, un augment del risc d'incendi.
Criteris i accions per a l'àmbit d'estudi	- Garantir la preservació dels espais d'especial valor escènic com les cales de Santa Cristina i Treumal, Sant Francesc, etc. - Mantenir i revaloritzar a través de les eines de desplegament dels POUM els elements arquitectònics singulars com a elements de referència històrica de la façana marítima - Els POUM dels municipis d'aquesta unitat de paisatge aplicaran mesures de protecció i gestió del sòl als espais d'interès natural i connector. - Mantenir el jardí de Pinya de Rosa, pel seu valor històric i patrimonial. - Impulsar l'elaboració d'estudis i informes d'impacte i integració paisatgística de totes les propostes de noves infraestructures viàries, que incloguin mesures d'integració paisatgística. - Millorar els perímetres de les urbanitzacions, amb dues finalitats: estètica i de protecció davant els incendis forestals. Amb uns límits definits i identificables, i zones d'integració amb l'entorn natural ordenades i dissenyades per fer front als incendis forestals - Promoure el control i definició de les masses forestals per tal de reduir el risc d'incendi forestal. - Establir límits concrets entre les zones de boscos i els àmbits d'interès visual com a sistema d'accentuació dels elements de valor en el paisatge com ara els penya-segats de la costa. - Promoure plans especials d'ordenació paisatgística en espais urbans ja consolidats a la façana litoral. - Establir pautes de control en l'ordenació i criteris d'edificació per tal de minimitzar l'impacte de les edificacions disperses incloses en els àmbits visuals dels penya-segats i dels vessants boscosos que arriben fins al mar. - Promoure un pla especial d'ordenació del paisatge de les activitats comercials associades als eixos viaris de les entrades als nuclis amb incidència visual. - Iniciar uns treballs de restauració progressiva amb condicions paisatgístiques adequades dels camins rurals, les carreteres, els senders, els camins ramaders i altres vies de comunicació que puguin resultar afectades per la construcció del tram de la C-32 fins a Lloret. - Pel fet que transcorren per àrees sensibles, reintegrar paisatgísticament el tram Blanes-Lloret de la C-32, mitjançant barreres, tancaments, filtres vegetals o altres tècniques i estratègies amb l'objectiu de millorar-ne tant l'aspecte com la connectivitat social i ecològica entre els ambients continentals i litorals. - Promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu, amb bicicleta o amb vehicles, on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggerent. - Prestar en els POUMS d'aquesta unitat de paisatge una especial atenció a aquells altres miradors i itineraris accessibles, a aquells que es troben en els espais periurbans i també als camins de ronda marítims

A una escala de més detall, l'**aparador exterior** de Blanes ve marcat en bona mesura per la relació que s'estableix entre la plana i el Delta de la Tordera, com a escenari sobre el que s'assenta la ciutat; i el teló de fons que representa el Turó de Sant Joan i les elevacions dels tres Turons envers el nucli urbà. Aquest contrast és encara més evident per als que observen el municipi des del mar, des d'on, a més, hom pot observar la forta articulació de la seva costa, amb el pas de llargues platges del Maresme a la successió de penya-segats i platges de la Costa Brava.

Així mateix l'entrada al nucli urbà pot oferir dues visions ben distintes si es realitza a través de les planes agrícoles que donen la benvinguda des de l'oest i el nord; o si s'entra des de Lloret, on es transcorre a través d'un corredor entorn al qual hi haurien de predominar els usos forestals.

D'altra banda, l'**aparador interior** esdevindrà, en gran part, el que determinarà la qualitat paisatgística pels habitants de Blanes que, alhora vindrà determinada per la qualitat i la varietat de paisatges presents. En aquest sentit la diversitat paisatgística de Blanes posseeix atractius gràcies en gran mesura, novament, al contrast que es dona entre la plana agrícola i el delta de la Tordera envers el Turó de Sant Joan que sembla dominar les principals vistes des de l'interior.

Així mateix, els salts topogràfics dels Padrets també representen una de les principals característiques paisatgístiques interiors del municipi, marcant un desnivell que, d'alguna manera sembla protegir la ciutat i que esdevé un punt especialment atractiu per als transeünts interiors.

Finalment, no es pot oblidar un dels principals aparadors interiors del municipi: el mar, cap a on s'hi aboquen diversos miradors i la visió del qual esdevé un factor tan valorat que fins i tot té incidència en la valoració immobiliària.

A Blanes, a grans trets es poden distingir tres **unitats paisatgístiques**:

- **La Plana i el delta de la Tordera:** Com el seu nom indica es tracta d'una àrea pràcticament sense desnivells rellevants, amb una orientació predominant E i SE, que s'estén des dels peus del turó de Montells fins pràcticament la desembocadura de la riera. Bàsicament es tracta d'una matriu agrícola, dominada per una successió de petits conreus intensius, en parcel·les de forma allargada, amb una component predominantment perpendicular al curs del riu i unes dimensions que solen variar entre 1.000- 2.000m². Els cultius predominants són els conreus herbacis de regadiu combinats amb horta i algunes petites taques d'arbres fruiters, situades sobretot a l'extrem nord de la unitat. Les edificacions són escasses i disperses, corresponent-se principalment amb edificacions agrícoles, ja siguin granges, habitatges associats o barraques (aquestes últimes essent més comunes al sud de la línia de ferrocarril. Així mateix, el paisatge es veu travessat per diferents rieres i canals de rec –entre els que destaca el canal de Gelpí - sovint amb vegetació associada, i per marjals i camins d'accés a les parcel·les, etc.
- **Els Tres Turons:** Aquesta unitat es caracteritza pel predomini d'un relleu més accidentat conformat per diferents carenes i una sèrie de microvalls sobre els que s'assenta una matriu forestal densa. La tipologia dels forests va variant en sentit nord-sud de forma que al nord predominen les alzines i sureres, amb alguna taca de pinastre; i cap al sud comença el predomini de les pinedes de pi pinyer. Aquesta matriu pràcticament no es veu alterada per cap element extern, a excepció d'uns pocs habitatges aïllats i el llogaret de Les Planes.
- **Sant Francesc-Santa Cristina i Valldolig:** La part més ben conservada s'estén des de la carretera GI-682 fins als penya-segats situats entre la Punta de Santa Anna i la Platja de Treumal tot i que la zona de Valldolig podria ser entesa com una versió més degradada d'aquesta mateixa unitat per la desaparició d'una part de la coberta forestal. Tot i que es troba força alterada, es caracteritza per

l'alternança de masses boscoses sobre un relleu ondulat que s'aboca sobtadament al mar. La proximitat al mar, així com la presència evident de zones d'urbanitzacions és el que diferencia bàsicament aquesta unitat de la dels Tres Turons. Es podria diferenciar una subunitat composta per la franja litoral de penya-segats i cales intercalades.

A banda, cal tenir en compte que l'Ajuntament de Blanes va aprovar el Pla especial de protecció del patrimoni ambiental, paisatgístic, arquitectònic i historicoartístic. Aquest pla especial determina 6 àmbits i 14 àrees que són **destacables pel seu interès paisatgístic**:

- A1: Àmbit paisatgístic de Sant Joan
 - Entorn del Castell
 - Jardí botànic Mar i Murtra
 - Vessant Rocós de Sant Joan
 - Punta de Santa Anna
 - Entorn de la Cala Sa Forcanera
- A2: Paratge Natural de Pinya de Rosa
 - Àrea boscosa
- A3: Salt topogràfic dels Padrets – La Plantera alta
 - Promontori dels Padrets
 - Salt topogràfic
 - Parc urbà
 - Entorn del Mas Ferrer i Puig
 - Parc de límit
- A4: Desembocadura del riu Tordera
 - Pinedes
 - Franja litoral
 - Desembocadura
- A6: Promontori de Santa Bàrbara

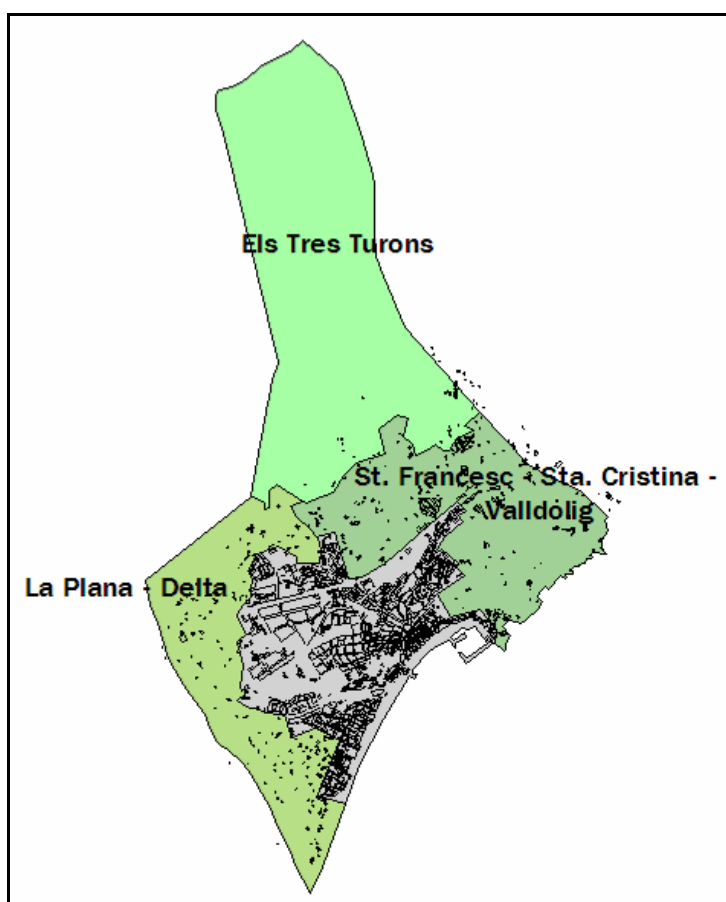
Així mateix, hi ha altres elements que també són valorats des del punt de vista de la seva qualitat paisatgística o estètica pel propi Pla especial de protecció del patrimoni de Blanes. Aquest és el cas, per exemple, de la roca de Sa Palomera, que a més de ser una de les imatges més reconegudes del municipi, disposa a la seva part alta d'un mirador que permet obtenir una àmplia perspectiva de la població, la platja de S'Abanell i la desembocadura de la Tordera. Igualment, es reconeix el valor de les panoràmiques i perspectives que s'obtenen des del camí vell de Sant Joan.

Finalment, per a conèixer quines són les **àrees més exposades visualment** del municipi, s'ha fet un estudi de visibilitats a partir del model digital del terreny i tenint en

compte els efectes d'apantallament de les cobertes del sòl existents. Tot i que no deixa de tractar-se d'una modelització de la realitat, pel què els resultats s'han de prendre com a indicatius, aquesta anàlisi ens permet identificar quines són les zones més sensibles paisatgísticament i, per tant, sobre les quals caldrà posar-hi l'accent a l'hora de proposar mesures d'integració o a l'hora de preveure'n algun tipus d'actuació.

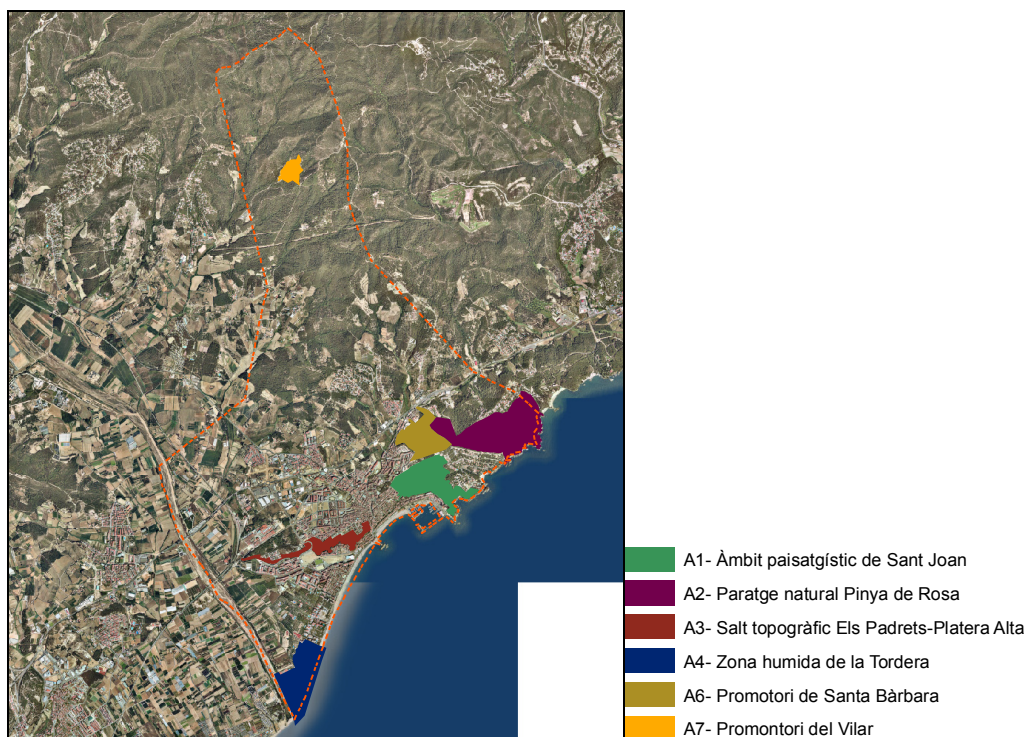
Tal i com es pot observar al plànol de visibilitats que acompanya aquesta fitxa, el nivell d'exposició visual és major cap a la vall de la Tordera i les planes agrícoles que la ressegueixen. També destaca la visibilitat identificada a l'entorn de determinats vials, especialment el tram més proper a Lloret de la carretera d'accés a la Costa Brava. Cal posar de manifest que precisament en aquests espais més exposats visualment s'hi detecta una certa degradació a nivell paisatgístic i, per tant, esdevenen zones d'actuació prioritària des del punt de vista paisatgístic.

Plànol. Unitats paisatgístiques de Blanes (Font: Lavola)

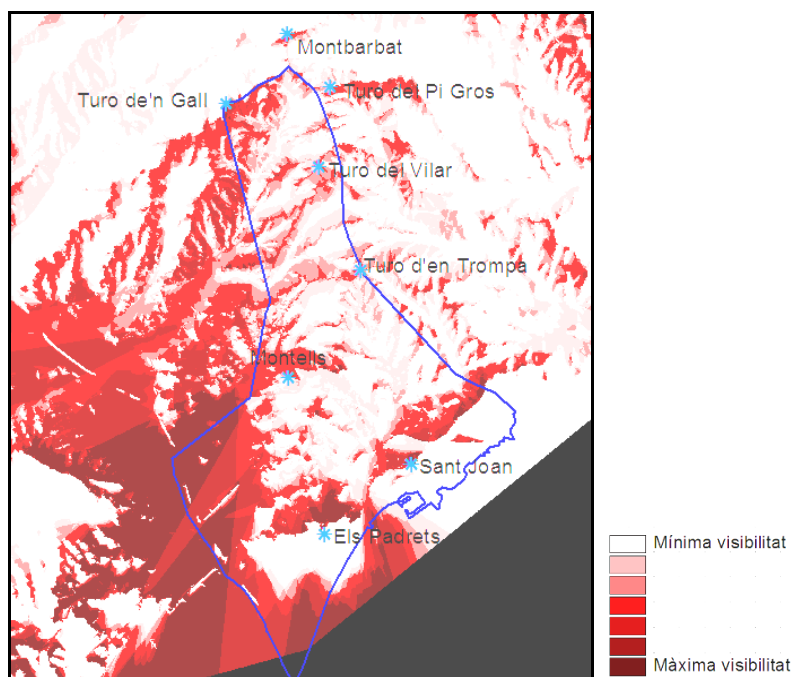

Plànol. Àrees d'interès paisatgístic de Blanes (Font: Pla especial de protecció...)

Plànol. Estudi de visibilitats (Font: Lavola)

Diagnosi

Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	• Els esmentats en l'apartat d'impactes de les taules anteriors.			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 12: CONNECTIVITAT SOCIAL

Contingut

En aquesta fitxa s'avalua la connectivitat social existent a Blanes, centrada en l'anàlisi de la xarxa de camins de titularitat pública, entesos com els mitjans tradicionals de transport, generadors de paisatge, integrats amb l'entorn i multifuncionals.

Descripció i anàlisi

Segons la informació subministrada pel Consell Comarcal els camins rurals inventariats a Blanes sumen una longitud total de gairebé 20km, concentrant-se en la seva majoria a la meitat nord del municipi, per sobre de les urbanitzacions Valldolig i Residencial Blanes. Són els que es mostren a continuació:

Camins rurals a Blanes

NOM DEL CAMÍ	LONGITUD	NOM DEL CAMÍ	LONGITUD
Camí de la GI-600	898 m	Camí del Mas Borinot al camí dels dipòsits	1.779 m
Camí de les mimoses	1.491 m	Camí del turó de Montells	1.200 m
Camí de les planes	3.763 m	Camí del Vilar	2.110 m
Camí de Valldolig al camí dels dipòsits 1	963 m	Camí dels dipòsits	3.255 m
Camí de Valldolig al camí dels dipòsits 2	1.536 m	Camí enllaç camí les planes i camí del Vilar	1.257 m
Camí del camí del Vilar als dipòsits	857 m	Dressera camí del Vilar	541 m

Font: Consell Comarcal de la Selva

En canvi, si considerem la informació corresponent al mapa topogràfic de l'ICC el nombre, grau de cobertura i longitud dels camins rurals és molt més gran, arribant als 400km entre camins, corriols i enllaços.

Igualment, tot i que no reben la consideració de camí rural però els ressegueixen, podem destacar, d'entre els camins que recorren el sòl no urbanitzable del municipi, un tram del sender de gran recorregut GR-92, concretament el que va de Lloret de Mar a Tordera (tram 12).

A més a més, s'identifica tota una sèrie d'itineraris turístics o rutes a peu senyalitzades, creades pel Consell Comarcal de la Selva per a potenciar el turisme actiu. Les que tenen pas per Blanes són les següents:

La ruta de les ermites de Blanes (19,3 km)

El Vilar – Sant Pere i tres turons (7,9 km)

Ruta de la costa (5,1 km)

Casa de la Vila – Castell de Sant Joan (7,05 km)

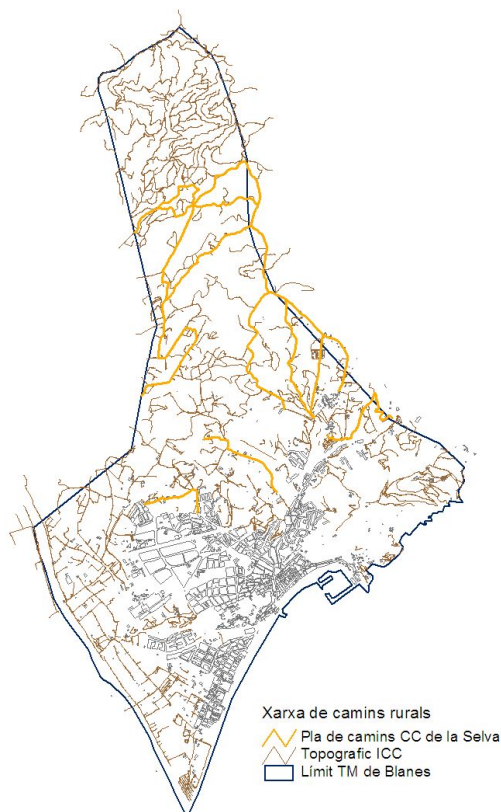
Tossa de Mar – Lloret de Mar – Blanes (18,85 km)

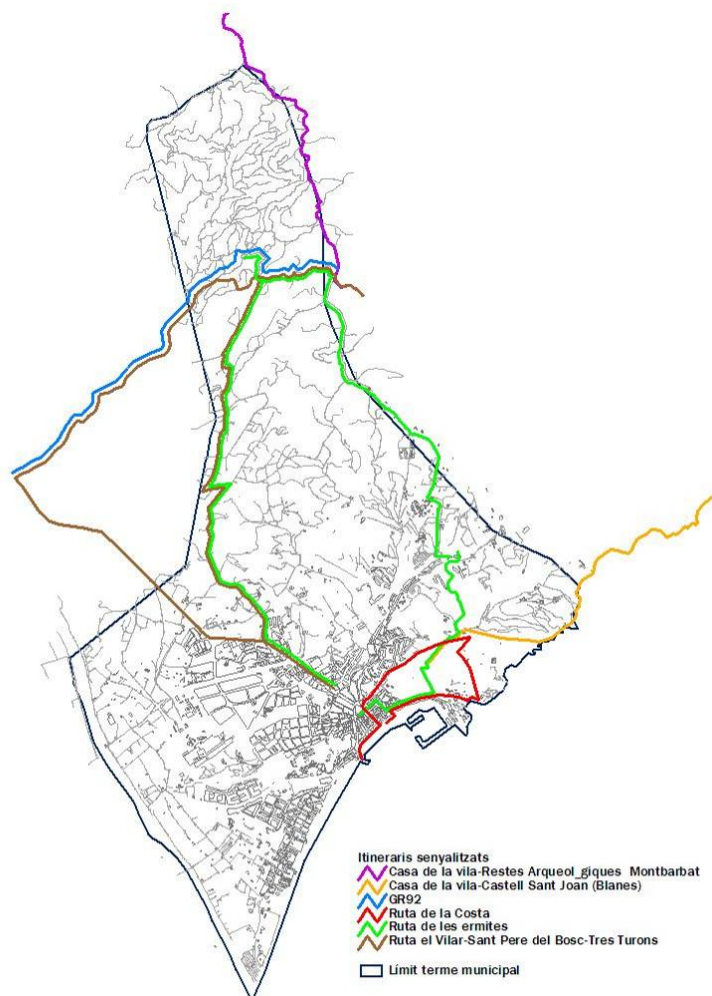
Igualment el Consell Comarcal, conjuntament amb els Centres BTT/FCC han creat tota una sèrie de rutes per a bicicletes tot terreny (BTT) que transcorren en major o menor mesura per Blanes.

L'aposta a nivell comarcal pels itineraris senyalitzats garanteix en certa manera la funcionalitat i connectivitat d'aquests senders, ja que generalment es tracta de recorreguts circulars o amb inici o final en el nucli urbà.

Per contra, el procés d'expansió de les urbanitzacions esdevé una amenaça en tant que alguns d'aquests camins poden arribar a convertir-se en vies asfaltades on el trànsit motoritzat pren protagonisme en detriment d'altres modes no motoritzats. Com a problemàtica també es detecta la manca de manteniment en alguns d'aquests camins. Alhora, és evident l'efecte de barrera que exerceixen determinades infraestructures viàries i ferroviàries sobre la xarxa de camins, especialment la carretera d'accés a la Costa Brava i la via del ferrocarril.

Plànol. Xarxa de camins rurals de Blanes (Font: Consell Comarcal de la Selva i ICGC)

Plànol. Itineraris senyalitzats a Blanes (Font: Consell Comarcal de la Selva)

Diagnosi
Estat de conservació

Bo

Millorable

Dolent

Impactes, riscos o amenaces

- Transformació en vies asfaltades
- Manca de manteniment
- Manca de senyalització
- Efecte barrera de les infraestructures viàries i ferroviàries

Grau de sensibilitat ambiental

Molt alta

Alta

Moderada

Baixa

FITXA 13: CONSUM DE RECURSOS I GENERACIÓ DE RESIDUS

Contingut

En la present fitxa es realitza una quantificació del consum de recursos i generació de residus de Blanes a partir de les darreres dades disponibles.

Descripció i anàlisi

En termes **energètics**, el consum energètic global de Blanes es situa en uns 72.159 Tep/any, que representa un consum d'energia final per càpita de 2,0 Tep/habitant i any. Aquest consum és igual al consum mig a nivell de Catalunya (2,1 Tep /hab i any).

Per sectors, el principal consumidor d'energia a nivell municipal és el sector industrial i comercial, seguit pel sector domèstic i els transports. Aquesta situació difereix de la que es presenta a Catalunya, en la mesura en què el sector industrial té una major rellevància respecte els transports, situació que a Catalunya és molt més equilibrada.

El gas natural és la font energètica més estesa a Blanes, seguint un repartiment diferent al del conjunt de Catalunya, on els combustibles líquids són la primera font energètica consumida, a resultes de la importància de la mobilitat.

Les energies renovables tenen un percentatge molt reduït respecte al balanç energètic del municipi. En concret, a nivell de producció local d'energia elèctrica, Blanes disposa de diverses instal·lacions solars fotovoltaïques, incloent la deixalleria municipal (amb una producció elèctrica estimada de 17,38 MWh l'any 2012), d'una instal·lació de valorització de biogàs a l'EDAR que en permet l'autoabastament (potència elèctrica de 130 kW) i d'una instal·lació de cogeneració amb GN per a la producció d'energia tèrmica i elèctrica a la indústria Nylstar (potència de 32 MW).

En el camp energètic cal tenir especialment en compte l'elaboració del Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES) en el que es proposa l'execució de diverses mesures orientades a augmentar el grau d'estalvi i eficiència energètica, disminuir les emissions associades al transport privat, incrementar la producció local d'energia i afavorir el consum d'energia renovable i, finalment, disminuir les emissions associades al tractament de residus.

Pel que fa a la **gestió de residus**, l'empresa NORA (empresa mixta constituïda pel Consell Comarcal de la Selva, l'Ajuntament de Blanes i CESPÀ S.A.) s'encarrega de la recollida i gestió de residus, entre d'altres serveis. Concretament, pel que fa a la recollida de residus, cal tenir en compte que Blanes disposa d'una deixalleria municipal, de tipus B (d'entre 30.000 i 70.000 habitants). Aquesta s'ubica en la Ctra. de Malgrat 14 i, tot i que es troba a la perifèria del nucli urbà, presenta una bona accessibilitat.

Les darreres dades disponibles pel que fa a la generació de residus a Blanes, que corresponen a l'any 2014, mostren una generació d'1,54 kg/hab/dia, una dada lleugerament superior a la mitjana catalana, donant lloc a una generació total de 22.029,41 tones de residus municipals anual. En els darrers anys, la producció de residus del municipi ha presentat fluctuacions notables.

Pel que fa a la distribució de la generació de residus al llarg de l'any, durant els mesos d'estiu es detecta un augment important del volum de deixalles generat, degut a les característiques turístiques de Blanes. Per poder calcular els habitants reals de Blanes

s'utilitza l'índex anomenat "Població estacional i total en termes d'equivalència a temps complet anual (ETCA)" que transforma les diferents estades temporals en habitants a temps complet. Segons dades de l'IDESCAT, l'any 2014 la població total ETCA és de 44.623. D'aquesta manera, la generació de residus equivalent esdevé lleugerament inferior.

Total recollida selectiva	RS/RM (%) (total)	resta a dipòsit	resta incineració	resta tractament	FR/RM (%)
7.742,14	35,14	8.632,55	0,00	5.654,72	64,86

Font: ARC

Pel que fa als residus de construcció i demolició el dipòsit controlat de runes més proper a Blanes és el de Lloret de Mar, al qual també s'hi aboquen les runes del mateix Lloret i de Tossa de mar. No es disposa de dades referides a la producció de residus de la construcció.

Finalment, quan als residus ramaders, a Blanes se'n genera poca quantitat d'acord amb l'escassa activitat ramadera del municipi. El principal destí de les dejeccions ramaderes produïdes a Blanes és la seva aplicació agrícola com a fertilitzants, per tant més que d'un residu, podem parlar d'un subproducte. Tot i així, una aplicació agrícola de fems i purins feta d'una manera incorrecta pot portar problemes de contaminació d'aqüífers, d'aigües superficials i de sòls (cal recordar que Blanes es troba en una zona vulnerable per la contaminació per nitrogen de les dejeccions ramaderes).

Diagnosi

Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	• Estacionalitat en els consums de recursos i la generació de residus			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 14: CANVI CLIMÀTIC

Contingut

Tenint en compte el que indiquen les projeccions climàtiques cal tenir en compte els possibles efectes esperats, amb l'objectiu de poder preveure mesures d'adaptació a aquests efectes derivats del canvi climàtic.

Descripció i anàlisi

A partir de les projeccions climàtiques disponibles¹⁴ es considera que els perills climàtics que poden provocar efectes sobre el municipi de Blanes són els següents:

- Increment de les temperatures
- Canvis en els cicles de les estacions
- Augment del nivell del mar
- Augment dels períodes de sequera
- Augment de la freqüència de pluges torrencials

Aquests perills climàtics poden implicar una sèrie de riscos que hauran de ser tinguts en compte:

PERILL CLIMÀTIC	RISCOS POTENCIALS
Increment de les temperatures	• Augment de l'efecte d'illa de calor • Augment del risc d'incendis forestals • Canvis en les pautes de consum d'energia • Impactes negatius en la salut de la població • Augment del nombre d'episodis de formació d'ozó • Risc de danys en infraestructures • Impactes negatius sobre la productivitat de cultius existents • Aparició de malalties i plagues • Impactes sobre la biodiversitat
Canvis en els cicles de les estacions	• Canvis en la distribució estacional del turisme • Establiment d'espècies exòtiques
Augment del nivell del mar	• Danys a edificis i infraestructures

¹⁴ A. Barrera - Escoda i J. Cunillera (2011): *Primer Informe sobre la generació d'escenaris climàtics regionalitzats per Catalunya durant el segle XXI. Informe tècnic*, elaborat per l'Àrea de Recerca Aplicada i Modelització del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC)

	• Danys a hàbitats d'importància • Increment del risc de salinització • Pèrdua o alternació de platges per erosió del mar
Augment dels períodes de sequera	• Escassetat d'aigua per als diferents usos • Estrés hídric de la vegetació
Augment de la freqüència de pluges torrencials	• Inundacions fluvials, amb risc de danys estructurals

DIAGNOSI

Estat de conservació ¹⁵	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	• Veure taula anterior.			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

¹⁵ No es considera un element valorable

2.3 Diagnosi ambiental

Una vegada identificats i analitzats els elements ambientals rellevants es procedeix a continuació a realitzar una diagnosi sintètica i integrada d'aquesta anàlisi, amb l'objectiu d'identificar aquells elements ambientalment significatius que ens permetran una millor i més adequada definició dels objectius i criteris ambientals del Pla.

El municipi acull una gran diversitat d'hàbitats amb un grau de conservació variable.

Blanes gaudeix d'una varietat d'ambients molt diversos: des de les zones humides del delta de la Tordera, als alzinars, suredes i pinedes de la Serralada Litoral, passant per zones de conreus i una franja costanera que combina platges d'arena amb penya-segats. Les pinedes de pi pinyer, seguides de les suredes, són els hàbitats dominants. En general, a mesura que es va baixant cap a la línia de costa, aquests hàbitats es troben més antropitzats o alterats. A banda, cal destacar que s'hi localitzen quatre hàbitats d'interès comunitari en el marc de la Directiva d'Hàbitats, cap d'ells de tipus prioritari.

Les urbanitzacions de baixa densitat i les àrees amb excessiva especialització d'usos impliquen un increment de l'impacte ambiental de la ciutat construïda.

Les urbanitzacions de molt baixa densitat que envolten Blanes, deslligades formalment respecte de la ciutat central, no compleixen cap dels principis de sostenibilitat de l'urbanisme actual (Compacitat, Complexitat i Cohesió). Aquests factors tenen una incidència molt important en les necessitats de mobilitat, fonamentades principalment en el vehicle privat, i en la despesa pública pel manteniment de xarxes i serveis. Finalment, tampoc són espais que fomentin la cohesió social, donat que sovint acullen a persones corresponents a una única classe social definida pel nivell de renda. Convindria diversificar els usos en aquestes àrees, de forma que s'introduïssin noves activitats i es creessin sinèrgies i es tragués un major rendiment dels espais construïts.

Els sòls més aptes per a l'agricultura es concentren a la meitat sud del terme municipal.

Aquests sòls es localitzen sobre els sediments al·luvials relativament ben desenvolupats de les rieres i torrents que solquen el territori. Es tracta de sòls poc profunds, amb un drenatge mitjà de constitució llimosa, de textura fina amb elements grollers no salins i amb una capacitat de retenció d'aigua mitjana-baixa.

El grau de dispersió en el SNU és relativament baix, excepte en zones concretes.

La densitat d'edificacions aïllades en SNU és força baixa, però es detecten algunes zones amb una especial concentració. Així, a banda del veïnat de les Planes, que es troba en sòl classificat com a SNU i presenta un cert grau d'agrupació, destaca la concentració d'edificacions -bàsicament masies- al nord del turó de Montells, així com a la part baixa de la Tordera, per sota de la carretera de Malgrat. En aquest cas edificacions de menor entitat i principalment casetes agrícoles i barraques. Igualment, no s'ha d'oblidar l'impacte dels càmpings, situats en SNU, que es troben a mig camí, per la seva condició d'assentament temporal, entre la urbanització difusa i la de baixa densitat.

El paratge de Pinya Rosa i el curs de riu Tordera esdevenen els dos espais naturals protegits de Blanes.

Pinya de Rosa és un espai obert de costa que conté una àrea forestal típica del litoral mediterrani i un jardí botànic amb una de les col·leccions de cactus més importants del món, el qual té consideració d'espai PEIN i PNIN. D'altra banda, la major part del tram final del riu Tordera fins a la desembocadura al mar conforma un espai considerat com

a Lloc d'Interès Comunitari (LIC) en la Regió Mediterrània i, per tant, inclòs en la Xarxa Natura 2000.

Existeix una manca de plans i òrgans de gestió dels espais naturals d'interès existents.

Existeixen espais naturals rellevants en el municipi, reconeguts per diversos estudis (Catàleg de patrimoni ambiental, paisatgístic, arquitectònic i historicoartístic de Blanes, Catàleg d'espais d'interès natural i paisatgístic de la Costa Brava) que no disposen de cap tipus de protecció llevat de la seva declaració com a SNU. Entre aquests destaquen especialment l'últim tram de la Tordera i les seves riberes, les rieres locals i l'àrea boscosa dels Tres Turons.

La connectivitat ecològica del municipi s'estructura entorn a un "arc verd" que emmarca el municipi, existint diversos elements que actuen com a barreres ecològiques

Els tres principals espais naturals del municipi (Pinya de Rosa, Tres Turons i curs baix de la Tordera) actualment es troben desvinculats entre ells, però a l'entorn del nucli urbà es configura una matriu agrícola i forestal no urbanitzada, amb presència de rieres més o menys ben conservades i amb potencial connector, que conforma un arc connector que relliga aquests espais i permet conservar el flux ecològic terra-mar. Les infraestructures i les urbanitzacions disperses són les principals barreres ecològiques.

S'aprecia un cert dèficit de zones verdes en la part central del municipi, juntament amb una manca de funcionalitat d'aquestes

Si bé la totalitat dels habitants del nucli urbà disposen d'un espai verd a menys de 5 minuts caminant de casa seva, la seva distribució és desigual, ja que per exemple en la corona central del nucli urbà la manca de zones verdes és evident. A banda de la funció estètica i de distensió que es sol atribuir a les zones verdes, aquestes poden jugar un paper molt més actiu dins la ciutat que no semblen accomplir sempre en el cas de Blanes (connexió interna i amb espais periurbans, transició entre el medi rural, apantallament acústic, visual i de seguretat, contenció dels límits de creixement de la ciutat). A banda, caldria millorar l'estat de conservació dels espais periurbans ja que aquest és millorable.

La qualitat dels cursos fluvials es considera baixa, tant a nivell ecològic com químic.

En general, els cursos fluvials del municipi presenten un estat altament millorable donat que, sobretot en els seus trams finals on l'entorn és fortament antropitzat, estan sotmesos a importants pressions. En canvi, en els trams superiors es conserven alguns trams interessants pel seu valor ecològic i paisatgístic. Pren especial rellevància el riu Tordera, amb l'existència d'una llacuna litoral en la seva desembocadura que representa un hàbitat molt atractiu per a les aus i un element hidromorfològic de molt interès.

La massa d'aigua subterrània "Al·luvials de la baixa Tordera i delta" presenta una vulnerabilitat alta

A nivell d'hidrologia subterrània, Blanes inclou la massa d'aigua subterrània "Al·luvials de la baixa Tordera i delta", localitzada a l'àmbit sud-est del municipi. La corresponent fitxa de caracterització del document IMPRESS conclou que aquesta massa d'aigua subterrània presenta una vulnerabilitat alta, estant inclosa com a zona vulnerable a la contaminació de nitrats. En termes d'impactes sobre l'estat químic, es considera que l'impacte més elevat és per nitrats mentre que pel que fa a l'estat quantitatiu destaquen les afeccions locals a la piezometria.

Existeixen edificacions no connectades a la xarxa de sanejament

Existeixen edificacions disperses i algun veïnat que, com a sistema de sanejament, disposen de fossa sèptica per a l'evacuació de les aigües residuals. Aquestes fosses representen un risc difús de contaminació del sòl i de les aigües, tant superficials com subterrànies.

El municipi es veu afectat per diversos riscos naturals, destacant el risc d'inundació, el risc d'incendi i el risc de despreniments

Existeixen àrees de risc d'inundació rellevants, amb afectació important als càmpings de la desembocadura de la Tordera, així com a l'entorn de la riera de Blanes donat que es canalitza a l'entrar en el nucli urbà. Pel que fa al risc d'incendi forestal, aquest és especialment rellevant a l'entorn de les urbanitzacions, si bé el municipi ha plantejat actuacions per a l'adopció de mesures d'autoprotecció. En referència al risc geològic, en tota la façana marítima i els salts topogràfics del municipi es detecta risc de despreniments que, en alguns casos, han afectat en major o menor mesura a zones habitades.

Els tipus de paisatge identificats es troben força delimitats territorialment, tot i que s'identifiquen algunes fragilitats que amenacen els seus valors paisatgístics.

El paisatge del municipi de Blanes presenta una notable diversitat a resultes del contrast entre la zona d'ús agrícola de la plana al·luvial del Tordera, la zona de relleu més accidentat i amb caràcter eminentment forestal corresponent a l'espai dels Tres Turons, la zona de Sant Francesc, Santa Cristina i Valldolig amb combinació d'urbanitzacions i la franja litoral de penya-segats i cales intercalades i, finalment, la zona corresponent al nucli urbà, amb poc valor des del punt de vista paisatgístic però que ocupa part important de la superfície municipal. Amb tot, s'identifiquen diversos espais en què cal parlar especial atenció a nivell paisatgístic (entorn de determinats vials, especialment el tram més proper a Lloret de la carretera d'accés a la Costa Brava, determinades àrees envoltant el polígon industrial Carretera de l'estació i la desembocadura de la Tordera, on la presència dels càmpings suposa una alteració important del paisatge. Les àrees de major visibilitat, i per tant, on l'impacte visual de qualsevol actuació hi serà major, corresponen als terrenys on l'orografia és més planera i on hi coincideix l'absència d'elements que confereixin un apantallament visual.

Existeix una xarxa de camins rurals, amb un intens ús social, però que es pot veure afectada pels creixements urbanístics.

La xarxa de camins d'accés al medi rural està força ben conservada per sobre de la carretera d'accés a la Costa Brava i, de fet, se'n està potenciant el seu ús mitjançant la creació d'itineraris senyalitzats. Però el creixement de la ciutat per sobre de l'esmentada carretera, o cap a les ribes de la Tordera pot afectar els trams més propers d'aquests camins si no es considera la seva conservació a través del planejament urbanístic. Així mateix, les infraestructures que travessen el sòl no urbanitzat també representen una important barrera social en determinats punts de la xarxa de camins.

El caràcter turístic i estacional del municipi implica dificultats afegides en la planificació municipal.

Aquestes grans diferències de població al llarg de l'any generen problemàtiques específiques pel que fa a la planificació, dimensionament i dotació de serveis i equipaments municipals, així com per a les infraestructures ambientals (sanejament, recollida de residus, subministrament d'aigua i energia). Alhora comporten una elevada proporció d'habitatges de segones residències en determinades zones, les quals poden tenir consideració d'alta densitat d'habitatges.

Baixa presència d'instal·lacions d'energies renovables.

La presència d'energies renovables a Blanes és força reduïda, limitant-se a algunes iniciatives en equipaments públics (deixalleria i EDAR) i a unes poques inversions de particulars, tot i que la radiació solar mitjana del municipi de Blanes confereix al municipi un potencial d'aprofitament solar elevat.

Existeixen impactes derivats del canvi climàtic amb afectació en el desenvolupament urbà de Blanes, tenint en compte el seu caràcter costaner.

Existeixen uns determinats impactes derivats del canvi climàtic, els quals són ja inevitables, i pels quals el planejament haurà de tenir en compte la integració de criteris i estratègies d'adaptació al canvi climàtic.

3. ANÀLISI DEMOGRÀFICA, DE L'ESTRUCTURA ECONÒMICA I DEL MERCAT D'HABITATGE

El present document s'organitza en quatre apartats, dedicats a la demografia de Blanes, a la seva estructura econòmica i del mercat de treball, al mercat de l'habitatge i, s'esmenta en darrer lloc malgrat ser el primer, a l'emmarcament territorial del municipi. En efecte, s'ha cregut imprescindible partir d'una perspectiva supramunicipal per tal d'entendre no tan sols la realitat present de Blanes sinó, sobretot, les perspectives futures. El dinamisme o l'estancament de la vila depenen, certament, de decisions i de condicions que li són pròpies, però això només és en part. Cada vegada més el "joc" territorial amb els municipis del seu entorn i, afortunadament, l'extraordinària posició geogràfica clau d'aquest conjunt són els elements que reparteixen les cartes de futur. Per això, el document s'inicia amb una breu perspectiva "geoestratègica", la que es basa en la que el Pla Territorial General de Catalunya de 1995 apuntava i que ara fa una dècada, en ple debat del Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines i el POUM vigent concretaven.

3.1 Blanes i la seva àrea urbana en el context territorial: escenaris estratègics

En la Memòria del POUM anterior, a l'apartat 3.1.2., es proposava una perspectiva geoestratègica per a Blanes que és interessant recordar. Ja el títol pretenia ser molt descriptiu: "Blanes i la seva àrea urbana: centre, límit, cruïlla o magma?". Plantejat com a pregunta intentava ser a la vegada un qüestionament de quina era la situació aleshores com un requeriment sobre cap a quin escenari del quatre es volia tendir. Molt sintèticament, aquella anàlisi partia de la constatació que el present i les oportunitats territorials de Blanes no es podien mesurar únicament en relació al propi municipi, sinó que era imprescindible reconèixer l'existència d'una àrea funcional ben reconeixible –i es proposava que integrada per Lloret de Mar, Malgrat, Tordera i Palafolls- i que aquesta àrea es trobava en un punt molt concret i estratègic del país.

Els escenaris, també exposats amb brevetat, significaven, el primer, entendre la vila com el centre d'una àrea urbana que hores d'ara és un continu urbà però que no té cap mena de reconeixement institucional ni mecanisme de coordinació – i que per tant és més aviat un magma en aquests moments-. I la centralitat s'hauria de concretar amb l'assumpció de serveis –d'oferta urbana- i referents per al conjunt d'aquests municipis, més enllà dels ja existents vinculats a l'administració pública.

Els altres dos escenaris -Límit i Cruïlla- obrien el zoom i es miraven la ciutat i la seva àrea urbana en relació al conjunt del país. I d'aquesta mirada en sortien les dues possibilitats: o bé que aquest espai geogràfic continués un procés d'integració en les dinàmiques de la regió metropolitana de Barcelona, sent-ne el seu límit nord, o bé que consolidés un rol de gran punt de contacte entre aquesta regió metropolitana, l'eix de desenvolupament gironí resseguint el corredor mediterrani i la Costa Brava. Uns escenaris que, en definitiva, havien de servir per orientar decisions estratègiques en relació a la dotació

d'infraestructures i equipaments, al creixement urbà i la seva tipologia, a l'especialització econòmica, etc...

De la redacció d'aquests escenaris el 2004 ençà el país ha viscut la gran sotragada econòmica i social que ha posat en qüestió moltes de les decisions i dinàmiques que aleshores, fa deu anys, semblaven justificar un optimisme inqüestionable. Certament hi ha hagut canvis importants tant a la ciutat com al conjunt de l'àrea urbana, on Lloret a guanyat pes i Blanes ha patit la crisi més severament, amb noves realitats o projectes d'infraestructures, potents inversions privades en altres municipis,... Però el canvi de conjuntura, i potser d'època, no alteren que al cap i a la fi els horitzons d'estratègia o inèrcia territorial no siguin els mateixos. Blanes continua tenint aquestes quatre opcions geoestratègiques obertes, i que la tendència sigui cap a alguna d'elles o cap a algun híbrid entre elles, que el més probable, continua pendent del model de ciutat que es vagi definint i materialitzant, entre altres coses mitjançant el seu POUM.

Com es deia al paràgraf final d'aquest apartat 3.1.2. de la Memòria:

“En resum, la realitat i les oportunitats territorials de Blanes han canviat novament i sobtada en els darrers anys: ja no és una ciutat “madura” –tal i com la definia Joan Busquets a principis dels anys vuitanta-, ni una ciutat turística, ni industrial. Cert que tot això encara ho és, però cap n'és l'element definidor. La integració en noves dinàmiques metropolitanes i residencials i les oportunitats infraestructurals que la connecten amb àmbits de gran dinamisme fan necessària una reconfiguració -per dir-ho en termes informàtics- de la ciutat. En definitiva, i amb intencions geoestratègiques, transformar el límit en contacte, el nus en cruïlla, la cruïlla en rellevància territorial, la potent dotació d'infraestructures en connectivitat i fluïdesa i, al cap i a la fi, la potencialitat de la renda de posició en projecte estratègic, són alguns dels reptes fonamentals que té Blanes –i la seva àrea urbana- per encarar i començar a gestionar. Que el que ara té una “textura” de magma –per manca de forma i per ebullició-cristal·litzi.”

3.2 Les dinàmiques demogràfiques

3.2.1- Evolució de la població.

La població de Blanes, segons la darrera dada oficial de que es disposa (IDESCAT 2015) és de 39.132 habitants. Aquesta xifra posa de manifest el manteniment d'una tendència iniciada el 2009 d'estancament però lleument a la baixa, la mateixa que a grans trets ha caracteritzat el conjunt de Catalunya i, més en concret, de la majoria de ciutats amb característiques socioeconòmiques semblants. Una vegada més, la població, la seva evolució, és un reflex de les conjuntures econòmiques generals i particulars de cada població. Així, observant la taula 1.1, amb la perspectiva de més d'un segle es ressegueix la història d'una ciutat des del 1900 que ha multiplicat per vuit la seva població, això sí, amb períodes de relatiu estancament combinats amb d'altres de creixements accelerats reflex, com es deia, de la participació de la vila en els moments d'industrialització del país o d'impacte del turisme i els booms immobiliaris, així com de les successives crisis que aquests sectors han

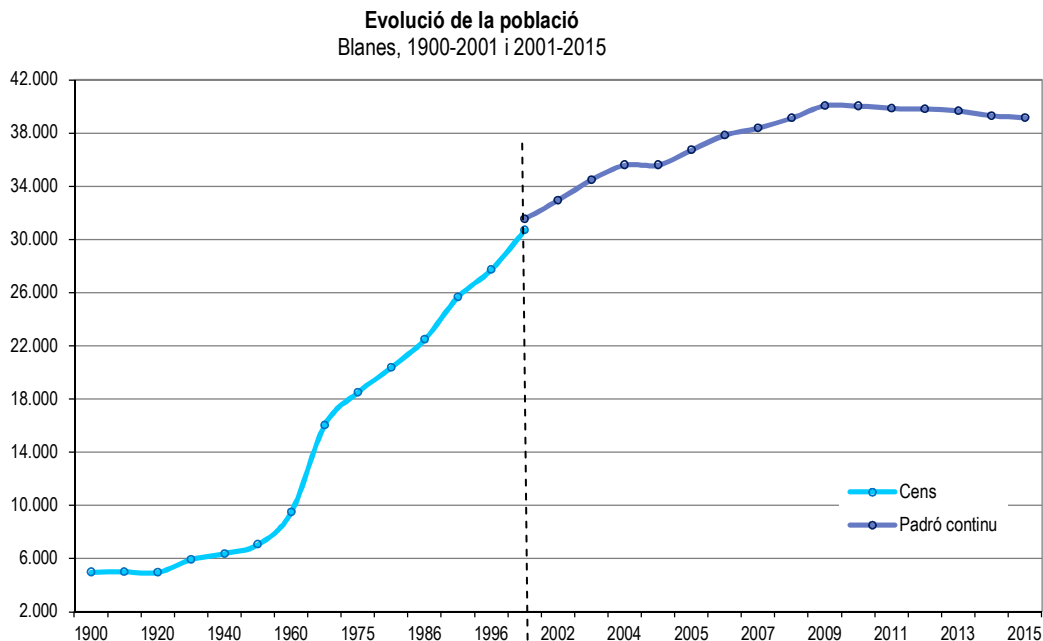
sofert. Si s'observen a la mateixa Taula els percentatges de variació anual es poden detectar amb claredat aquestes diferents etapes.

Taula 2.1. Evolució de la població. Blanes, 1900-2014

	Habitants	% de variació (mitjana anual)		Habitants	% de variació (mitjana anual)
1900	4.969	-	2000	30.441	2,8
1910	5.001	0,06	2001	31.532	3,6
1920	4.943	-0,12	2002	32.926	4,4
1930	5.912	2,0	2003	34.477	4,7
1940	6.361	0,8	2004	35.577	3,2
1950	7.039	1,1	2005	36.711	3,2
1960	9.492	3,5	2006	37.819	3,0
1970	16.020	6,9	2007	38.368	1,5
1975	18.488	3,1	2008	39.107	1,9
1981	20.353	2,0	2009	40.047	2,4
1986	22.472	2,1	2010	40.010	-0,1
1991	25.663	2,8	2011	39.834	-0,4
1996	27.713	1,6	2012	39.785	-0,1
1998	28.826	2,0	2013	39.660	-0,3
1999	29.615	2,7	2014	39.293	-0,9

Font: Web de l'Institut Nacional de Estadística i de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Però als efectes dels objectius d'aquest informe, analitzar la tendència recent i perspectives futures de la població de Blanes, una visió una mica més acurada de la darrera dècada ens col·loca davant d'un temps d'una certa excepcionalitat, també demogràfica. Mai fins ara no s'havia passat d'un creixement excepcional –amb percentatges continuats des de 1999 per damunt (i a vegades molt per damunt, més que doblant aquesta xifra) del 2%- a una lleu pèrdua de població. És a dir, encara el 2009 s'arribava a un 2,4% per passar el 2010 a un -01%. Entre 2001 i 2011 la població va augmentar un 26% i entre 2011 i 2015 ha disminuït un 1,7%. Veurem com evolucionarà fins el 2021 (per assolir la dècada censal), però en tot cas ja queda clar que són inèdits aquests períodes continuats de pèrdua de població com el que s'està vivint, com també ho eren els de creixement tant accentuat. El gràfic següent permet veure-ho amb claredat.

Font: Web de l'Institut Nacional de Estadística i de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

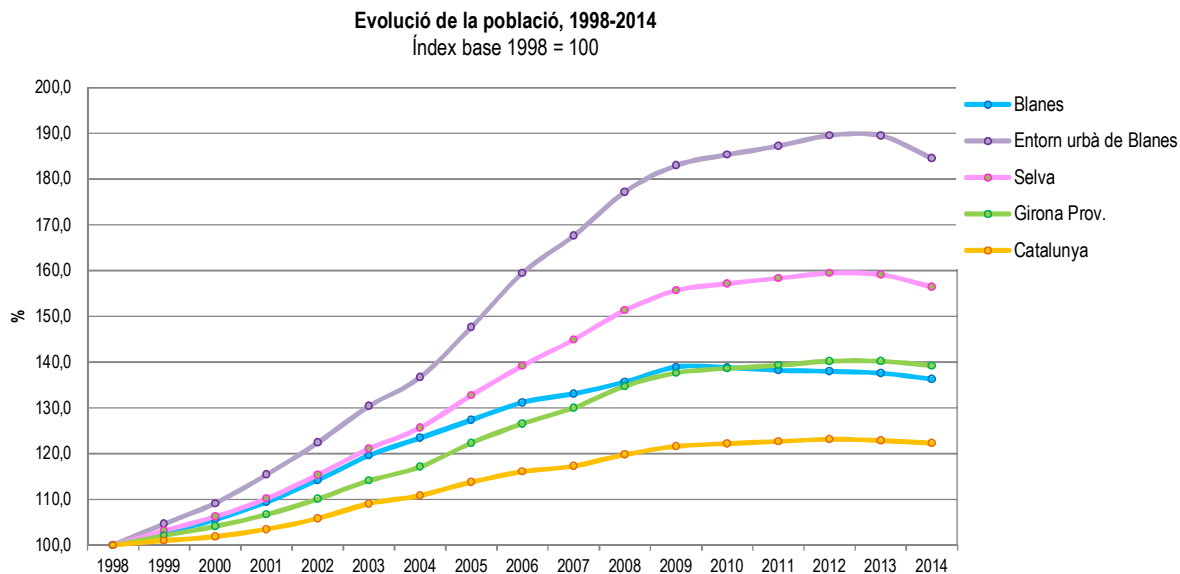
Als paràgrafs anteriors s'ha fet esment de la similitud entre l'evolució de Blanes i la del conjunt de Catalunya i ciutats amb condicions socio-econòmiques similars. Ara cal matisar aquesta afirmació. La taula 1.2 revela més aviat el contrari, almenys en la darrera dècada. Centrant-se en la darrera dècada, la vila s'ha mostrat molt més afectada per l'estancament de la població que no pas els seus entorns de referència més immediats, àrea urbana, comarca i província. És a dir, semblaria que l'impacte de la crisi ha estat més fort a Blanes que no pas a d'altres llocs, assimilant-se només al que ha passat al conjunt de Catalunya. Una pregunta interessant a respondre és el per què d'aquest diferencial amb els altres àmbits de referència, en especial amb el conjunt de l'entorn urbà de cinc municipis.

Taula 2.2. Percentatge de variació de la població 1960-2004. Diferents àmbits, mitjana anual per períodes

	1960-1975	1975-1986	1986-1996	1996-2004	2004-2014
Blanes	6,32	1,95	2,33	3,55	1,04
Entorn urbà*	5,68	2,41	1,66	5,80	3,50
La Selva	1,91	1,81	1,49	3,80	2,45
Girona Prov.	1,52	0,98	0,88	2,48	2,14
Catalunya	2,95	0,51	0,19	1,49	1,04

Font: Web de l'Institut Nacional de Estadística i de l'Institut d'Estadística de Catalunya. * Entorn urbà = Lloret, Tordera, Malgrat i Palafrú.

Una primera resposta segurament caldria buscar-la en l'evolució d'un altre municipi, Lloret, la dinàmica del qual cada vegada ha estat més important en l'evolució del conjunt, no només perquè ha guanyat pes en relació al total (vegi's la Taula 2.3), sinó perquè va perllongar el creixement fins el 2012, i perquè –com es pot veure al gràfic 2- a partir d'aquest any la caiguda ha estat important, més fins i tot que a Blanes.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

És a dir, Blanes sembla mostrar una especial sensibilitat demogràfica que, en general, suposa un major creixement que el conjunt en èpoques de creixement i major estancament en moments de depressió. Unes alteracions que històricament determinaven l'evolució del conjunt de l'àrea urbana, però que en la darrera dècada han perdut pes per l'encara més excepcional dinamisme (en positiu i en negatiu) de Lloret.

Taula 2.3. Població, Blanes i entorn urbà 2004 i 2014

	2004	%	2014	%
Blanes	35.577	36,8	39.293	32,3
Entorn urbà	61.069	63,2	82.451	67,7
Lloret	26.557	27,5	38.624	31,7
Malgrat	16.162	16,7	18.417	15,1
Palafolls	6.631	6,9	9.065	7,4
Tordera	11.719	12,1	16.345	13,4
Total àrea urbana	96.646	100	121.744	100

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Seguint en l'àmbit geogràfic que s'ha denominat "entorn urbà" -que inclou, a més de Blanes, Lloret, Malgrat, Palafolls i Tordera- no es pot deixar de posar atenció en el que significa demogràficament aquesta unitat urbana: una població de més de 120.000 habitants amb un nivell d'integració física i funcional més que evident i situada en un punt geogràfic estratègic per al país. Es vol remarcar aquesta realitat perquè s'entén que ha de ser un horitzó determinant a l'hora de definir tant les polítiques urbanes de Blanes com un projecte estratègic conjunt de cara al futur.

Taula 2.4. Població estacional, Blanes 2002 - 2014

	Població estacional ETCA resident present	no ETCA resident absent	Població estacional ETCA total	Població resident	Població ETCA	Població ETCA (%)*
2002	9.009	-2.854	6.155	32.926	39.081	118,7
2005	8.474	-3.101	5.373	36.711	42.084	114,6
2008	9.781	-3.274	6.507	39.107	45.614	116,6
2011	9.290	-2.941	6.349	39.834	46.183	115,9
2014	8.223	-2.893	5.330	39.293	44.623	113,6

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. S'ofereixen els resultats diferenciant: població no resident present, població resident no present, població estacional i població total. Aquests conceptes s'ofereixen en una unitat de mesura que té en compte el nombre de persones a temps complet l'any (365 dies). Aquesta mesura és la "població equivalent a temps complet any" (ETCA). Es defineix la població estacional ETCA com la diferència entre les entrades de població no resident menys les sortides de la població resident. Es considera població total ETCA als veïns residents d'aquell territori més la població estacional.

* Població ETCA (%) = Població ETCA / Població resident x 100.

Finalment, dos aspectes demogràfics més a ressaltar són les estimacions de població estacional i les projeccions demogràfiques oficials existents. Quant al primer, la Taula 2.4. aporta una mesura de la població mitjana hipotètica que hi ha a Blanes durant 365 dies l'any, restant a la població total la que malgrat estar censada no hi és i sumant la que hi és sense estar censada i l'estacional (turistes i caps de setmana). El resultat, com es pot observar, és que hipotèticament, la població "real" de Blanes està a l'entorn d'un 10% per damunt de l'oficial. És una informació que pot ser interessant a l'hora de dimensionar certs serveis urbans i equipaments, si bé no reflecteix les dades dels moments "punta" de població, a l'estiu se suposa, que en bona mesura són els que més distorsionen aquest dimensionament (en la recollida d'escombraries per exemple).

Quant a les projeccions, aquesta darrera dècada ha demostrat empíricament la dificultat tècnica de realitzar-les. Les aportades a principis de segle pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques per al 2026 estimaven que en un escenari moderat el conjunt Blanes-Lloret veuria créixer la seva població en un 60%, és a dir fins als 90.169 habitants, uns cinquanta mil dels quals a Blanes si es mantingués més o menys la proporció actual. És un percentatge, aquest 60%, que no sembla descabellat si es té present que entre 1950 i 1975 la població de Blanes va augmentar en un 162,6% i entre aquest any i el 2000 en un 64,6%.

Taula 2.5. Previsions demogràfiques 2001-2026

Població			Variació 2001-2026	
	20011	2026	Abs.	%
Blanes-Lloret	56.350	90.169	33.819	60,02
La Selva	125.515	145.004	19.489	15,53
La Selva2	125.515	173.741	48.226	38,42
Comarques Gironines	585.421	698.939	113.518	19,39
Comarques Gironines2	585.421	807.972	222.551	38,02
Catalunya	6.506.440	7.837.881	1.331.441	20,46

1. Població a 1 de gener de 2002.

2. A través de la redistribució que proposa l'estudi d'escenaris econòmics i demogràfics del Departament de Política Territorial, a la Selva i a les Comarques Gironines li correspondrien en global uns

majors increments de població a partir de la capacitat d'alguns nodes, com el continu urbà Blanes-Lloret, per captar llocs de treball i població addicionals procedents de l'àrea Metropolitana de Barcelona.

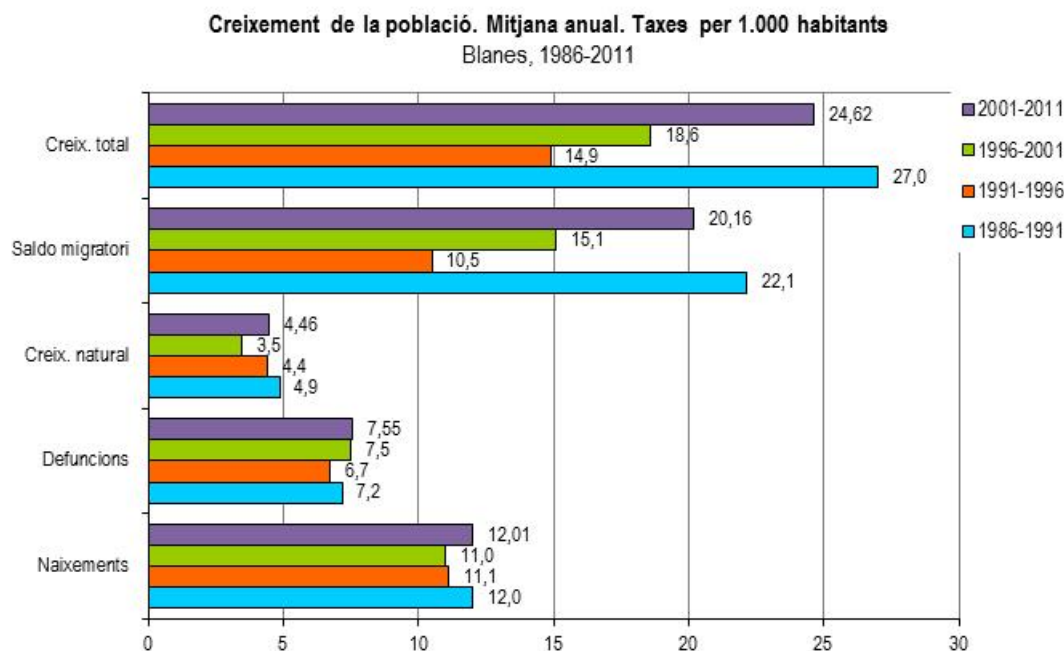
Font: Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Escenaris econòmics i demogràfics. Plans Territorials Parciais de Catalunya. <http://www.gencat.net/ptop/ptcat/ptapa/memoria.htm#memoria>

La realitat ha portat a que aquest 2016 la població conjunta arribi gairebé als 80.000 amb un repartiment entre els dos municipis del 50%. El cert és que els ritmes de creixement entre 2001 i 2011 superaven de molt aquesta expectatives i, en canvi, a hores d'ara i amb els actuals ritmes sembla que no s'hi podria arribar. Girant la vista enrere per veure mitjanes de creixement més a llarg termini, es podria establir una mitjana de creixement per decenni a l'entorn d'un 3%, que aplicant a la població actual donaria que aquest 2026 (data establerta pels plans territorials vigents) se superaria per poc els 40.000 habitants per a Blanes. Però, l'experiència diu que tot plegat dependrà de l'evolució de l'economia, les migracions i, com a element determinant, la quantitat i característiques de l'oferta residencial de la vila, que en bona part depèn de decisions a prendre mitjançant aquest pla.

Fins aquí les característiques generals de l'evolució demogràfica de Blanes i del seu entorn més immediat i influent. A continuació cal analitzar l'interior d'aquestes dades totals, i veure les característiques de la dinàmica demogràfica i determinats aspectes sociològics de la mateixa.

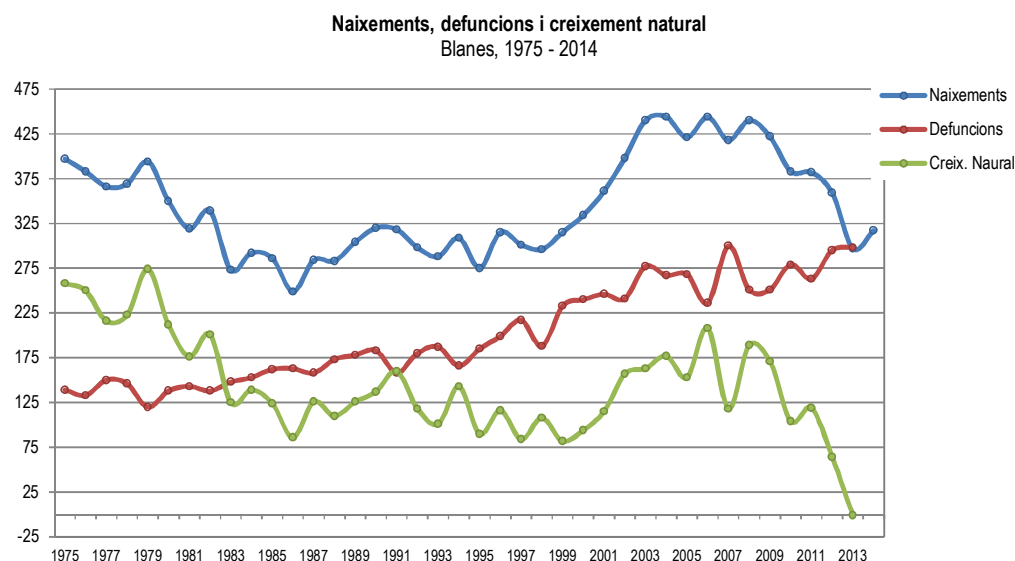
3.2.2- Components de la dinàmica demogràfica

A partir de les dades de l'Institut d'Estadística es pot aprofundir en el comportament de les variables associades al creixement, o no, demogràfic, tot i que fan referència als últims quinquennis padronals i censals –sense tenir en compte, doncs, el padró continu que es realitza des de 1998-. Com se sap, els components fonamentals són la natalitat i la mortalitat, dels balanç dels quals en resultat el creixement natural o vegetatiu, i els saldos migratoris. Quant al primer, des de fa unes dècades és escassament positiu a Catalunya i als diferents àmbits de referència. Això és degut a unes taxes de natalitat molt baixes i a la tendència a l'alça de la mortalitat per l'envelliment de la població. Si s'observa el gràfic següent, es pot veure que el creixement natural tendeix a disminuir, encara que en el darrer període sembla refer-se però això és conseqüència d'abraçar una interval d'una dècada en lloc d'un quinquenni. Aquesta evolució té molt a veure amb les dades de natalitat que han seguit una línia similar entre 1986 i 2011, primer de descens durat tres quinquennis i després de creixement durant un decenni.

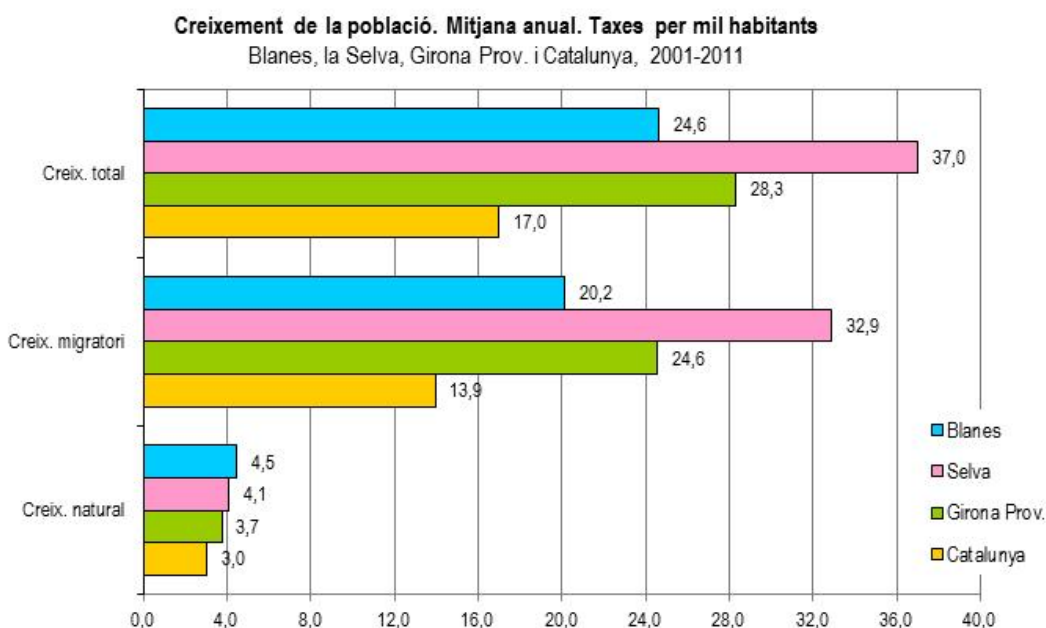
Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

De totes maneres, si es dividís aquest període i si es disposés de dades més recents, es veuria que en realitat la natalitat ha continuat disminuint de manera accelerada fins el 2014 que s'observa un repunt i, com a conseqüència, el creixement natural també s'ha enfonsat.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

La visió a més àmplia diu que molt majoritàriament el creixement demogràfic s'explica per l'arribada de nova població migrant, gairebé en quatre cinques parts en el cas de Blanes.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

En relació als àmbits de referència, s'observen certes singularitats de Blanes com, per exemple, que tot i el seu baix creixement natural aquest és força més alt que el de la Selva, el de les comarques gironines i el del conjunt de Catalunya. Per contra, i a diferència del que passava fa una dècada, el creixement migratori de Blanes i el total queda per sota d'aquests altres entorns. Amb dades de 2004, únicament la comarca quedava per damunt en aquests indicadors, sempre molt marcada pel comportament aleshores espectacular de Lloret i algun municipi més de la plana de la Selva.

3.2.3- L'estructura de la població per edats

Observant la taula 2.6 sobre l'estructura de la població per grans grups d'edat es diria que la tendència de Blanes dels darrers vint anys és clara: l'envelliment. La població jove ha disminuït en un 1% en relació al total, la de mitjana edat un 2,8% i la vella ha augmentat un 4,3%. Si és així, aquesta tendència difereix de la que han viscut el conjunt de la comarca i del país, on la pèrdua de població jove o bé no hi és o bé és mínima i l'envelliment és molt menor. Com es va afirmant en diferents apartats, aquesta dinàmica diferent seria símptoma del major impacte de la crisi econòmica a Blanes, tant en la seva dificultat de mantenir un lleu rejueniment dels grups més joves que s'havia detectat a mitjans de la dècada anterior, com dels grups de mitjana edat que cauen d'una manera força més pronunciada. Totes aquestes consideracions es veuran millor analitzant més específicament l'envelliment i les piràmides d'edat del municipi,

Taula 2.6. Estructura de la població per grans grups d'edat. Blanes, Selva, Catalunya, 1996, 2004 i 2014

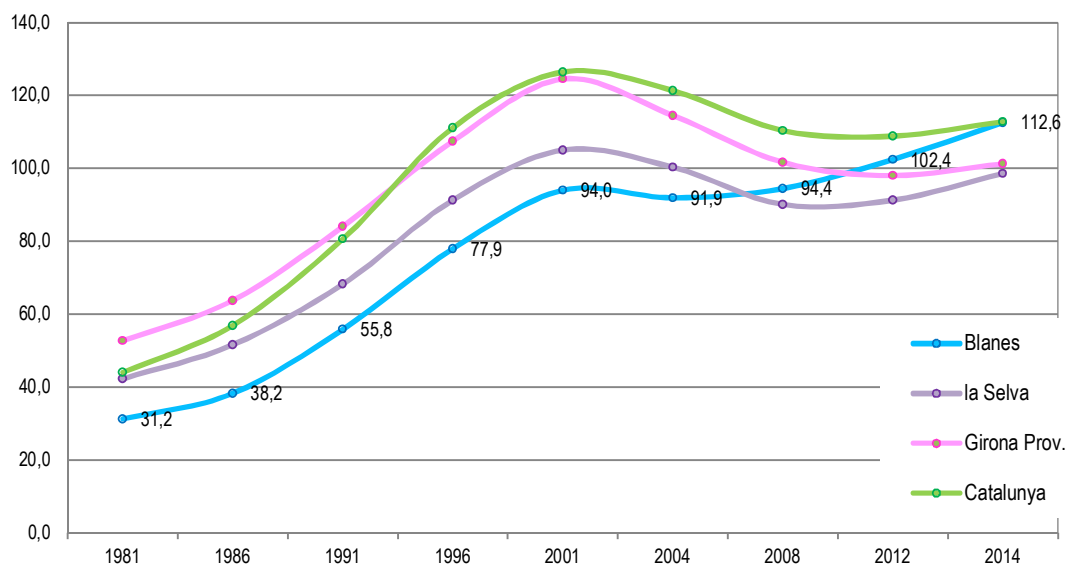
Estatut de família, 1996, 2001 i 2004							
	Joves		Adults		Vells		Total
	0 a 14 anys		15 a 64		65 anys i més		
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
1996							

Blanes	4.635	16,7	19.467	70,2	3.611	13,0	27.713
Selva	16.899	16,1	72.504	69,2	15.430	14,7	104.833
Catalunya	892.431	14,7	4.205.903	69,1	991.706	16,3	6.090.040
2004							
Blanes	5.474	15,4	25.068	70,5	5.035	14,2	35.577
Selva	20.525	15,0	95.626	69,9	20.587	15,1	136.738
Catalunya	950.482	14,0	4.710.344	69,1	1.152.493	16,9	6.813.319
2014							
Blanes	6.023	15,3	26.491	67,4	6.779	17,3	39.293
Selva	27.393	16,1	115.848	68,0	27.008	15,9	170.249
Catalunya	1.185.386	15,8	4.996.234	66,4	1.337.283	17,8	7.518.903

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Quant a l'índex d'envelliment, que relaciona el pes dels majors de 65 anys amb la població de menys de 15 anys, el gràfic següent visualitza d'entrada el profund canvi sofert per la població catalana. Catalunya ha passat de 44 vells per cada cent joves l'any 1981 a 126 l'any 2001 i uns 112 el 2014, fruit del creixement de la primera dècada del segle. L'evolució de Blanes és més espectacular, passant de 31,2 el 1981 al 112,6 el 2014, el seu màxim en més de trenta anys. Però el més simptomàtic és que la seva situació relativa, en relació als altres àmbits administratius, ha passat de tenir una població notablement més jove a una progressivament més envellida a partir de 2007. Una dada més que confirma l'especial impacte de la crisi a la població.

Evolució de l'índex d'envelliment, 1981-2014

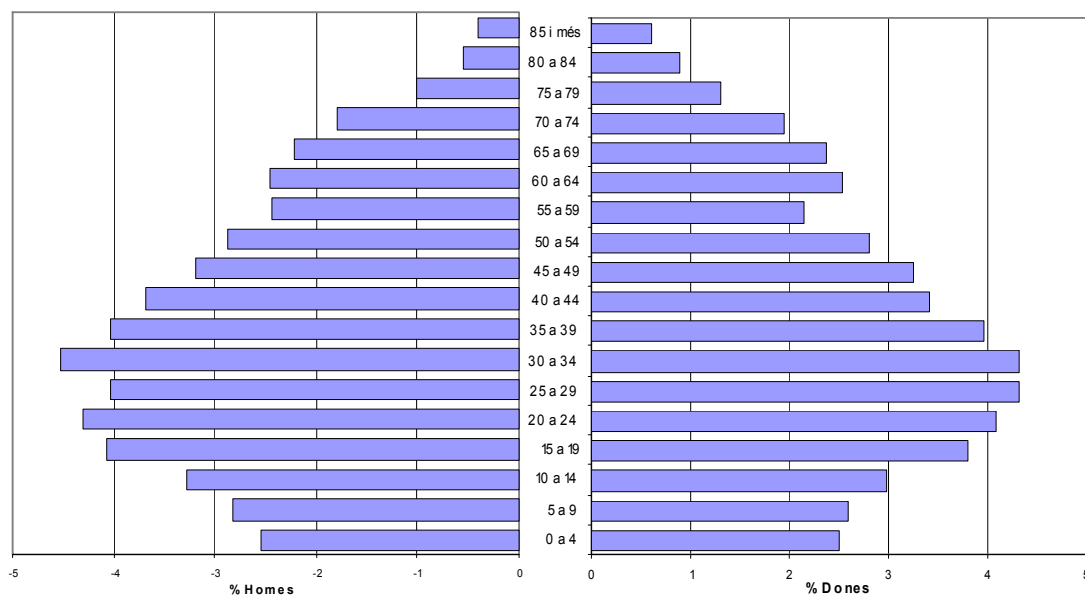

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

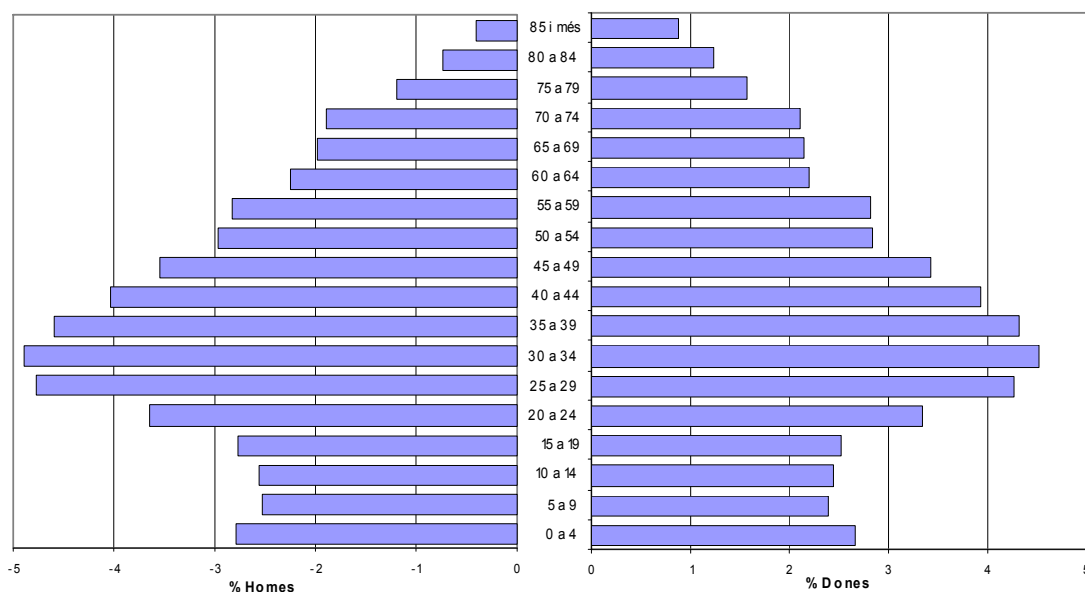
Les piràmides de població possibiliten veure amb més detall la situació actual i els canvis produïts. Amb una mirada ràpida a les tres que hi ha a continuació es destaca el cicle brevíssim de rejuveniment que es deia més amunt: el 2004 és una excepció en el grup de 0 a 4 anys enmig de dues piràmides -1996 i 2014- que mantenen o recuperen la inèrcia iniciada els anys vuitanta de caiguda de la natalitat (o d'arribada de nens petits amb els seus pares

immigrants). També és molt important una altra dada que reflecteixen aquests gràfics, la baixada notable dels grups que podríem anomenar d'“adults-joves”, és a dir els que es troben entre 20 i 40 anys. Si es comparen les gràfiques de 2004 i 2014 es pot veure com alguns grups s'han “buidat” –de 20 a 34 anys- i han agafat més pes grups d'edat superior. Si el 2004 el grup amb més habitants era el de 30-34, el 2014 és el de 35-39 en dones i 40-44 en homes. Canvis similars s'observen en altres grups, de manera que molt probablement el que queda reflectit és la baixa de població per emigració, després d'anys de rebre un flux invers.

Piràmide de població, Blanes 1996

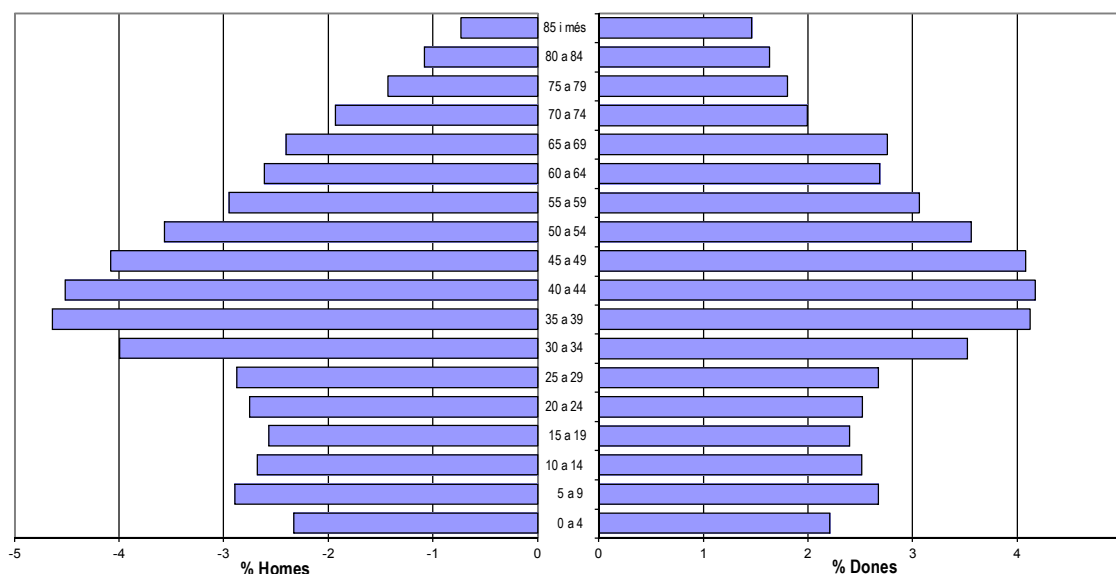

Piràmide de població, Blanes 2004

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Piràmide de població, Blanes 2014

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

3.2.4- Els moviments migratoris

Les dades sobre origen i nacionalitat de la població reforcen aquesta darrera afirmació. En els darrers anys es pot observar que no només disminueix la immigració, sinó que determinats fluxos es reverteixen. La taula 2.7 reflecteix com després de bastants anys de descensos la població nascuda a Catalunya guanya pes, i de dins de Catalunya també en guanya la nascuda a la mateixa comarca de la Selva tot i que no arriba als nivells anteriors al gran creixement demogràfic de fa una dècada.

Taula 2.7. Lloc de naixement de la població. Blanes, 1996-2014.
Percentatge.

	Catalunya	Mateixa comarca	Altra comarca	Resta Estat	Estranger	Total
1996	63,0	37,8	25,2	32,8	4,1	27.713
2000	62,4	35,9	26,5	30,9	6,7	30.441
2004	58,9	32,9	26,0	26,8	14,3	35.577
2008	57,3	31,5	25,8	23,4	19,3	39.107
2012	58,5	32,9	25,7	21,7	19,8	39.785
2014	60,1	34,0	26,2	21,2	18,7	39.293

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

D'altra banda, s'observa que la població nascuda a la resta de l'estat ha baixat de manera notable –els processos migratoris interns fa dècades que van deixar de ser grans, i la població immigrada els anys seixanta/setanta ha anat envellint- i la població nascuda a l'estranger que havia augmentat espectacularment s'ha frenat i, fins i tot, sembla que ha iniciat un retrocés. Altra vegada es pot afirmar que la crisi econòmica, com abans l'eufòria, expliquen molts d'aquests canvis.

Les taules 2.8, 2.9 i 2.10 aporten una informació més detallada geogràficament, a escala municipal. I el resultat és interessant, perquè remarca dues tendències territorialment i sociològica rellevants: la importància de la nova població procedent de Barcelona i el seu entorn –només entre Barcelona i Badalona un 15% de les altes entre 2006 i 2015 i cap un miler d'habitants- i la consolidació dels vincles amb els municipis veïns no només en termes laborals sinó també residencials –superant àmpliament el miler de persones-. És a dir, major integració en les dinàmiques de la regió metropolitana (potser amb el pas de segones a primeres residències) i major integració de l'àrea urbana (i fins i tot més enllà amb municipis de la Selva).

Taula 2.8. Principals municipis de procedència de les altes de padró.
Blanes, període 2006-2015*

Municipi procedència	Abs.	% sobre total altes període
Barcelona	720	13,1
Lloret de Mar	482	8,8
Tordera	323	5,9
Palafolls	178	3,2
Malgrat de Mar	155	2,8
Girona	118	2,1
Badalona	111	2,0
Total principals municipis	2.087	38,0

Font: Ajuntament de Blanes. *Altes de gener de 2006 a desembre de 2015.

Taula 2.9. Principals municipis de la comarca de la Selva de procedència de les altes de padró. Blanes, període 2006-2015*

Municipis de la comarca de la Selva	Abs.	% sobre total altes període
Lloret de Mar	482	8,8
Maçanet de la Selva	72	1,3
Vidreres	57	1,0
Arbúcies	33	0,6
Tossa de Mar	26	0,5
Hostalric	26	0,5
Sils	22	0,4
Sta. Coloma de Farners	20	0,4
Resta municipis de la Selva	86	1,5
Total	824	15,0

Font: Ajuntament de Blanes. *Altes de gener de 2006 a desembre de 2015.

Taula 2.10. Altes de padró per procedència i nacionalitat. Blanes, període 2006-2015*

Lloc de procedència	Nacionalitat			
	Espanyola	Estrangera	Total	%
Barcelona				
Prov.	2.315	394	2.709	49,3
Girona	857	216	1.073	19,5

Prov.				
Resta				
Cat.	80	30	73	1,3
Total				
Catalunya	3.252	640	3.892	70,9
Resta Estat	588	116	704	12,8
Estranger	294	601	895	16,3
Total	4.134	1.357	5.491	100,0

Font: Ajuntament de Blanes. *Altes de gener de 2006 a desembre de 2015.

A una altra escala, centrant-se en l'àrea del món d'origen de la població, es confirma òbviament el que es deia més amunt, la població espanyola torna a guanyar pes després d'uns anys de descens, tot i que encara està lluny de representar el 94,6% com passava l'any 2000 (no s'ha de confondre nacionalitat amb origen, que pot ser no espanyol). Per tant, la població estrangera ha disminuït encara que d'una manera molt diferent en funció dels continents: la de la resta de la Unió Europea¹⁶ que havia pujat molt a partir de 2008 comença a perdre pes; la d'Àfrica i Amèrica del Sud que havien pujat molt també comencen a baixar, molt més lentament la primera que la segona; i la resta d'Europa no ha parat de pujar gairebé mai, si bé amb unes xifres absolutes molt més petites.

La comparació de Blanes amb altres àmbits administratius, que es pot veure a les taules 2.11 i 2.12, presenta situacions molt diverses. Si, d'una banda, pel 2014 a Blanes hi té un menor pes la població espanyola que no pas a Catalunya, la d'origen africà és la més alta de tots els àmbits, mentre que la d'Amèrica del Sud pesa més al conjunt de Catalunya, o la de la resta de la UE a la Selva... Es fa difícil donar una explicació ràpida a aquestes diferències, però de ben segur que hi influeix el caràcter més o menys urbà de la població de cada àmbit, el pes metropolità, la particularitat de Lloret quant a la presència de població europea,...

Taula. 2.11. Població segons nacionalitat. Blanes, 2000 – 2014

	Espanyola	Resta UE	Resta Europa	Àfrica	Amèrica del Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
2000	28.818	493	84	754	86	160	46	30.441
2004	30.969	862	633	1.546	198	1.291	78	35.577
2008	32.325	1.965	428	1.965	413	1.887	124	39.107
2012	33.059	1.945	505	2.347	440	1.289	200	39.785
2014	33.347	1.658	508	2.187	415	971	207	39.293
%								
2000	94,67	1,62	0,28	2,48	0,28	0,53	0,15	100,0
2004	87,05	2,42	1,78	4,35	0,56	3,63	0,22	100,0
2008	82,66	5,02	1,09	5,02	1,06	4,83	0,32	100,0
2012	83,09	4,89	1,27	5,90	1,11	3,24	0,50	100,0
2014	84,87	4,22	1,29	5,57	1,06	2,47	0,53	100,0

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya

¹⁶ Cal parar atenció que el 2007 Romania i Bulgària entren a la Unió, fet que possiblement explica l'important salt de les dades entre 2004 i 2008.

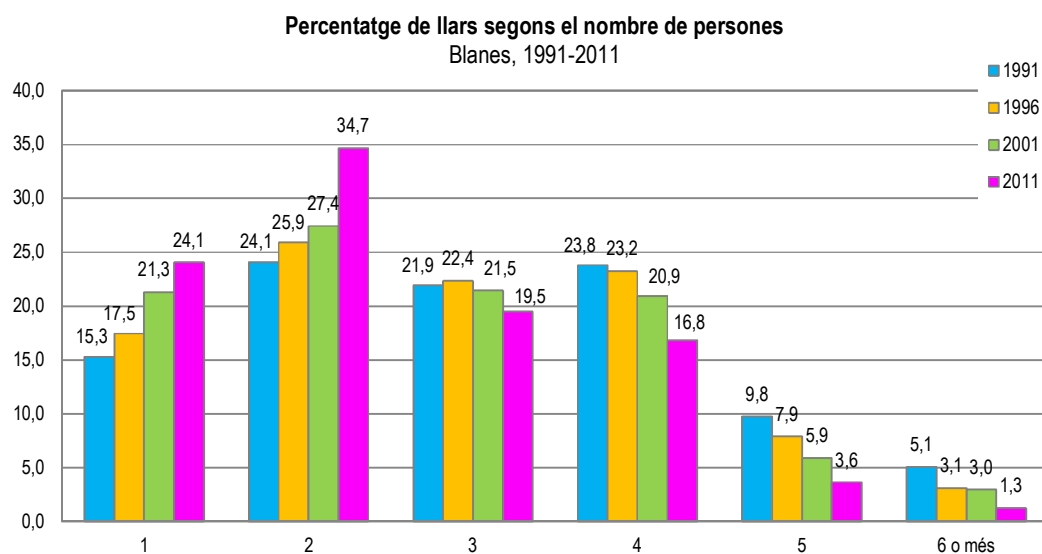
Taula 2.12. Població segons nacionalitat. Blanes, Selva i Catalunya, 2004 - 2014

	Espanyola	Resta UE	Resta Europa	Àfrica	Amèrica del Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
2004								
Blanes	87,0	2,4	1,8	4,3	0,6	3,6	0,2	35.577
Selva	87,2	2,8	2,5	3,8	0,3	2,7	0,7	136.738
Catalunya	90,6	1,2	0,9	2,7	0,5	3,3	0,8	6.813.319
2014								
Blanes	84,9	4,2	1,3	5,6	1,1	2,5	0,5	39.293
Selva	80,3	7,3	2,5	5,0	0,8	2,1	2,0	170.249
Catalunya	85,5	3,9	0,8	4,1	0,9	2,9	1,9	7.518.903

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya

3.2.5- Les llars i les famílies

Una altra dada interessant, potser més des del punt de vista sociològic que no pas de l'estrictament demogràfic, és la de les llars. Ho és per diversos motius, com pel fet que entre 1991 i 2011 la mitjana de persones per llar ha disminuït; o perquè les estructures de les llars estan canviant. Si es para atenció en la taula següent, s'observa com el percentatge de llars on hi viu una sola persona ha augmentat molt, passant del 15% al 24% del total, una de cada quatre! L'altre grup que presenta un increment constant i accelerat en el darrer decenni és el de dues persones per llar, que en censos i padrons anteriors semblava gairebé estancat. Ara és amb molt el principal grup, significant una tres de les llars. Com a conseqüència, la resta de grups no ha parat de disminuir en el seu pes, destacant-se les de quatre persones –durant dècades una dimensió familiar tipus- que vint anys enrere era gairebé el que tenia major presència i ara mateix està per sota del d'una persona. I la resta de grups, cinc o més, han caigut a dades quasi testimonials. Totes elles són unes dades que no per conegudes –formen part d'un procés de canvi sociològic prou estès i debatut- deixen de ser menys rellevants a l'hora de pensar la ciutat en termes d'equipaments i necessitats socials o de mercat de l'habitatge.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

3.2.6- L'estructura interna de la població

Blanes, el seu poblament, es caracteritza per ser una ciutat que podríem anomenar compacta, amb una densitat de població força important i amb una trama urbana caracteritzada en general per una potent trama urbana, malgrat una topografia força complicada. Així doncs, hi ha una notable continuïtat física entre el centre històric i els creixements més perifèrics, siguin fruit dels anys seixanta o més recents. Acomodant-se entre diferents turons, la xarxa urbana té una certa radicalitat, que s'allarga en algunes direccions (Ca la Guidó, Els Cremats, Valldolig,...) en eixos que van més enllà de les carreteres cap a Lloret i cap a Palafolls, que actuen com a barrera física entre les àrees residencials i les no urbanitzades o industrials o menys clara en bona part del seu recorregut.

Des del punt de vista demogràfic, aquesta trama s'ha dividit en tres districtes i vint-i-dues seccions. En relació a anys anteriors dels quals es disposa de dades han aparegut tres seccions més, fet que dificulta la comparació. Per tal de poder realitzar-la, s'ha optat per "reintegrar" aquestes tres seccions a les anteriors. Els canvis han consistit en dividir la secció 1.2 en dues per tal de diferenciar la part centre històric i façana marítima de port de la que s'estenia cap al Nord seguint la costa agafant les diferents urbanitzacions, que ara queden a la secció 1.7. El mateix s'ha fet a l'antiga secció 2.6, separant la part de Montferrant més urbanitzada de la que ho està menys. Per últim, la secció 2.8 també s'ha dividit, fent que l'escola dels Quatre Vents i la zona verda que l'envolta faci de separació.

Taula 2.13. Distribució i evolució de la població per districtes i seccions de Blanes 2015.17

Districtes i seccions	Població				% de variació			
	1996	2001	2005	2015	1996- 2001	2001- 2005	1996- 2005	2005- 2015
D1-S1	1.047	1.010	1.333	1.301	-3,5	32,0	27,3	-2,4
D1-S2	1.593	2.162	2.844	1.774	35,7	31,5	78,5	-37,6
D1-S4	1.824	1.630	2.138	1.935	-10,6	31,2	17,2	-9,5
D1-S6	747	1.251	2.105	2.137	67,5	68,3	181,8	1,5
D1-S7	-	-	-	1.083	-	-	-	-
D1- S2+S7	1.593	2.162	2.844	2.857	67,5	68,3	181,8	0,5
D1	5.211	6.053	8.420	8.230	16,2	39,1	61,6	-2,3
D2-S1	1.972	1.882	2.308	2.342	-4,6	22,6	17,0	1,5
D2-S2	983	1.091	1.214	1.475	11,0	11,3	23,5	21,5
D2-S3	1.445	1.601	1.884	2.089	10,8	17,7	30,4	10,9
D2-S4	1.653	1.765	2.085	2.365	6,8	18,1	26,1	13,4
D2-S5	2.314	1.824	2.510	2.640	-21,2	37,6	8,5	5,2
D2-S6	1.889	2.359	2.541	1.499	24,9	7,7	34,5	-41,0
D2-S7	1.624	2.251	2.478	2.330	38,6	10,1	52,6	-6,0
D2-S8	1.815	1.962	2.154	1.084	8,1	9,8	18,7	-49,7

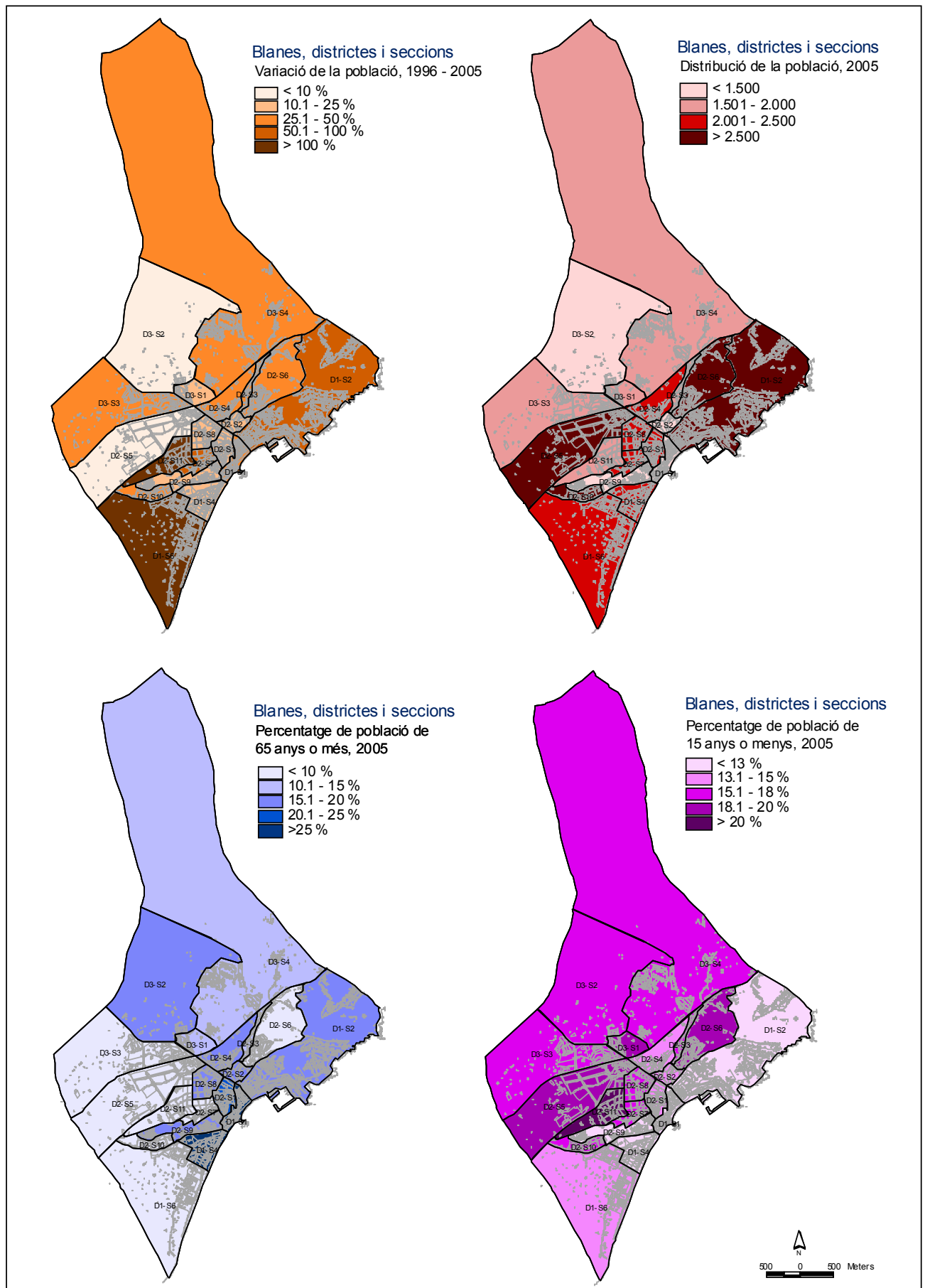
¹⁷ Per tal de poder fer la comparació, s'ha afegit una filera a la taula on se sumen les seccions que actualment s'han dividit en dos.

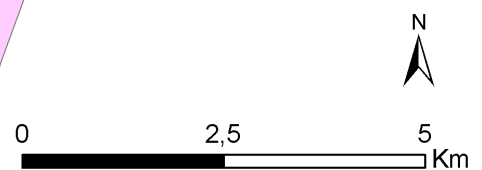
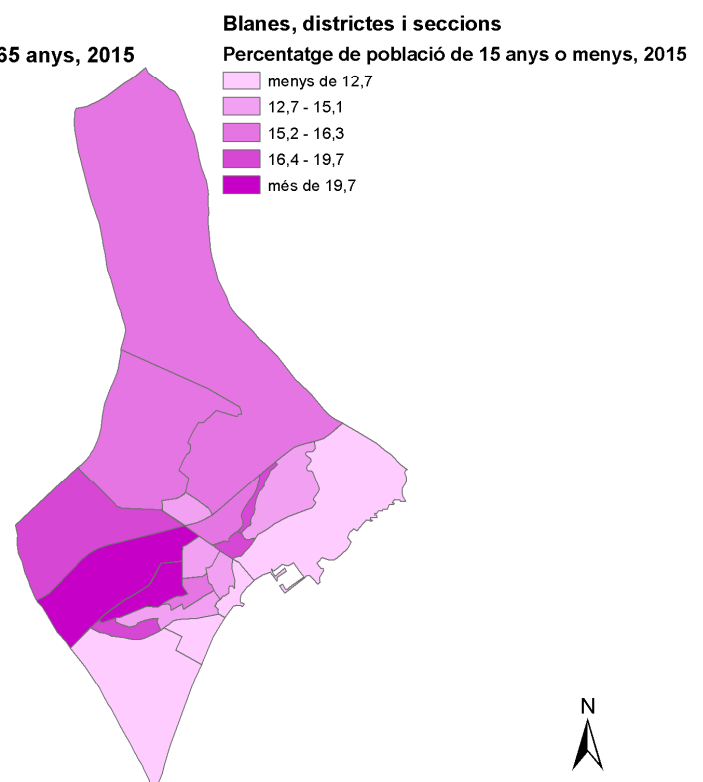
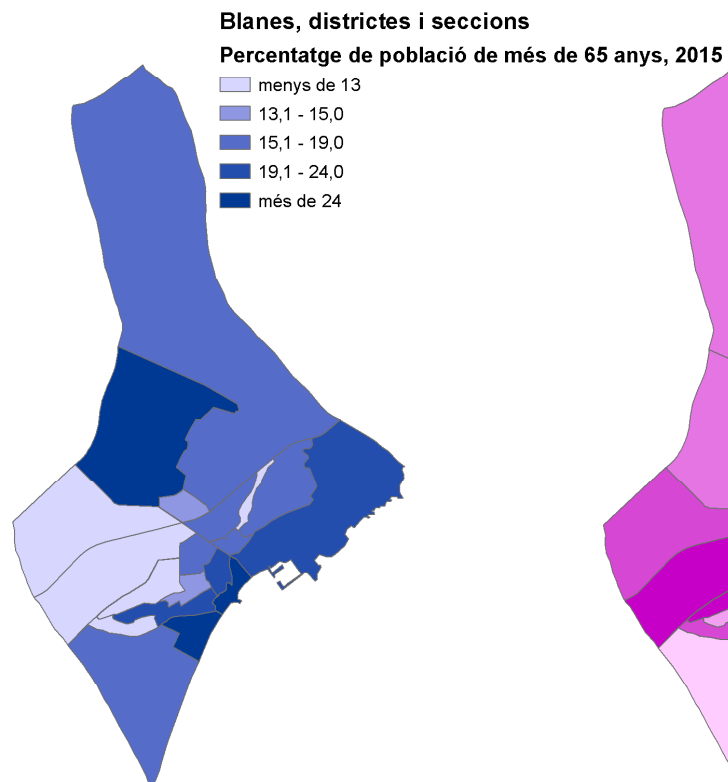
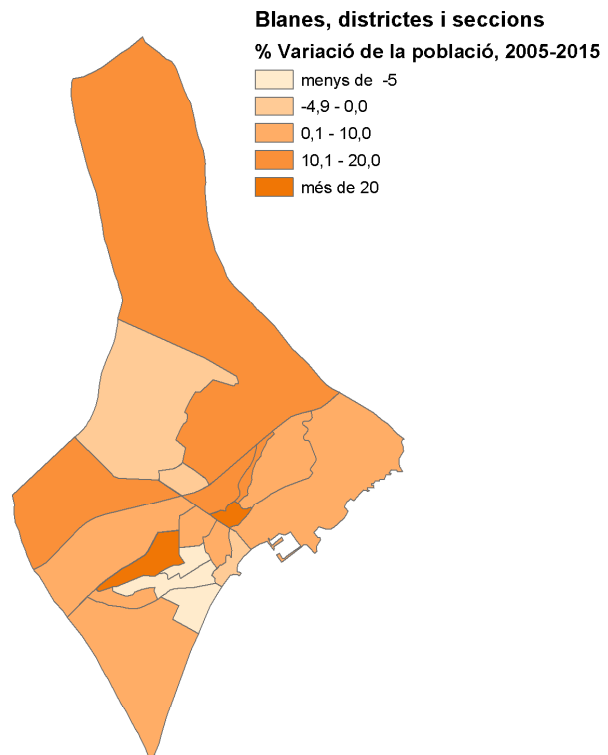
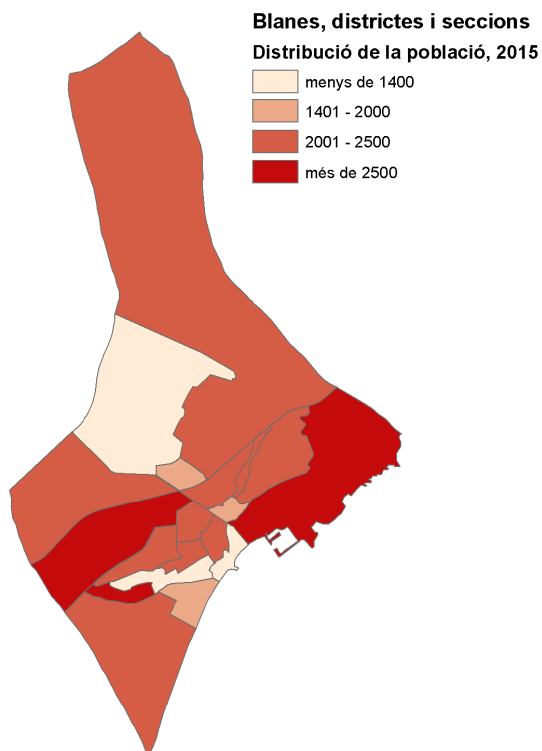
D2-S9	956	936	1.106	898	-2,1	18,2	15,7	-18,8
D2-S10	1.801	2.048	2.585	2.636	13,7	26,2	43,5	2,0
D2-S11	673	1.299	1.835	2.497	93,0	41,3	172,7	36,1
D2-S12	-	-	-	973	-	-	-	-
D2-S13	-	-	-	1.074	-	-	-	-
D2-S6+S12	1.889	2.359	2.541	2.573	93,0	41,3	172,7	1,3
D2-S8+S13	1.815	1.962	2.154	2.158	8,1	9,8	18,7	0,2
D2	17.125	19.018	22.700	23.902	11,1	19,4	32,6	5,3
D3-S1	1.306	1.364	1.542	1.490	4,4	13,0	18,1	-3,4
D3-S2	1.231	1.201	1.250	1.191	-2,4	4,1	1,5	-4,7
D3-S3	1.350	1.410	1.917	2.140	4,4	36,0	42,0	11,6
D3-S4	1.490	1.647	1.898	2.200	10,5	15,2	27,4	15,9
D3	5.377	5.622	6.607	7.021	9,8	17,5	35,1	6,3
Total Blanes	27.713	30.693	37.727	39.153	10,8	22,9	36,1	3,8

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya i Ajuntament de Blanes, Padró d'habitants a juliol de 2005 i a desembre de 2015,.

Donada doncs la base territorial i administrativa de la població, el primer que es pot dir és que un districte perd població (el primer) i dos en guanyen poca. En segon lloc, baixant d'escala, de les vint-i-dues seccions sis han perdut població entre 2005 i 2015; dues del centre històric i façana marítima (districte 1, que d'aquesta manera "recupera" dinàmiques de descens d'habitants de fa vint anys), dues del districte 2 (al Sud dels Pavos) i dues al districte 3 (Mas Carolet i Ca la Guidó). Són poques, certament, però el que és rellevant és que fa una dècada cap no en perdia. Contràriament, com es pot suposar després de tot el que s'ha estat dient, fins fa deu anys els creixements eren molt grans, en alguns casos fins i tot doblant la població en una dècada i gairebé triplicant (s'Abanell i Mas Torrents). Entre el 2005 i 2015 els augments de població més grans amb prou feines han superat el 10% (llevat de la secció 2.11 que encara creix un 36% i la 2.2 un 21,5%, que es corresponen amb els barris de Mas Torrents i de la rambla Ruyra i els seus respectius entorns), i només set seccions estan per damunt del creixement mig de la ciutat, un 3,8%, quasi deu vegades menys que la dècada anterior! Cal recordar, a més que fins l'any 2008 la població encara creixia.

Són unes dades que es corresponen tant amb el fet de l'estancament d'habitants com amb l'estancament de l'activitat immobiliària, que al no generar noves grans promocions els darrers anys tampoc amb alterat substancialment la geografia de la població

Però a més de l'evolució, el principal factor que caracteritza la població és l'estructura d'edats i aquí també les seccions presenten notables distàncies entre elles. La taula 2.14 representa la distribució dels habitants per grans grups d'edat, recordi's el context d'un progressiu envelliment general de la ciutat, i els contrastos són extrems –observi's les piràmides de les dues seccions amb les diferències més grans, que són Els Pins per envelliment i Mas Torrents per la població jove-. Per començar, hi ha onze seccions, la meitat, que estan per damunt de la mitjana en l'índex d'envelliment mig, que és de poc més d'un major de seixanta cinc anys per a cada menor de quinze, però el repartiment és molt desigual. Per exemple, totes les seccions del districte primer, que coincideix amb el centre històric i la façana marítima, tenen l'índex per damunt, i les tres seccions centrals molt per damunt. El districte segon, tot i algunes seccions notablement envellides, es compensa per unes poques –la 2.5 i la 2.11- que són les més rejoyenides de la ciutat, amb una població jove molt per damunt de la mitjana, i d'altres que també queden força per sobre com la 2.10 de la Plantera o la 2.6.

Taula 2.14. Estructura de la població per districtes i seccions, Blanes 2015

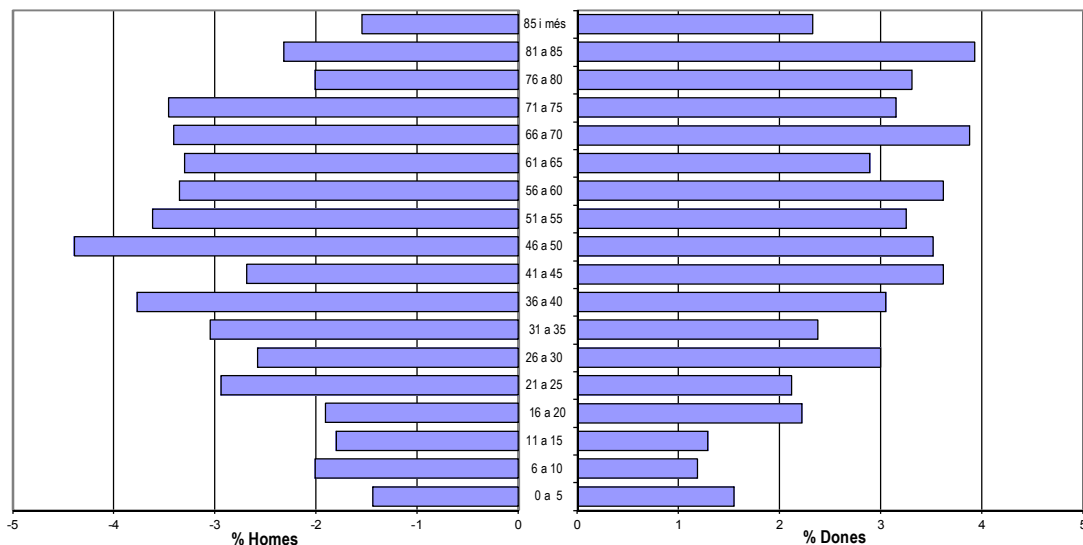
Districtes i seccions	Població de 15 anys o menys		Població de més de 65 anys		Índex d'envelliment
	Abs.	%	Abs.	%	
D1-S1	152	11,68	377	28,98	248,0
D1-S2	199	11,22	432	24,35	217,1
D1-S4	180	9,3	569	29,41	316,1
D1-S6	264	12,35	354	16,57	134,1
D1-S7	162	14,96	187	17,27	115,4
D2-S1	331	14,13	478	20,41	144,4
D2-S2	265	17,97	263	17,83	99,2
D2-S3	383	18,33	259	12,4	67,6
D2-S4	368	15,56	443	18,73	120,4
D2-S5	605	22,92	340	12,88	56,2
D2-S6	251	16,74	163	10,87	64,9
D2-S7	377	16,18	350	15,02	92,8
D2-S8	122	11,25	193	17,8	158,2
D2-S9	130	14,48	205	22,83	157,7
D2-S10	457	17,34	298	11,31	65,2
D2-S11	596	23,87	224	8,97	37,6
D2-S12	123	12,64	248	25,49	201,6
D2-S13	179	16,67	165	15,36	92,2
D3-S1	222	14,9	221	14,83	99,5
D3-S2	185	15,53	295	24,77	159,5
D3-S3	421	19,67	264	12,34	62,7
D3-S4	358	16,27	338	15,36	94,4
Blanes	6.330	16,17	6.666	17,03	105,3

Font: Padró d'habitants a desembre de 2015, Ajuntament de Blanes.

Finalment, el districte tercer és ambivalent, amb una secció força envellida i una on hi predomina per damunt de la mitjana la població d'entre quinze i seixanta cinc anys –respectivament les seccions 3.2 i 3.1, que es corresponen bàsicament amb Ca la Guidó- i dues força joves, destacant-se la 3.3 que inclou

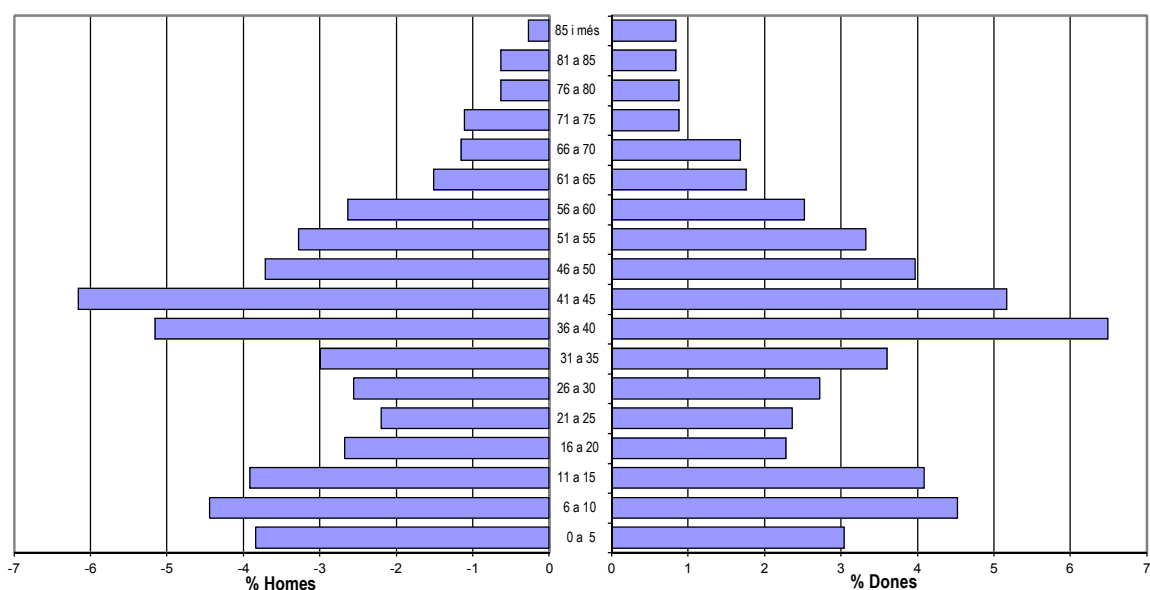
Mas Florit i els Cremats, amb un dels percentatges menors de població gran de tota la ciutat.

Piràmide de població 2015. Blanes, D1-S4

Font: Padró d'habitants a desembre de 2015, Ajuntament de Blanes

Piràmide de població 2015. Blanes, D2-S11

Font: Padró d'habitants a desembre de 2015, Ajuntament de Blanes.

L'anàlisi per barris de la població nascuda a l'estranger també proporciona informació sociològica rellevant, tant si es tracta de dades sobre la situació actual com si es fa una perspectiva dinàmica, comparant amb dades anteriors. És el que es pot veure a la taula 2.14 és que si al conjunt de la vila el percentatge de població nascuda a l'estranger és del 18,6%, exactament la meitat de seccions estan per damunt i la meitat per sota d'aquesta xifra. És al districte primer on la població estrangera suposa un percentatge de població

més elevat –un 26,4%–, i totes les seccions superen la mitjana de la ciutat, amb la punta de s'Abanell que arriba al 31,4% (segurament a la banda més propera al centre històric). De fet una quarta part de la població nascuda a l'estranger de Blanes viu en aquesta secció, que tot just acull un 18% del total d'habitants.

El districte segon ofereix situacions molt dispars, amb el bloc de seccions 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 i 2.12 que superen la mitjana, a l'entorn del carrer Anselm Clavé, i la secció 2.10 a la Plantera, amb d'altres per sota, com són la 2.5, 2.6, 2.11 i 2.13 a les àrees més perifèriques de la trama urbana recent. El districte tercer és força més homogeni amb totes les seccions per sota de la mitjana i, de fet, una aportació en conjunt força baixa al total de la ciutat.

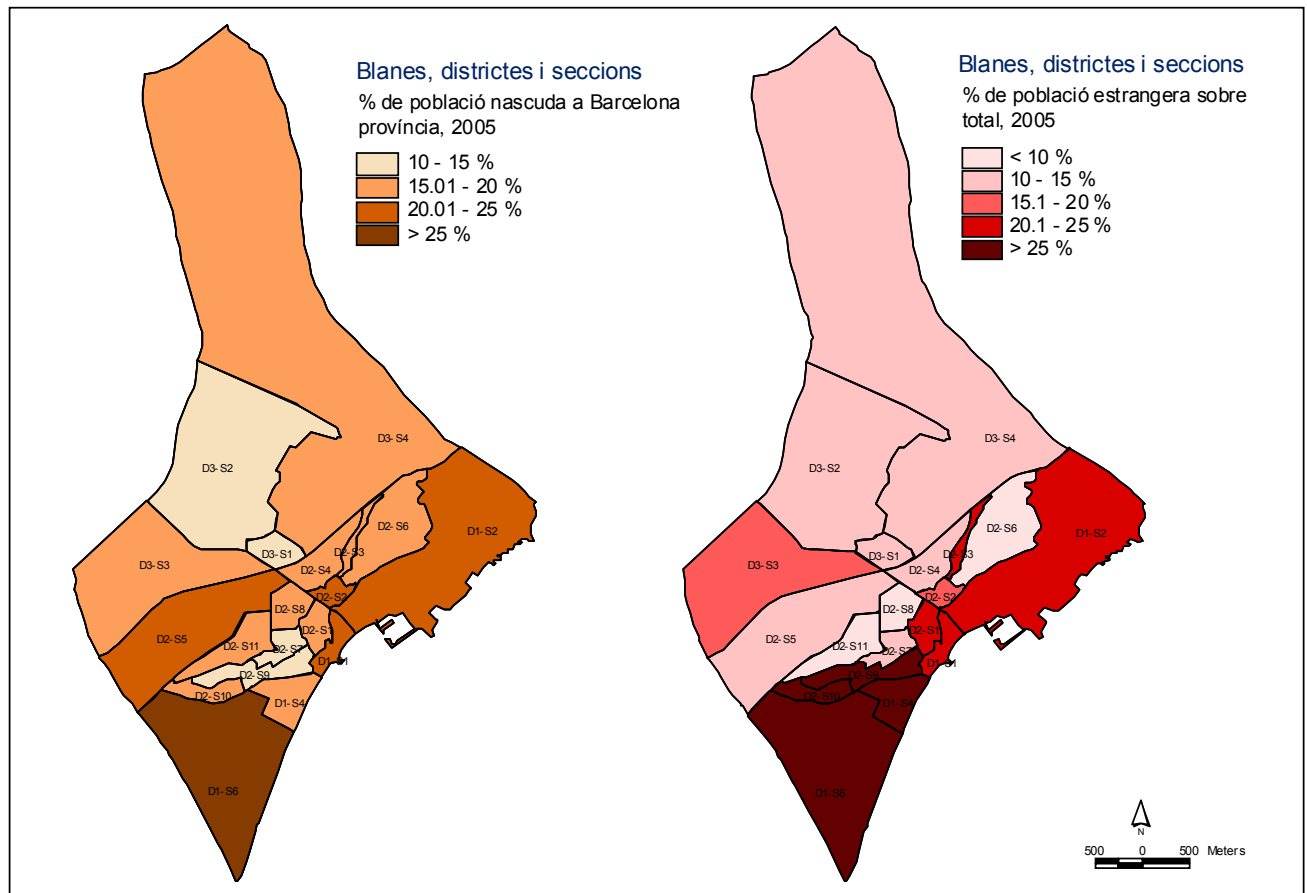
La visió dinàmica d'aquest indicador, comparant les dades de 2015 amb 2005, tretze seccions pugen i set baixen el percentatge de població nascuda a l'estranger. En general, el districte primer tendeix a baixar, el tercer a pujar, i el segon contempla situacions dispars amb tres seccions amb crescudes força importants a les 2.2, 2.3 i 2.4. Malauradament, no es disposa de dades d'algun any intermig de la dècada, doncs segurament permetria veure la punt d'immigració a l'entorn de 2007 i el progressiu descens a partir d'aquesta data, una vegada mes com a conseqüència de la crisi econòmica.

Taula 2.15. Població nascuda a l'estranger per districtes i seccions, Blanes 2015

Districtes i seccions	Població nascuda a l'estranger				
	Població	Abs.	% sobre total població secció	% sobre total població estrangera	% sobre total població secció 2005
D1-S1	1.301	219	16,8	3,0	20,7
D1-S2	1.774	336	18,9	4,6	-
D1-S4	1.935	435	22,5	6,0	26,3
D1-S6	2.137	672	31,4	9,2	31,7
D1-S7	1.083	224	20,7	3,1	-
D1- S2+S7	2.857	560	19,6	7,7	23,7
D1	7.147	1.886	26,4	25,9	
D2-S1	2.342	497	21,2	6,8	20,9
D2-S2	1.475	343	23,3	4,7	19,5
D2-S3	2.089	522	25,0	7,2	20,6
D2-S4	2.365	466	19,7	6,4	13,5
D2-S5	2.640	351	13,3	4,8	12,7
D2-S6	1.499	183	12,2	2,5	-
D2-S7	2.330	334	14,3	4,6	13
D2-S8	1.084	78	7,2	1,1	-
D2-S9	898	170	18,9	2,3	30,8
D2-S10	2.636	760	28,8	10,4	26,9
D2-S11	2.497	244	9,8	3,4	7,6
D2-S12	973	221	22,7	3,0	-
D2-S13	1.074	115	10,7	1,6	-
D2- S6+S12	2.573	298	11,6	4,1	9,3
D2-	2.158	193	8,9	2,7	8,5

S8+S13					
D2	23.902	4.284	17,9	58,9	
D3-S1	1.490	249	16,7	3,4	13,1
D3-S2	1.191	192	16,1	2,6	11,6
D3-S3	2.140	354	16,5	4,9	17,7
D3-S4	2.200	312	14,2	4,3	11,7
D3	7.021	1.107	15,8	15,2	
Total					
Blanes	39.153	7.277	18,6	100,0	17,8

Font: Padró d'habitants a desembre de 2015, Ajuntament de Blanes.

3.3 Estructura econòmica i mercat de treball

3.3.1- Característiques i evolució del mercat de treball

Blanes es troba en una de les àrees de major dinamisme econòmic del país. La seva localització geogràfica i dotació d'infraestructures ho han fet possible, no tan sols en temps recents, sinó en tota l'època Moderna. Així, la vila ha participat de molts dels moments de forta empenta i transformació econòmica del país, i això s'ha traduït en un dinamisme social i territorial molt importants. Malauradament, els moments de crisi també l'han afectada especialment i més encara quan les recessions generals han tingut com a sectors més vulnerables la indústria, el turisme i la construcció. Amb aquest marc, la darrera dècada ha estat, des del punt de vista econòmic i de mercat laboral, una muntanya russa de pendents extrems, passant de màxims històrics en ocupació, creació d'empreses,... a mínims igualment inèdits. En termes de macromagnituds econòmiques això significa, per exemple, que si bé la Renda Familiar Bruta Disponible ha crescut entre 1991 i 2012, passant de 6,9 a 14,1 milers d'euros per habitant, el seu creixement s'ha alentit (i probablement en algun any concret reduït) i, el que és més significatiu, la seva distància en relació a la mitjana catalana ha crescut, passant del 99,3% l'any 2000 al 84,8% el 2012. És a dir, la crisi iniciada el 2008 ha colpejat especialment municipis com Blanes.

Taula 3.1. Població activa i població inactiva. Blanes 1991, 1996, 2001 i 2011

	1991		1996		2001		2011	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Població activa*	11.197	55,7	12.851	56,7	15.113	59,0	21.178	65,1
Ocupats	8.839	78,9	10.578	82,3	12.868	85,1	13.822	65,3
Desocupats	2.358	21,1	2.273	17,7	2.245	14,9	7.356	34,7
Població inactiva**	14.322	55,8	14.754	53,2	15.527	50,7	18.000	45,9
Pobl. 16 anys i +	20.099	-	22.678	-	25.612	-	32.556	-
Població total	25.663	-	27.713	-	30.640	-	39.178	-

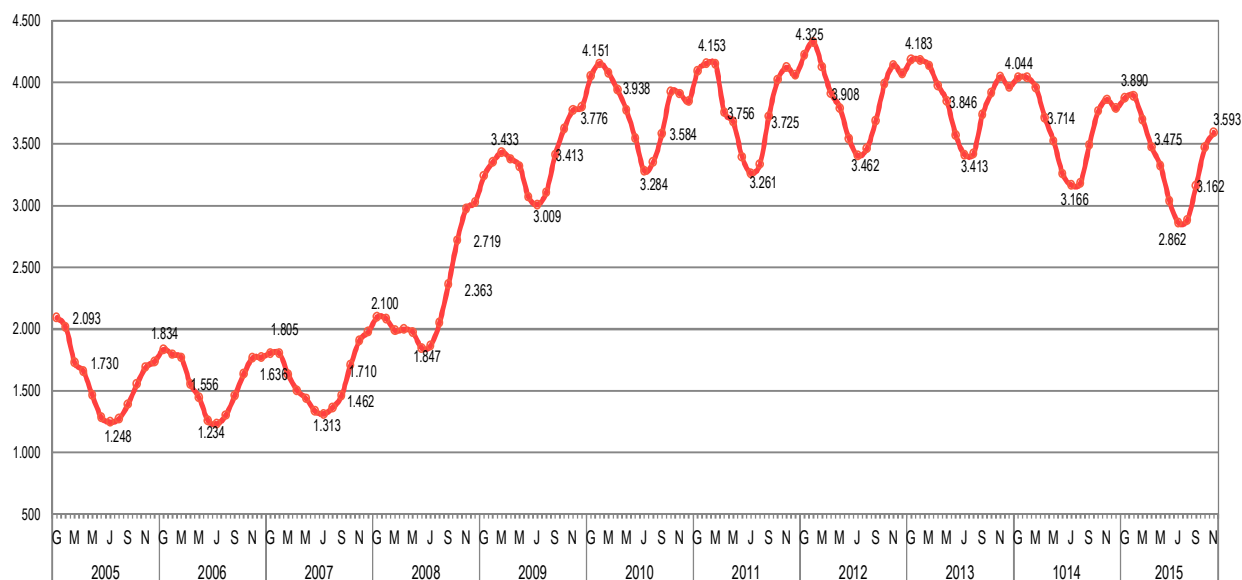
*Percentatge en relació a la població de 16 anys i més. ** Percentatge en relació a la població total.
Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

El mercat de treball reflecteix perfectament aquesta evolució. Segons els censos i padrons d'habitants, i com es pot observar a la Taula 3.1, la població activa ha crescut extraordinàriament entre 1991 i 2011, gairebé s'ha duplicat (també és cert que en aquest període ha crescut igualment molt la població), i la taxa d'activitat ha passat del 55,7% al 65,1%. Però, en canvi, el repartiment entre ocupats i desocupats també ha variat en aquest cas sentit negatiu: si el 1991 el 21% dels actius eren aturats, el 2011 ho eren el 34,7%¹⁸. De la mateixa manera, però en valors absoluts, el nombre d'aturats es multiplica per tres entre 2001 i 2011, i la població inactiva que des de 1991 havia crescut molt poc, entre aquests mateixos anys ho fa en 2.500 persones. És a dir, Hi ha

¹⁸ És difícil trobar fonts úniques que permetin una anàlisi econòmica completa. Per tant, al llarg de tot aquest text s'han anat combinant diferents fonts que es complementen però que no són plenament comparables. En cada cas, òbviament, s'esmenta l'origen de la informació.

moltes més persones disposades a treballar però bastants d'elles sense feina, i també molta més gent que ha abandonat el mercat de treball o ni hi ha entrat.

Evolució mensual de l'atur registrat
Blanes, 2005-2015

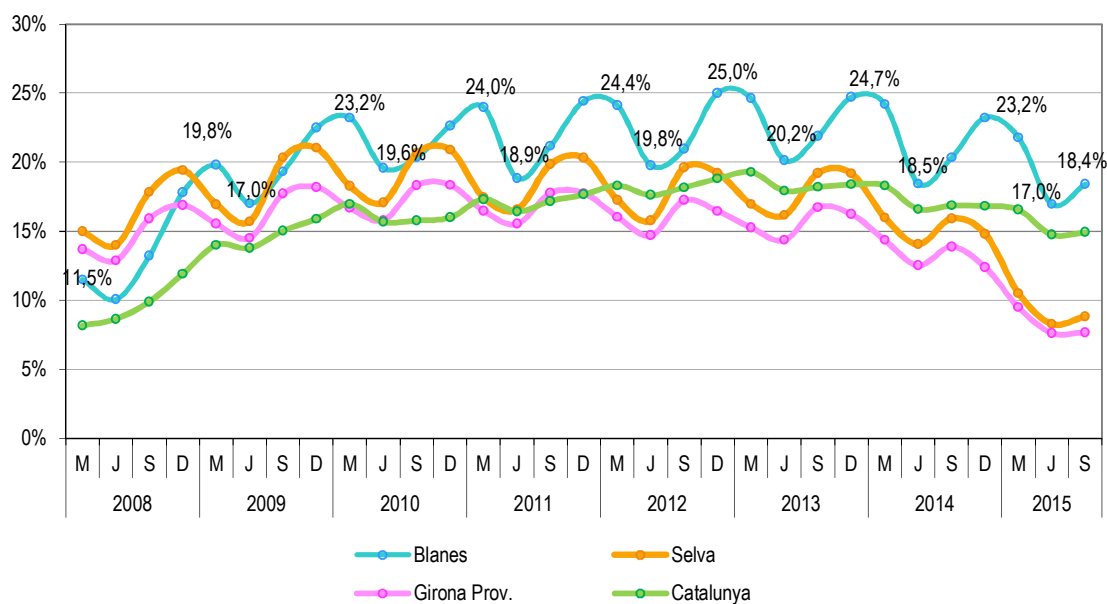

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

La periodització rígida d'aquestes dades censals –decennal- no permet adonar-se ni de la situació els anys de màxim creixement econòmic, entre 2003 i 2007, ni de la continuació de la depressió, com a mínim entre 2012 i 2015. Altres fonts sí que ho faran possible. Per exemple, el gràfic anterior, mostra com fins mitjans de l'any 2008 l'atur registrat era mot baix, en mínims històrics, tant en el mesos de temporada alta turística com de temporada baixa (l'estacionalitat sempre apareix fortament marcada); però a partir del segon semestre d'aquest any, les dades s'enfilen fins a unes xifres que tant en termes absoluts com relatius també són inèdites. Un altre aspecte negatiu a destacar és la persistència de la crisi, o si més no de la seva afectació laboral: a la crisi anterior, l'atur va créixer durant dos anys, en canvi en aquesta durant quatre anys no ha parat de créixer i durant quatre més s'ha mantingut en nivells altíssims.

El gràfic següent contextualitza aquestes dades en relació a d'altres àmbits administratius i assenyala la pitjor situació relativa de l'atur a Blanes en comparació a la comarca de la Selva, la província i el conjunt del país. Però a la vegada demostra que això no ha estat una constant, sinó que és a partir de 2009 que Blanes presenta xifres superiors, quan anteriorment estava per sota dels àmbits gironins; i precisament aquests –la Selva i província- també presenten una millora des de finals de 2014 que a la vila encara és gairebé imperceptible. Com a conclusió es podria dir, doncs, que l'economia de Blanes –la seva estructura i especialització- ha estat molt més vulnerable a la crisi que la resta de país.

Evolució trimestral de la taxa d'atur registral, 2008 - 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

A partir de les dades que ofereix l'Observatori d'Empresa i Ocupació de Catalunya, la font de les quals és el Registre General de la Seguretat Social, s'obté informació per altres anys, de manera que es possible resseguir l'evolució de l'ocupació d'una manera més precisa. Així doncs, la Taula 3.2 i 3.3 comprenen gairebé tot el cicle de creixement i crisi, entre l'any 2000 i el 2015. Per centrar-se únicament en les grans conclusions, es pot veure que entre aquests dos anys el nombre total d'afiliats a Blanes ha crescut un mínim 3%, si bé entre 2000 i 2007 ho va fer en un 40% i entre 2007 i 2015 ha disminuït un 26,3%, amb una caiguda espectacular sobretot d'assalariats i no tant (però un 1,3%) d'autònoms. També és rellevant observar que els comptes de cotització (que podríem assimilar a empreses) pràcticament resta allà mateix en aquests quinze anys, si bé entremig augmenta en el primer període un 37,3% i disminueix en el segon un 24,4%. Cal remarcar que aquestes caigudes de 2007-2015 són molt més importants que a tot l'entorn urbà de Blanes (i aquí cal destacar Tordera, que fins i tot en el període de crisi augmenta en assalariats) i també que a tota la resta d'àmbits territorials amb qui es compara, la Selva, província i Catalunya.

Taula 3.2. Treballadors afiliats al Regim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de treballadors Autònoms i comptes de cotització. Blanes i diferents àmbits, 2000, 2007 i 2015*

	2000				2007				2015			
	C. Cotitz.	RGSS	RETA	Total afiliats	C. Cotitz.	RGSS	RETA	Total afiliats	C. Cotitz.	RGSS	RETA	Total afiliats
Blanes	1.053	5.876	2.105	7.981	1.446	8.376	2.795	11.171	1.093	5.950	2.284	8.234
Malgrat	495	2.813	761	3.574	689	3.947	1.363	5.310	495	3.218	1.202	4.420
Palafolls	196	1.244	366	1.610	282	1.901	623	2.524	198	1.921	660	2.581
Tordera	351	2.253	752	3.005	465	3.525	1.149	4.674	368	4.459	1.054	5.513
Lloret	1.021	6.624	1.810	8.434	1.520	9.560	2.579	12.139	1.274	7.574	2.310	9.884
Entorn urbà	2.063	12.934	3.689	16.623	2.956	18.933	5.714	24.647	2.335	17.172	5.226	22.398
Selva	4.605	32.713	9.374	42.087	6.475	47.168	12.806	59.974	5.251	38.867	11.712	50.579
Girona Prov.	25.165	180.294	48.252	228.546	32.323	249.554	62.632	312.186	27.820	211.324	60.389	271.713
Catalunya	240.800	2.156.043	475.833	2.631.876	286.216	2.737.542	567.427	3.304.969	245.723	2.353.161	534.450	2.887.611

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya. * Dades a 30 de març de cada any.

Taula 3.3. Variació percentual del nombre de treballadors afiliats al RGSS, treballadors autònoms i comptes de cotització. Blanes i diferents àmbits, 2000-2007 i 2007-2015*

	Var. 2000-2007				Var. 2007-2015			
	Comptes Cotització	RGSS	RETA	Total afiliats	Comptes Cotització	RGSS	RETA	Total afiliats
Blanes	37,3	42,5	32,8	40,0	- 24,4	- 29,0	- 18,3	26,3
Malgrat	39,2	40,3	79,1	48,6	-	-	-	-
Palafolls	43,9	52,8	70,2	56,8	28,2	-18,5	-11,8	-16,8
Tordera	32,5	56,5	52,8	55,5	- 29,8	1,1	5,9	2,3
Lloret	32,5	56,5	52,8	55,5	-20,9	26,5	- 8,3	18,0
Lloret	48,9	44,3	42,5	43,9	-16,2	- 20,8	-10,4	- 18,6
Entorn urbà	43,3	46,4	54,9	48,3	-21,0	- 9,3	-8,5	- 9,1
Selva	40,6	44,2	36,6	42,5	-18,9	-17,6	-8,5	-15,7
Girona	28,4	38,4	29,8	36,6	-13,9	-15,3	-3,6	-13,0
Prov	18,9	27,0	19,2	25,6	-14,1	-14,0	-5,8	-12,6
Catalunya	18,9	27,0	19,2	25,6	-14,1	-14,0	-5,8	-12,6

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya. * Dades a 30 de març de cada any.

Semblaria doncs que aquestes dades també confirmen la major afectació de la crisi a Blanes que al seu entorn. Tot i així, a la taula 3.4 es mostren les dades dels darrers dos anys, i en aquest cas semblaria que, en primer lloc, es torna a generar ocupació (malgrat encara el descens dels autònoms) i que aquest creixement és més gran a Blanes que a aquest entorn esmentat. Caldria disposar de més informació per veure fins quin punt aquest canvi és sòlid i a què és degut.

Taula 3.4. Variació percentual del nombre de treballadors afiliats al RGSS, treballadors autònoms i comptes de cotització. Blanes i diferents àmbits, 2014-2015*

Variació 2014-2015			
C.	RGSS	RETA	Total

	Cotització			afiliats
Blanes	1,1	6,3	-3,1	3,7
Malgrat de M.	0,2	4,5	0,8	3,5
Palafolls	2,6	6,9	1,3	5,4
Tordera	1,9	2,4	8,2	3,5
Lloret de Mar	1,0	-0,8	0,9	0,4
Entorn urbà	1,1	1,7	2,3	1,8
Selva	1,5	3,3	0,1	2,6
Girona Prov.	1,6	4,2	0,5	3,4
Catalunya	2,2	4,0	1,7	3,5

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya. * Dades a 30 de setembre de cada any.

De totes maneres, aquestes xifres d'ocupació queden ben lluny de les hipòtesis que a mitjans de la dècada anterior es van fer sobre creixement de llocs de treball al "sistema" Blanes-Lloret, que es poden veure a la taula 3.5. Aquelles dades reflectien l'extraordinari dinamisme de l'economia en general, que ara com ara sembla impossible que es puguin aconseguir: caldrien fins i tot anys de creixement superiors al període 2001-2007 per arribar a l'escenari "mig", que és el que reflecteix la taula.

3.5. Projeccions de creació d'ocupació 2001-2026

Ocupats			Variació 2001-2026	
	2001	2026	Abs.	%
Blanes-Lloret	22.749	46.639	23.891	105,02
La Selva	54.991	72.288	17.297	31,45
Comarques				
Gironines	265.003	348.355	83.352	31,45
Catalunya	2.279.586	3.916.857	1.331.441	58,41

Font: Departament de Política Territorial i Obres Públiques

3.3.2- L'estructura del mercat de treball per grans sectors econòmics

S'ha fet referència diverses vegades al llarg d'aquest text a la "sensibilitat" de l'economia blanenca davant el canvi de conjuntura econòmica, degut als sectors que tenen més pes a la població. Entrant doncs en aquesta perspectiva, la Taula 3.6 presenta unes dades que provenen dels censos i padrons de població, on hi consten tant el nombre d'ocupats de la població de Blanes com els llocs de treball localitzats al municipi. De les del cens de 2011 se n'extreu l'altíssima especialització en serveis, tant pel que fa a la població ocupada com als llocs de treball que ofereix el municipi, en ambdós casos per damunt del 70%; la permanència d'un sector industrial que no arriba de cap manera ni al 20% en cap dels dos indicadors; i el petit pes de la construcció a

l'entorn del 7%. Tot això indicaria una estructura econòmica que no difereix excessivament de la del conjunt de Catalunya.

Taula 3. 6. Població ocupada resident (POR) i llocs de treball localitzats (LTL) per grans sectors d'activitat. Blanes, 2011 (CCAE-2009)

	Blanes				Catalunya	
	Població ocupada resident (POR)		Llocs de treball localitzats (LTL)		(POR)	(LTL)
	Abs.	%	Abs.	%	%	%
Agricultura, ramad., silvic. i pesca	..	..	266	2,4	2,1	2,0
Indústria	2.384	17,2	1.225	11,2	17,4	17,6
Construcció	1.056	7,6	711	6,5	7,1	6,2
Serveis	9.953	72,0	8.706	79,8	73,5	74,3
Total	13.823	100,0	10.908	100,0	100,0	100,0

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població i habitatges de l'INE 2011.

Però, malgrat la impossibilitat metodològica de comparar els diferents anys¹⁹, mirar les dades d'anys precedents (Taula 3.7) sí que ofereix una interpretació dinàmica molt aclaridora. Així, el sector primari viu un descens continuat tant d'ocupació (POR) com de llocs de treball (LTL) que potser la crisi ha accelerat però no ha significat cap canvi de tendència. Quant a la indústria sí que les dades insinuen una disminució accelerada dels llocs de treball, un 8% des de 1996, i no tant del nombre de treballadors, com si l'activitat industrial a més de disminuir s'estigués desplaçant cap a altres municipis.

Taula 3.7. Població ocupada resident (POR) i llocs de treball localitzats (LTL) per grans sectors d'activitat. Blanes, 1996 i 2001

	1996		2001		% Variació 96-01
	Abs.	%	Abs.	%	
POR					
Primari	399	3,8	434	3,4	8,8
Secundari	2.304	21,8	2.476	19,3	7,5
Construcció	1.063	10,0	2.021	15,7	90,1
Terciari	6.812	64,4	7.927	61,7	16,4
Total	10.578	100,0	12.858	100	21,6
LTL					
Primari	349	4,2	398	3,9	14,0
Secundari	1.834	22,0	1.594	15,6	-13,1
Construcció	858	10,3	1.617	15,8	88,5
Terciari	5.312	63,6	6.599	64,6	24,2

¹⁹ El cens de 2011, malgrat el seu nom no és un cens real, doncs es va realitzar a partir d'una mostra.

Total	8.353	100,0	10.208	100,0	22,2
-------	-------	-------	--------	-------	------

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Els canvis més rellevants es troben als sectors restants, Serveis i Construcció. Quant a la construcció, el 2011 suposen les xifres menor de tota la sèrie, per sota del 10% tant el POR com LTL. Si es miren els valors absoluts (amb totes les reserves que cal), n'emergeix una altra novetat: que ha disminuït l'ocupació també en aquestes dades, malgrat que en els quinze anys el total d'ocupats ha pujat bastant. És a dir, l'impacte de la crisi és més important del que les dades relatives suggeririen.

Quant als serveis, els salt és espectacular, sobretot en els llocs de treball que genera, havent augmentat gairebé un 100% en població ocupada més d'un 30% en llocs de treball des del 1996, i és l'únic que en valors absoluts acaba pujant enter 1996 i 2011.

Per als anys més recents, entre 2008 i 2015, les dades del Departament de Treball diuen que la terciarització del conjunt de l'economia s'ha accentuat encara més significant ja el 80%, en bona part a costa de l'ensorrament de la construcció, que hauria passat de representar un 17% de l'ocupació (sense comptar amb els sectors associats) a un 8,2%. És a dir –taula 3.9–, la destrucció d'ocupació en la construcció entre aquests dos anys hauria estat de gairebé el 60%, i la de la indústria d'un 30%. Dit d'una altra manera, vuit de cada 10 llocs de treball perduts provenen de la construcció.

Taula 3.8. Treballadors afiliats al Regim General de la Seguretat Social i treballadors autònoms per grans sectors d'activitat, setembre de 2008 i setembre de 2015

Setembre 2008	Treballadors RGSS		Treballadors autònoms		Total treballadors	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura	0	0,0	53	1,8	53	0,5
Indústria	1192	16,3	159	5,5	1.351	13,2
Construcció	1.025	14,0	712	24,8	1.737	17,0
Serveis	5.113	69,8	1.944	67,8	7.057	69,2
Total	7.330	100,0	2.868	100,0	10.198	100,0
Setembre 2015	Treballadors RGSS		Treballadors autònoms		Total treballadors	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura	9	0,1	42	1,8	51	0,6
Indústria	804	12,4	163	7,0	967	10,9
Construcció	394	6,1	329	14,1	723	8,2
Serveis	5.301	81,5	1.805	77,2	7.106	80,3
Total	6.508	100,0	2.339	100,0	8.847	100,0

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Taula 3.9. Variació del nombre de treballadors afiliats al Regim General de la Seguretat Social i dels treballadors autònoms per grans sectors d'activitat, setembre de 2008 - setembre de 2015

	Treballadors RGSS		Treballadors autònoms		Total treballadors	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura	9	-	-11	-20,8	-2	-3,8

Indústria	-388	-32,6	4	2,5	-384	-28,4
Construcció	-631	-61,6	-383	-53,8	-1.014	-58,4
Serveis	188	3,7	-139	-7,2	49	0,7
Total	-822	-11,2	-529	-18,4	-1.351	-13,2

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

La taula 3.10 ho exposa encara d'una manera més acurada, detallant amb major precisió els sectors afectats. De vint-i-un subsectors únicament cinc guanyen afiliats, i entre aquests darrers, únicament les “activitats administratives i auxiliars” suposen un nombre significatiu de persones (74!). Fixi's que fins i tot el comerç i l'hostaleria perden afiliats, sectors que en principi haurien de marcar la recuperació econòmica. També com a curiositat, cal destacar la recuperació de les “activitats immobiliàries”, símptoma potser que el sector comença a revifar-se.

Taula 3.10. Variació del nombre de persones afiliades a la Seguretat Social per activitats econòmiques. Blanes, març de 2008 – març de 2015

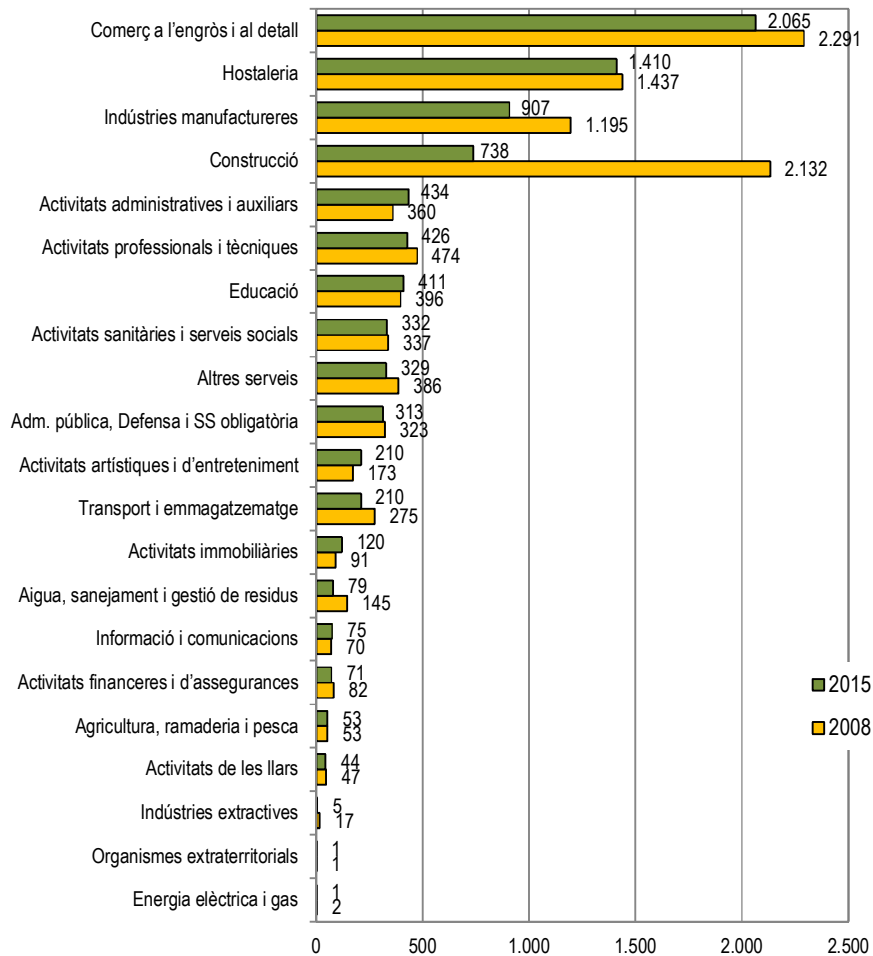
	2008	2015	Variació 2008- 2015	% de variació	
Comerç a l'engròs i al detall	2.291	2.065	-226	9,9	-
Hostaleria	1.437	1.410	-27	1,9	-
Indústries manufactureres	1.195	907	-288	24,1	-
Construcció	2.132	738	-1.394	65,4	-
Activitats administratives i auxiliars	360	434	74	20,6	-
Activitats professionals i tècniques	474	426	-48	10,1	-
Educació	396	411	15	3,8	-
Activitats sanitàries i serveis socials	337	332	-5	1,5	-
Altres serveis	386	329	-57	14,8	-
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	323	313	-10	3,1	-
Transport i emmagatzematge	275	210	-65	23,6	-
Activitats artístiques i d'entreteniment	173	210	37	21,4	-
Activitats immobiliàries	91	120	29	31,9	-
Aigua, sanejament i gestió de residus	145	79	-66	45,5	-
Informació i comunicacions	70	75	5	7,1	-
Activitats financeres i d'assegurances	82	71	-11	13,4	-
Agricultura, ramaderia i pesca	53	53	0	-	-
Activitats de les llars	47	44	-3	6,4	-
Indústries extractives	17	5	-12	-	-

				70,6	-
Energia elèctrica i gas	2	1	-1	50,0	-
Organismes extraterritorials	1	1	0	-	-
Total	10.287	8.234	-2.053	20,0	

Font: Web de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Variació del nombre d'afiliats a la Seguretat Social per activitat econòmica

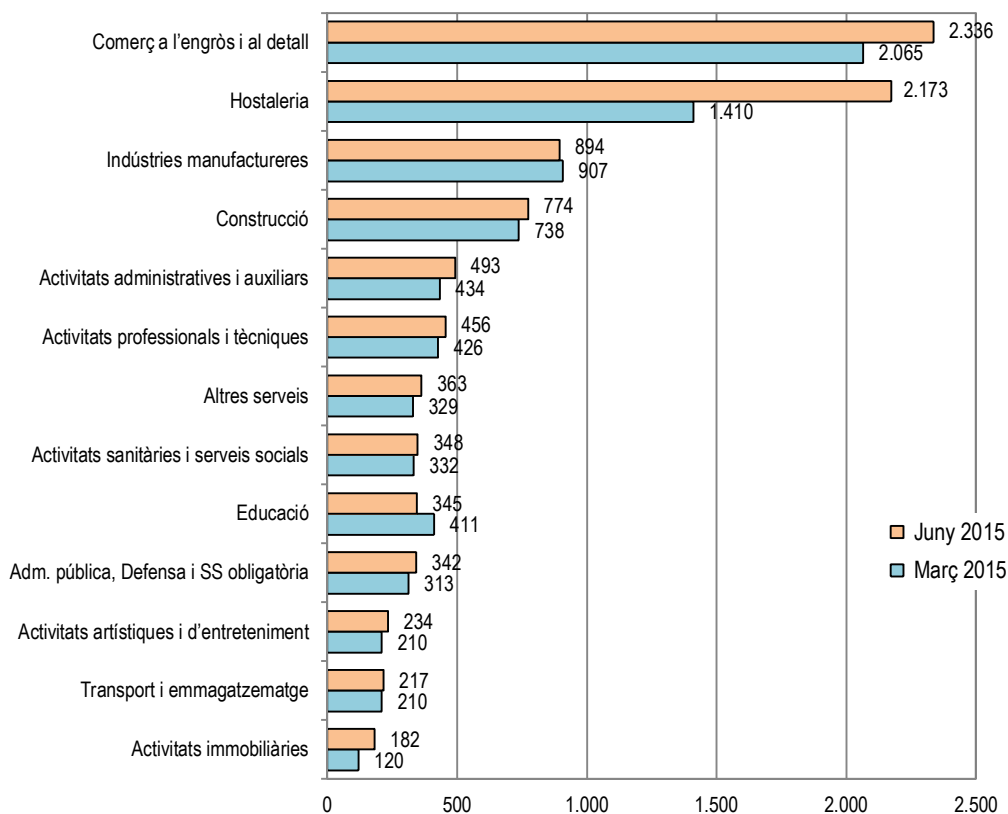
Blanes, març 2008 - març 2015

Font: Web de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Variació del nombre d'afiliats a la Seguretat Social per principals activitats econòmiques

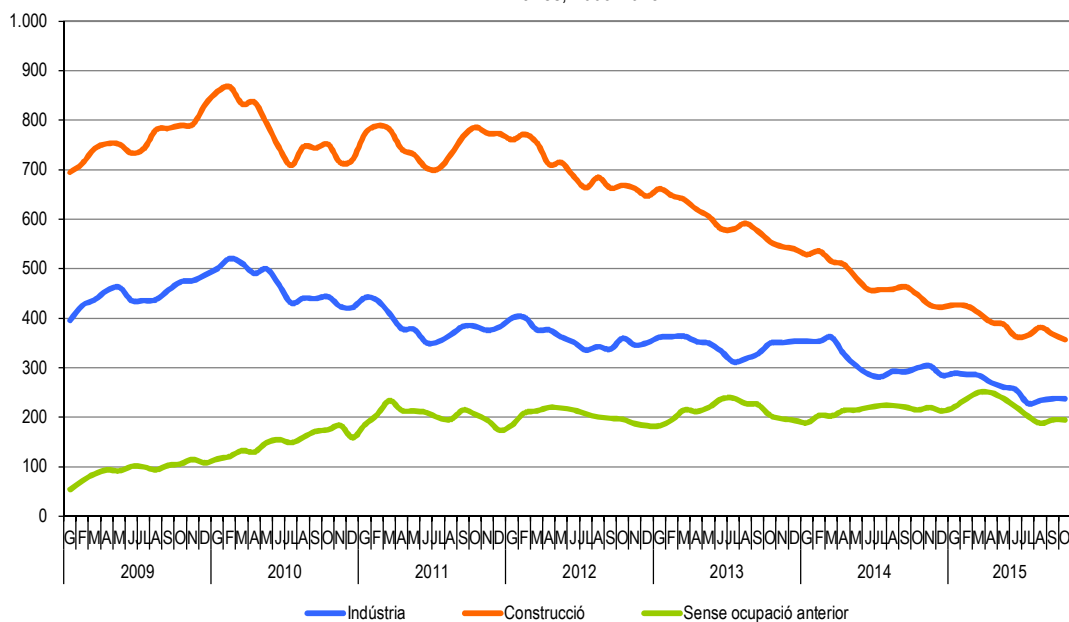
Blanes, març de 2015 - juny de 2015

Font: Web de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

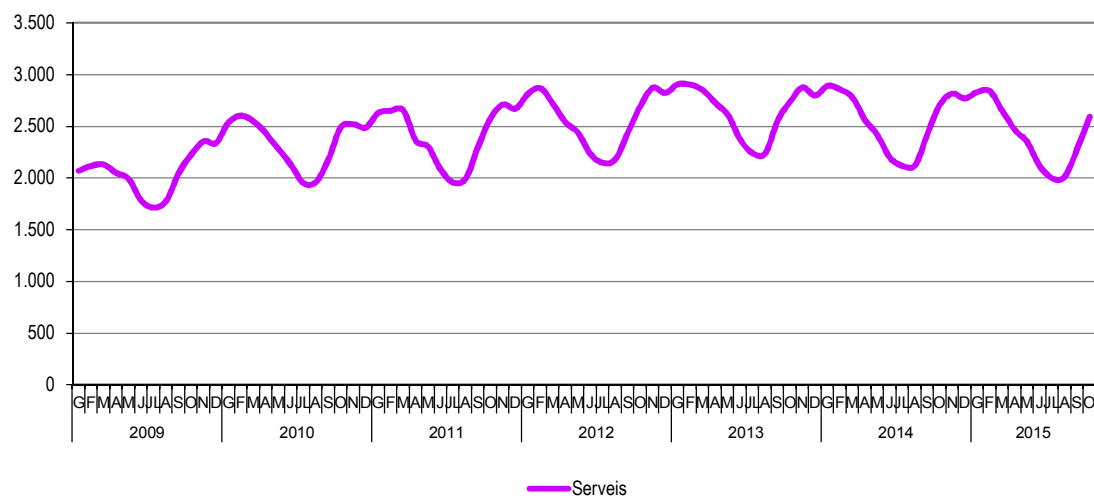
Un altre factor clau per entendre el mercat de treball de Blanes és el de l'estacionalitat de l'ocupació, prou coneguda i característica, de tot mercat on l'economia turística hi té un pes determinant. Amb aquesta perspectiva, o amb el seu negatiu que és l'atur, es remarca encara més el pes del sector serveis en determinades èpoques de l'any, front a l'estabilitat tant de la indústria com de la construcció. Això és el que mostren els gràfics següents que mesuren, d'una banda, l'atur mensual registrat per sectors dels darrers sis anys –amb un gràfic específic per als serveis– i, d'altra banda, les dades per un mateix any del mes de març i del mes de juny, on es percep que l'estacionalitat només es rellevant per al comerç i l'hostaleria.

Evolució de l'atur mensual registrat per sectors econòmics
Blanes, 2009-2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

Evolució de l'atur mensual registrat per sectors econòmics
Blanes, 2009-2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

3.3.3- La mobilitat laboral i el mercat de treball

Finalment, per concloure el panorama sobre el mercat de treball és interessant veure la mobilitat laboral i la seva evolució entre 2001 i 2011 (cal reiterar però que unes dades són censals i les altres obtingudes a partir d'enquesta). El més destacable d'aquesta informació –taules 3.11 i 3.12– és, per començar, l'increment de la mobilitat laboral: s'ha passat d'un 38,4% a un 45,4% de treballadors de Blanes que es desplacen a un altre municipi. És un percentatge alt, però menor que la majoria de municipis de l'àrea urbana que el conjunt de Catalunya. En una mateixa situació es troba el nombre de llocs de treball de Blanes que són ocupats per residents en altres municipis, que ha passat d'un

molt baix 22,4% a un força baix del 30,8%. En segon lloc, l'altra dada destacable, és la del "dèficit" de llocs de treballs que presenta Blanes –índex de cobertura del 0'79%–, sense variacions respecte a 2001. D'aquest indicador, el que potser crida més l'atenció és que cap dels municipis de l'àrea urbana té "superàvit" de llocs, a diferència de 2001 quan Lloret sí que en tenia. En conjunt, doncs, l'àrea urbana de Blanes exporta força de treball a d'altres municipis, i la crisi ho ha accentuat. Les destinacions d'aquests treballadors sembla molt diversa, encara que el Maresme, Barcelona i Girona semblen els mercats laborals més implicats.

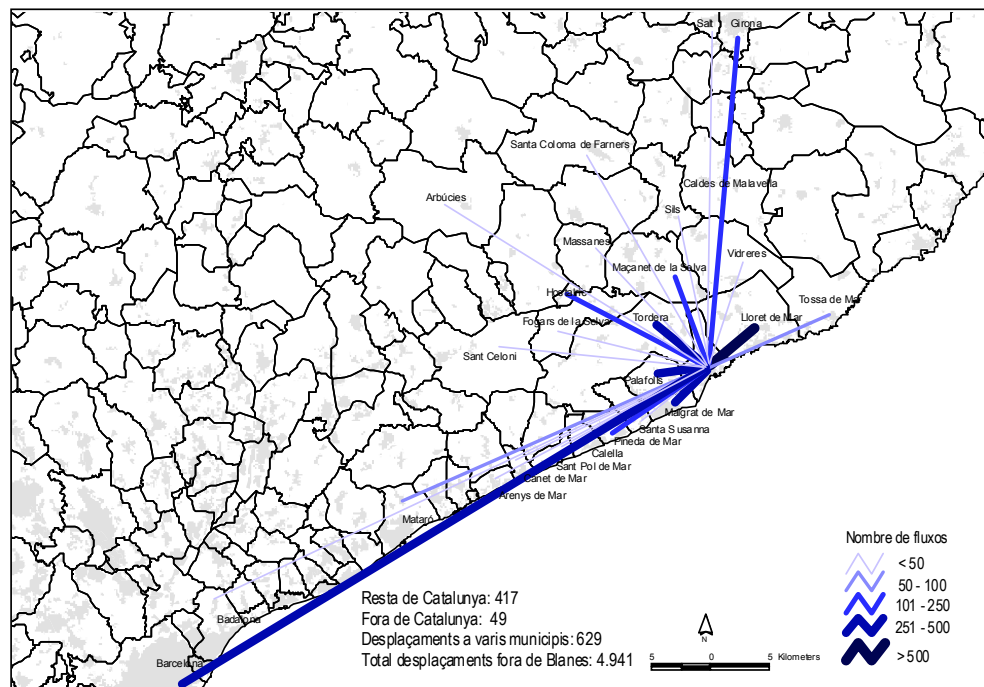
3.11. Població ocupada resident i llocs de treball localitzats de Blanes i els municipis de l'entorn urbà, 2001 i 2011

	Població ocupada resident (POR)	Llocs de treball localitzats (LTL)*	POR LTL dintre	i de	POR que treballa fora	LTL ocupats per gent de fora	% POR/Fora = índex de mobilitat	% LTL/Fora	Índex de compensació LTL/POR
2001									
Blanes	12.858	10.208	7.917		4.941	2.291	38,4	22,4	0,79
Lloret de Mar	8.635	9.460	7.046		1.589	2.414	18,4	25,5	1,10
Malgrat de M.	6.296	5.575	3.723		2.573	1.852	40,9	33,2	0,89
Palafolls	2.702	2.019	879		1.823	1.140	67,5	56,5	0,75
Tordera	4.359	3.754	2.237		2.122	1.517	48,7	40,4	0,86
Catalunya	2.815.126	2.615.491	1.529.739		1.285.387	1.085.752	45,7	41,5	0,93
2011									
Blanes	13.822	10.908	7.550		6.273	3.358	45,4	30,8	0,79
Lloret de Mar	15.811	12.530	9.885		5.925	2.645	37,5	21,1	0,79
Malgrat de M.	6.442	4.691	2.818		3.625	1.873	56,3	39,9	0,73
Palafolls	3.689	2.996	1.143		2.545	1.853	69,0	61,8	0,81
Tordera	5.895	4.374	2.060		3.836	2.315	65,1	52,9	0,74
Catalunya	3.033.916	2.746.103	1.505.687		1.528.229	1.240.416	50,4	45,2	0,91

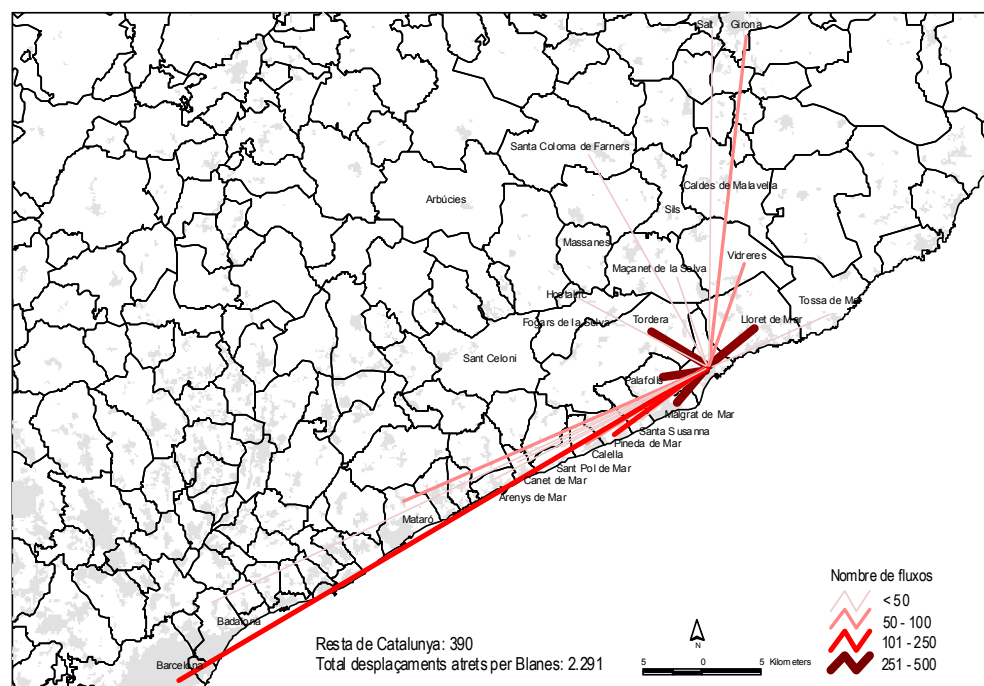
Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

(*) Llocs de treball localitzats = Residents ocupats a dins + No residents ocupats a dins.

Fluxos de mobilitat laboral 2001. Origen Blanes

Fluxos de mobilitat laboral 2001. Destinació Blanes

Taula 3.12. Percentatge de població ocupada resident que treballa fora del municipi i (POR/F) i llocs de treball localitzat ocupats per gent de fora (LTL/ F) per grans sectors. Blanes 2011. (CCAE-2009)

	Població ocupada resident (POR)	Llocs de treball localitzats (LTL)	POR i LTL de dintre	POR que treballa fora	LTL ocupats per gent de fora	% POR/Fora = índex de mobilitat	% LTL/Fora	Índex de compensació LTL/POR
Agricultura, ramad. i pesca	..	266	186	..	..	..	..	..
Indústria	2.384	1.225	951	1.433	274	60,1	22,4	0,51
Construcció	1.056	711	526	530	185	50,2	26,0	0,67
Serveis	9.953	8.706	5.721	4.232	2.746	42,5	31,5	0,87
Total	13.823	10.908	7.550	6.273	3.358	45,4	30,8	0,79

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població i habitatges de l'INE 2011.

3.3.4- La qualificació dels treballadors

Una vegada s'ha vist la dimensió i les característiques més aviat quantitatives del mercat de treball i dels treballadors una breu perspectiva qualitativa pot acabar d'enfocar el quadre, i per a aquest objectiu es disposa de dades del cens sobre les característiques de l'ocupació i nivells professionals. Les taules 3.13, 3.14 i 3.15 aporten informació al respecte. Les dues primeres, sobre la qualificació professional en diferents anys, són de difícil interpretació, doncs marquen importants oscil·lacions entre 1991 i 2011 sense un patró clar que permeti afirmar que es tendeix a una major o menor qualificació per al municipi i en relació a les mitjanes catalanes. Potser el queda més clar és l'afectació de la qualificació vinculada a sectors econòmics concrets.

Taula 3.13. Ocupats per professió. Pob. de 16 anys i més, Blanes i Catalunya, 1991, 1996 i 2001 (CCO-94)

	Blanes			Catalunya
	1991	1996	2001	2001
Directius de les empreses i administracions públiques	10,31	11,51	7,09	8,65
Tècnics i professionals científics i intel·lectuals	6,97	8,86	6,69	11,82
Tècnics i professionals de suport	11,54	11,69	9,71	13,16
Empleats administratius	2,92	5,27	9,5	10,65
Treballadors de serveis i venedors de comerç	18,52	19,58	19,96	14,61
Treballadors qualificats en act. agràries i pesqueres	4,43	3,48	2,59	1,82
Artesans i treballadors qualificats de les indústries i la construcció	24,34	18,66	20,24	17,14
Operadors d'instal·lacions i maquinària i muntadors	13,33	12,26	12,66	12,5
Treballadors no qualificats	7,56	8,63	11,42	9,53
Forces armades	0,09	0,07	0,14	0,10
Total	12.858	10.578	8.839	2.815.126

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. 1991: Idescat. Cens de població. 1996: Idescat. Estadística de població. 1996: Idescat. Estadística de població. 2001: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

Per exemple, si d'una banda disminueixen el càrrecs directius de l'administració pública (lògic per les retallades en sanitat, educació o justícia), d'altra banda pugen els percentatges de tècnics científics. D'altra banda, la pèrdua de pes relatiu més gran és en el camp dels treballadors qualificats de la indústria i la construcció, històricament el més important, per damunt del comerç, i que ara hauria caigut al tercer lloc.

Taula 3.14. Ocupats per professió. Població de 16 anys i més, Blanes i Catalunya, 2011 (CCO-11)

2011	Blanes	Catalunya
Directors i gerents	3,2	5,4
Tècnics científics	14,0	16,9
Tècnics de suport	11,8	14,0
Empleats administratius	12,7	14,6
Treballadors serveis	23,5	18,6
Treballadors qualificats primari	2,1	1,6
Artesans i treballadors qualificats indústria	13,7	11,7
Instal·ladors i muntadors	7,2	7,4
Ocupacions elementals	11,8	9,7
Ocupacions militars	..	0,1
Total	13.822	3.033.916

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població i habitatges de l'INE 2011.

Aquestes dades de qualificació laboral es poden posar en relació amb les dades de nivell d'instrucció de la població de la taula 3.15. I en aquest cas sí que es posa de manifest que en aquesta dècada transcorreguda s'observa un increment important dels nivells generals d'instrucció. El 2001 gairebé un 45% es trobava en els nivells més baixos i el 2011 encara no el 30%. Per altre costat, és destacable l'increment de pes dels nivells més alts d'instrucció, des de graus superiors fins a titulacions universitàries. El perquè d'aquests canvis caldria estudiar-los amb deteniment, si bé es pot partir de dues hipòtesis complementàries: una primera i òbvia és una millora objectiva dels nivells d'instrucció, sense matisos; la segona, més incerta, pot tenir a veure amb la disminució de població amb estudis baixos que degut a la crisi han marxat del municipi, sobretot procedents dels moments d'immigració associats a la conjuntura anterior de creixement econòmic.

Taula 3.15. Nivell d'instrucció. Població de 16 anys i més. Blanes i Catalunya, 2001 i 2011

Titulació	Blanes		Catalunya	
	2001	2011	2001	2011
No sap llegir o escriure	4,3	1,7	2,3	1,7
Sense estudis	15,8	10,7	11,3	8,3
Primer grau	24,5	16,3	22,5	13,5
ESO,EGB o Batx. Elemental	30,5	33,5	27,3	28,3
FP grau mitjà	4,8	5,2	5,8	7,0
FP grau superior	3,5	5,4	5,6	7,3
Batxillerat	9,0	13,6	11,7	13,5

superior				
Diplomatura	4,1	4,9	6,6	6,7
Grau universitari	-	1,5	-	2,4
Llicenciatura i doctorat	3,5	7,2	7,1	11,2
Total	25.612	32.556	5.370.949	6.223.448

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Aquesta evolució ha tingut com a conseqüència l'aproximació de les dades de Blanes a les mitjanes catalanes, quan el municipi sempre s'havia mantingut per sota del conjunt del país.

3.4 Les característiques del parc i la construcció d'habitatges

Al capítol dedicat a l'anàlisi demogràfica s'afirmava que la dificultat de fer previsions respecte a l'evolució de la població d'una ciutat era màxima, que al cap i a la fi el nombre d'habitants, el ritme de creixement, les característiques sociològiques,... depenien, no només però sí en gran mesura, de la conjuntura econòmica i de l'oferta d'habitatge. En efecte, la quantitat de l'oferta d'habitatge, la tipologia de la mateixa, el règim de tinença, el pes de la segona residència,... acaben sent factors que incideixen fortament en la possibilitat o no d'assentament de nova població i en les característiques socioeconòmiques de la mateixa.

D'altra banda, la construcció –o rehabilitació– d'habitatges és evident que forma part fonamental de l'activitat d'un sector econòmic estratègic tant pel seu pes en l'ocupació i la generació de PIB com per al benestar de la població i la satisfacció d'un dret fonamental. Lligat amb aquesta prèvia, no es pot deixar de banda les característiques específiques que té el sector al nostre país –i especialment a les localitats turístiques i quasi metropolitanes com pot ser el cas de Blanes– de dinamisme espasmòdic marcat per grans períodes especulatiu i d'altres de profunda depressió. En definitiva, analitzar la producció i les característiques de l'habitatge és tractar un aspecte fonamental tant des del punt de vista econòmic com social i també, és clar, territorial i urbanístic.

3.4.1- El cens d'habitatges de 2011

Fets aquests comentaris d'emmarcament, segons el cens d'habitatges de 2011 (vegi's la Taula 4.1), que és el darrer, a Blanes hi ha 25.257 unitats residencials. A aquests s'hi poden afegir els 162 construïts entre 2011 i 2014. Un nombre que si fos utilitzat a ple rendiment –per exemple uns tres habitants per habitatge– donaria cabuda a una població hipotètica de més de 75.000 residents. Així, teòricament, en situacions com aquesta no hi hauria d'haver tensions per l'accés a l'habitatge ni tampoc una pressió rellevant per a la programació de nou sòl urbanitzable residencial. La realitat, com se sap, és ben diferent, i aquestes tensions existeixen en la mesura que el mercat de l'habitatge depèn de molts altres factors, i la relació entre oferta i demanda és molt més complexa que la d'altres béns econòmics, i especialment en municipis on la segona residència hi té un pes rellevant com a Blanes.

En efecte, d'aquest parc de poc més de 25.000 habitatges gairebé un 30% consten com a residències secundàries i un 9% com a vacants. És a dir, només uns 16.000 són primeres residències amb un ús intensiu a llarg de tot l'any, i uns 2.200 formen part teòrica de l'oferta per ser ocupada de nou.

Taula 4.1. Habitatges familiars segons tipologies. Cens d'habitatges. Blanes 1981, 1991, 2001 i 2011

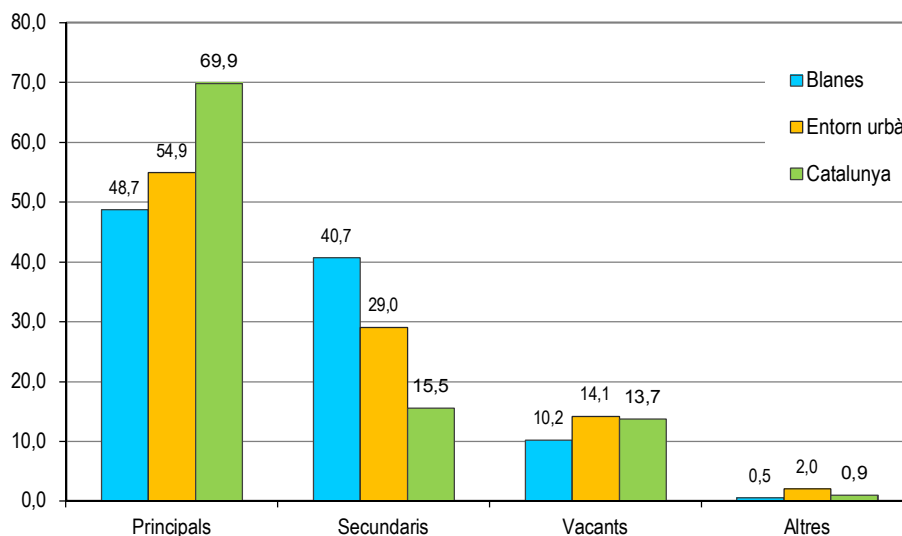
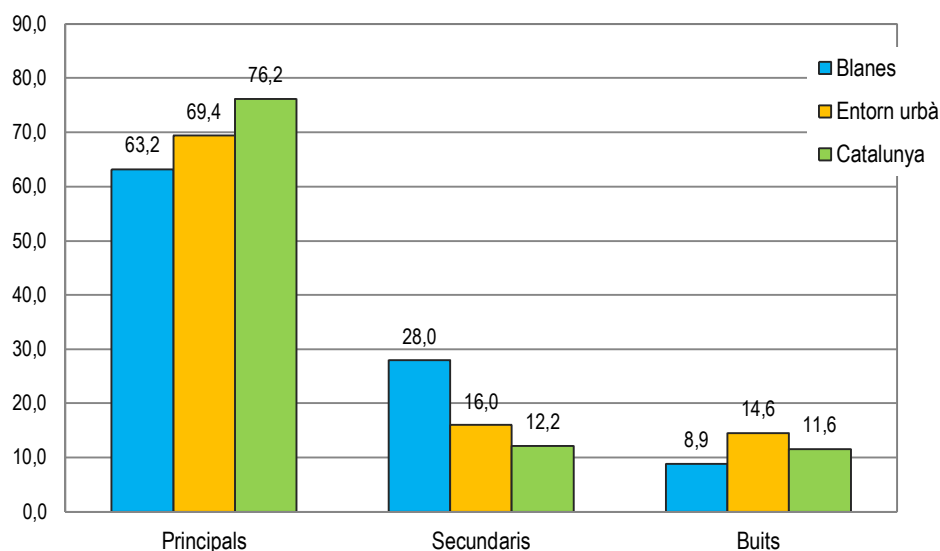
	Principals	Secundaris	Vacants	Altres	Total
1981	5.593	5.616	1.260	-	12.469
1991	7.811	7.452	1.112	38	16.413
2001	11.186	9.356	2.335	110	22.987
2011	15.957	7.062	2.238	-	25.257
%					
1981	44,9	45	10,1	-	100
1991	47,6	45,4	6,8	0,2	100
2001	48,7	40,7	10,2	0,5	100
2011	63,2	28,0	8,9	-	100

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

Aquesta “fotografia” adquireix més sentit si es posa en relació amb censos d'habitatge anteriors, els de 1981, 1991 i 2001. Fent aquesta comparació es veu com la primera dècada del segle XXI ha estat en conjunt la de menor creixement de parc, amb gairebé 2.300 habitatges nous, símptoma que el període d'expansió que es va viure entre 2001 i 2007 no ha compensat la caiguda estrepitosa observada entre 2008 i 2011, a diferència dels viscuts als que van experimentar cadascuna de les dècades anteriors²⁰. Més endavant es farà una anàlisi més pormenoritzada d'aquesta dècada i emergirà en tota la seva gran dimensió els efectes de la bombolla immobiliària i la seva fallida.

També és rellevant d'aquesta comparació amb altres censos la confirmació d'una dada molt interessant: la progressiva disminució del pes de la segona residència, que ha passat de representar un 45% del total el 1981 un 28% el 2011. És a dir, semblaria que Blanes va perdent un perfil històric de ciutat costanera de turisme residencial per anar-se transformant cada vegada més en un municipi de primera residència. Pel que se sap d'estudis específics en altres municipis, aquesta transició seria resultat tant d'un creixement demogràfic de residents com per la transformació d'habitatges secundaris en principals. Observi's que entre el 2001 i el 2011, tot i el creixement del parc, el nombre absolut d'habitatges secundaris cau en 2.700 i, en canvi, el de principals augmenta gairebé en 5.000.

²⁰ Més o menys, entre 1987 i 1992 es va viure un període de fort creixement de la construcció, així com des de 1998 fins a l'enfonsament de 2007/8. També cal dir que els anys 2003 i 2004, a Blanes es van construir molt pocs habitatges, a diferència del que passava a la resta del país i als municipis veïns.

Habitatges familiars segons tipologia, 2001. Percentatge**Habitatges familiars segons tipologia, 2011. Percentatge.**

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

Aquesta tendència no és singular de Blanes, els gràfics anteriors permeten comprovar que el seu entorn urbà passa el mateix i en una proporció semblant i que a Catalunya també si bé en menor mesura.

Els censos també ofereixen informació sobre característiques d'aquests habitatges. Malgrat que la fiabilitat de les dades és limitada, val la pena fer-ne algun comentari també amb un sentit cronològic vista la diferència de cada dècada. Una primera informació que es pot veure a la Taula 4.2 gira a l'entorn del règim de tinença de l'habitatge principal, i el que més crida l'atenció és la caiguda percentual dels habitatges que consta que el resident n'és el propietari i que el té pagat: si el 2001 gairebé la meitat donaven aquesta resposta, el 2011 eren el 35,4%, 13 punts menys! La diferència percentual no és absorbida pels "propietaris amb pagament pendent", sinó per l'augment en 10 punts dels

habitatges en règim de lloguer. Amb aquestes xifres, Blanes supera fins i tot la mitjana provincial i la catalana, quan anteriorment n'estava per sota.

Però si en lloc dels valors percentuals es miren les xifres absolutes, la realitat que sobresurt és una altra: si bé es confirma que gairebé es triplica el nombre d'habitatges principals de lloguer, el que crida també l'atenció i que les dades relatives amagaven és el gran increment d'habitatges pendents de pagament, que passen de 3.473 a 5.207.

Taula 4.2. Habitatges principals segons règim de tinença, 2001 i 2011

	Blanes				Girona Prov.		Catalunya	
	2001		2011		2001	2011	2001	2011
	Abs.	%	Abs.	%	%	%	%	%
Propietat pagat	5.402	48,3	5.649	35,4	45,8	32,4	45,8	34,9
Propietat pag. pendent	3.473	31	5.207	32,6	25,2	32,1	27,6	34,1
Propietat herència/donació	494	4,4	719	4,5	7,3	6,8	5,5	5,4
De lloguer	1.238	11,1	3.401	21,3	15,6	22,0	16,7	19,8
Gratuïta	227	2	285	1,8	2,2	2,4	1,6	1,8
Altres formes	352	3,1	696	4,4	4	4,3	2,7	4,1
Total	11.186	100	15.957	100,0	216.431	292.054	2.332.751	2.944.944

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

Quant al període de construcció dels habitatges, hi ha un fet a destacar que no apareix a Taula 4.3. Segons aquesta, la dècada 2001-2011 un 14% del parc d'habitatges, que resulta ser el menor percentatge des d'abans dels anys seixanta; però amb la informació d'altres fonts de que es disposa, si s'hagués mantingut el ritme dels primers set anys de la dècada, probablement seria aquesta la de major pes. Així doncs, agafant totes les dècades en conjunt, es manté que més del 40% del parc prové del període entre 1961 i 1980, el que està marcat per l'impuls del desarrollismo i l'aparició de l'economia turística i immobiliària. És un percentatge que està força per damunt de la mitjana provincial (i de Girona ciutat) i de Catalunya i que té com a conseqüència el predomini d'unes tipologies d'habitatge i d'urbanització particulars, les característiques de l'època: habitatges plurifamiliars (més d'un 85% dels construïts encara entre 1987 i 2005), condicions d'entorn urbanitzat no òptimes,...

Taula 4.3. Habitatges principals segons any de construcció, 2011

	Blanes		Girona ciutat	Girona Prov.	Catalunya
	Abs.	%	%	%	%
Abans de 1941	452	2,8	8,2	11,1	11,1
1941-1960	817	5,1	7,6	7,9	10,5
1961-1970	2.747	17,2	13,3	11,9	17,6
1971-1980	3.870	24,3	19,6	21,0	22,6
1981-1990	2.300	14,4	12,6	13,7	9,6
1991-2001	2.494	15,6	16,1	13,3	13,4
2002-2011	2.233	14,0	20,6	18,6	11,6
No hi consta	1.044	6,5	2,2	2,7	3,4
Total	15.957	100,0	38.245	292.054	2.944.944

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població i habitatges de l'INE.

Finalment, i sense que això posi en qüestió les consideracions fetes fins aquí, cal insistir en la relativa fiabilitat de les dades procedents del cens d'habitatges, a més de a seva actualitat. Aquests darrers anys, degut a la crisi i a totes les mobilitzacions produïdes a l'entorn de la greu problemàtica de l'habitatge, s'han realitzat estimacions sobre la oferta real, sobre l'ocupació real,... Així, per a cas de Blanes, s'han estimat en us 3.000 els habitatges buits, gairebé un 30% més que els censats. D'altra banda, i com es veurà a continuació, a les dades de 2011 s'hi haurien d'afegir els construïts d'aquell any ençà –uns 160 fins a 2014– que tot i ser una xifra extraordinàriament petita no deixa de sumar al total.

3.4.2- La dinàmica de la construcció d'habitatges

A part del cens d'habitatges, una altra dada a analitzar rellevant és la de construcció d'habitatges, per a la qual es compta amb dades més recents i detallades. La Taula que es pot veure a continuació és prou contundent en relació a aquest aspecte i la seva evolució dels darrers 23 anys. Parteix de l'any 1992, el de l'inici de l'anterior crisi immobiliària i s'allarga fins el 2014, encara immers en la sima de la darrera. I permet fer-se una clara idea de la magnitud de tot plegat: de la profunditat de la crisi i de la exageració de l'eufòria; com es pot explicar que una mateixa població un any pugui construir 837 habitatges (2007) i un altre només 11 (2014)? Efectivament, s'està davant d'un dels cicles immobiliaris més excepcionals que s'han donat, potser el més excepcional. Mai s'havien construït tants d'habitatges en tan poc temps i mai se n'havien deixat de construir a tanta velocitat. La mitjana anual per Blanes és de 350, però en 9 anys aquesta s'ha superat, uns quants d'ells duplicant-la.

A la mateixa Taula s'ofereix el nombre d'habitatges nous per cada mil habitants, un indicador interessant perquè posa en relació el dinamisme immobiliari amb el demogràfic. I el que s'observa és una molt forta variació any per any, si bé com en alguns moments el creixement del parc d'habitatges té correlació amb el creixement de població –baixos ambdós fins el 1998 o els darrers anys, o molt alts ambdós els anys centrals dels 2000– i en d'altres moments aquesta correlació es trenca. La comparació de l'indicador amb d'altres entorns territorials dona que en relació amb municipis veïns el general Blanes dona una ràtio més baixa, lluny de les que resulten de municipis poblacionalment més petits o de cas encara més extraordinari de Lloret.

Taula 4.4. Habitatges construïts i habitatges construïts per 1.000 habitants, 1992-2014

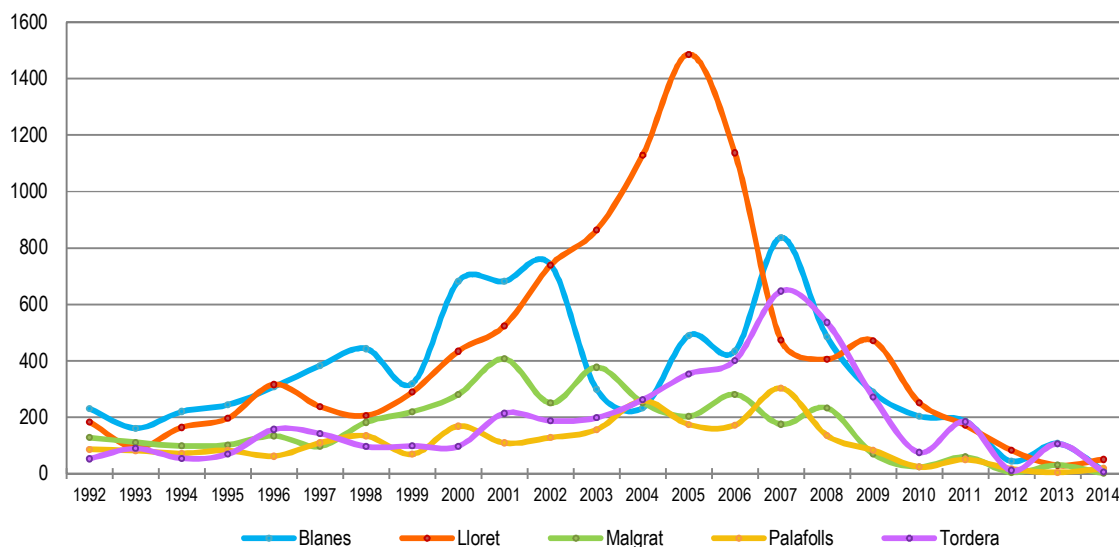
	Blanes		Entorn urbà		Selva		Girona Prov.	
	Abs.	Per 1.000 hab.	Abs.	Per 1.000 hab.	Abs.	Per 1.000 hab.	Abs.	Per 1.000 hab.
1992	231	8,9	450	11,7	987	9,9	5.121	9,9
1993	161	6,0	373	9,2	766	7,5	4.609	8,7
1994	220	8,1	388	9,3	1.000	9,6	4.690	8,7
1995	244	8,8	449	10,5	950	8,9	4.801	8,9
1996	307	11,1	669	15,8	1.221	11,6	5.035	9,5
1997	383	13,5	585	13,4	1.249	11,7	5.643	10,5
1998	443	15,4	618	13,8	1.212	11,1	5.652	10,4

1999	319	10,8	675	14,4	1.256	11,2	6.471	11,7
2000	682	22,4	980	20,1	1.851	16,0	8.171	14,4
2001	682	21,6	1.254	24,3	1.963	16,4	9.532	16,4
2002	742	22,5	1.304	23,8	2.687	21,4	9.954	16,6
2003	299	8,7	1.595	27,4	2.486	18,9	9.959	16,1
2004	233	6,5	1.902	31,1	2.697	19,7	10.601	16,7
2005	490	13,3	2.217	33,6	3.269	22,6	11.942	18,0
2006	434	11,5	1.992	28,0	3.779	24,9	13.788	20,1
2007	837	21,8	1.599	21,3	3.224	20,4	12.990	18,4
2008	485	12,4	1.310	16,5	2.542	15,4	10.670	14,6
2009	288	7,2	897	11,0	1.459	8,6	7.123	9,5
2010	204	5,1	375	4,5	823	4,8	4.043	5,4
2011	186	4,7	465	5,6	624	3,6	2.932	3,9
2012	44	1,1	115	1,4	397	2,3	2.303	3,0
2013	107	2,7	169	2,0	247	1,4	1.080	1,4
2014	11	0,3	77	0,9	171	1,0	779	1,0
Total	8.032	-	20.458	-	36.860	-	157.889	-

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

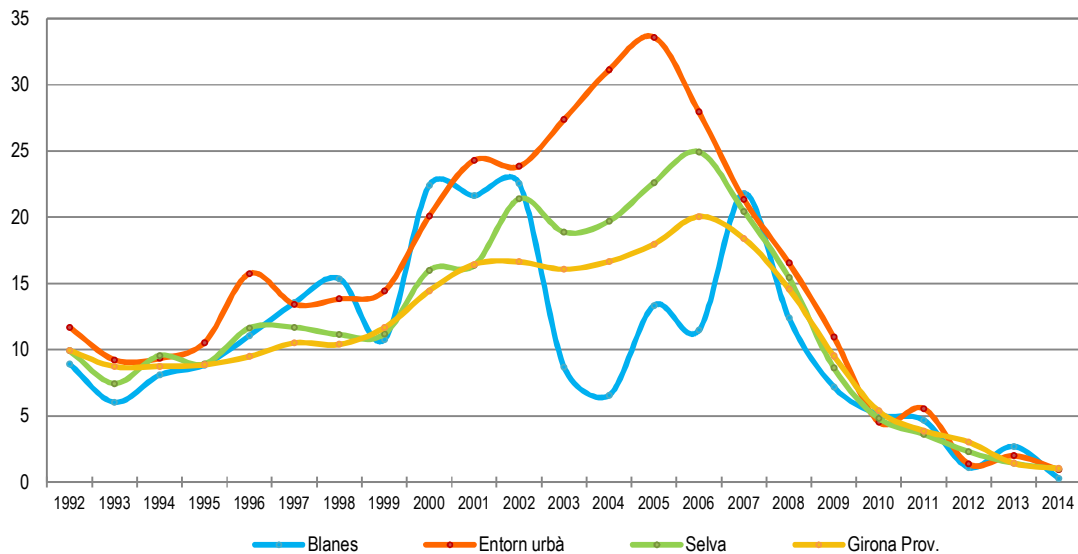
Precisament la gràfica següent permet veure l'evolució de Blanes conjuntament amb els municipis de l'entorn, i la referida excepcionalitat de Lloret hi queda perfectament reflectida així com la singularitat de Blanes entre els anys 2003 i 2005, potser deguda al període de redacció del POUM d'aleshores. En tot cas, el tipus de representació dibuixa el comportament cíclic del sector i l'actual situació de pràctic estancament, potser amb un lleu repunt a partir de 2015.

Evolució de la construcció d'habitatge nou
Blanes i municipis de l'entorn urbà, 1992-2014

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Habitatges nous construïts per 1.000 habitants, 1992-2014

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Un altre aspecte clau del mercat d'habitatge i de les condicions i oportunitats d'accedir-hi és l'oferta pública existent, la relació entre les promoció privada i la pública. En aquest sentit, s'ha de partir de la constatació que l'actuació de les administracions públiques en matèria d'habitatge des de fa unes quantes dècades ha estat subsidiària, quan no testimonial. Les dades així ho testimonien, i com es pot observar a la Taula 4.4 en els darrers vint anys la promoció d'habitatges de protecció oficial amb prou feines ha superat l'11% del total, amb la particularitat que durant el darrer cicle immobiliari d'eufòria i crisi no ha arribat ni al 2%. És a dir, semblaria que ni quan hi ha una gran empena aquesta arrossega l'actuació pública ni quan hi ha crisi s'utilitza com a instrument de dinamització del mercat i, en definitiva, la seva incidència en els preus és nul·la. Tot i això, comparant amb altres entorns territorials el balanç 1992-2014 encara sembla "favorable" a Blanes, però sobretot pel període 1992-2002, quan a la vila es construeix el 50% de l'habitatge protegit de tota la comarca i més del 12% de la província.

Taula 4.5. Habitatges de protecció oficial. Blanes i municipis de l'entorn urbà, 1992-2014

	1992-2002			2003-2014			Total 1992-2014		
	Total construïts	Protecció oficial	% protecció oficial	Total construïts	Protecció oficial	% protecció oficial	Total construïts	Protecció oficial	% protecció oficial
Blanes	4.414	848	19,2	3.618	64	1,8	8.032	912	11,4
Entorn urbà	7.745	561	7,2	12.813	289	2,3	20.458	850	4,2
Lloret	3.380	238	7,0	6.557	28	0,4	9.937	266	2,7
Malgrat	2.009	98	4,9	1.809	0	0,0	3.718	98	2,6
Palafolls	1.100	98	8,9	1.396	122	8,7	2.496	220	8,8
Tordera	1.256	127	10,1	3.051	139	4,6	4.307	266	6,2
Selva	15.142	1.660	11,0	21.718	280	1,3	36.860	1.940	5,3
Girona	69.679	6.842	9,8	88.210	4.380	5,0	157.889	11.222	7,1

Prov.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

3.4.3- Els preus de l'habitatge, la seva evolució i els barris

Relacionat doncs amb el mercat i les condicions d'accés al mateix, és imprescindible fer una ullada als preus. La font que permet una perspectiva temporal i territorial més completa és la del Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària i el Gremi de Promotors i Constructors d'Edificis²¹. Segons les seves dades que es poden veure a les taules i gràfics següents, en primer lloc ressalta la notable diversitat de preus entre les diferents zones, resultat com se sap d'una combinació entre qualitat de l'habitatge i quantitat d'oferta disponible. Així, per abril de 2015 les diferències entre la zona de major i menor preu és gairebé d'1 a 2; la zona més cara correspondria, bàsicament, al centre històric i la primera línia de mar i la més econòmica es pot situar com la perifèria dels anys seixanta/setanta (Ca la Guidó, Mas Enlaire,...). Dues zones, per altra banda, on segurament l'oferta d'habitatge nou és més limitada i la de segona mà presenta característiques més diferenciades entre elles. La taula 4.6, a més, també aporta informació la de caiguda de preus entre 2008 i 2015 i de la distància entre els preus de l'habitatge nou i el de segona mà. En relació a aquestes dades ressalta com el 2015 la diferència entre uns i altres ha augmentat de manera molt important –de més d'un 20% arreu i fins un 34% en una zona- probablement per l'esgotament de l'oferta d'obra nova després de gairebé set anys d'estancament absolut de la producció i la sobreoferta d'habitatge gairebé nou fruit de la bombolla.

Taula 4.6. Preu de mercat del m² útil d'habitatge nou i de segona mà (euros). Blanes abril de 2008 i abril de 2015

	Abril 2008			Abril 2015		
	Obra nova	Segona mà	Diferència de preu entre obra nova i s. mà	Obra nova	Segona mà	Diferència de preu entre obra nova i s. mà
Zona	4.403	3.989	-9,4	3.222	2.110	-34,5

²¹ Aquest estudi presenta una sèrie de matisacions que cal tenir en compte:

- Els estudis es concreten en aquells pisos que tenen entre 55 i 75 m²² útils en el cas dels habitatges d'obra nova i entre els 70 i 90 m² útils en el cas dels de segona mà.
- Es delimiten les ciutats en aquelles zones o barris reals i conegudes pels seus ciutadans. En el cas de la ciutat de Blanes els preus fan referència a les següents zones:

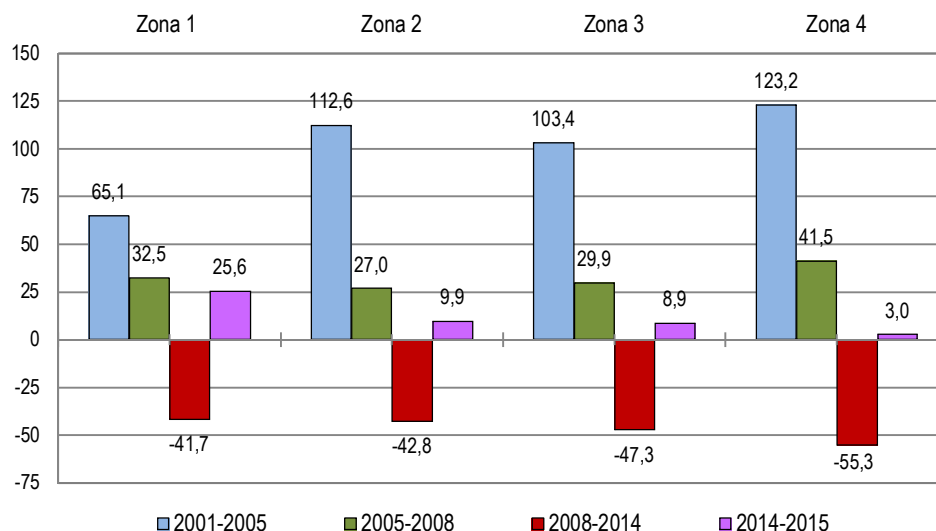
Àmbit	
Zona 1	Casc Antic, Pg. Pau Casals, Pl. Catalunya, S'Abanell (1 ^a línia de mar), Sauguer.
Zona 2	El Fortí, Els Pavos, Els Pins, Montferrant, Sa Carbonera, Santa Bàrbara,
Zona 3	Els Olivers, La Platera, Mas Borrell, Mas Florit, Mas Moixa, Mas Torrents, Quatre Vents, Racó d'en Portes, S'Abanell (no 1 ^a línia de mar)
Zona 4	Ca la Guidó, Mas Carolet, Mas Enlaire,

1						
Zona 2	3.490	3.092	-11,4	2.193	1.653	-24,6
Zona 3	2.938	2.655	-9,6	1.685	1.284	-23,8
Zona 4	2.750	2.415	-12,2	1.266	978	-22,7

Font: Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària i el Gremi de Promotors i Constructors d'Edificis de Girona.

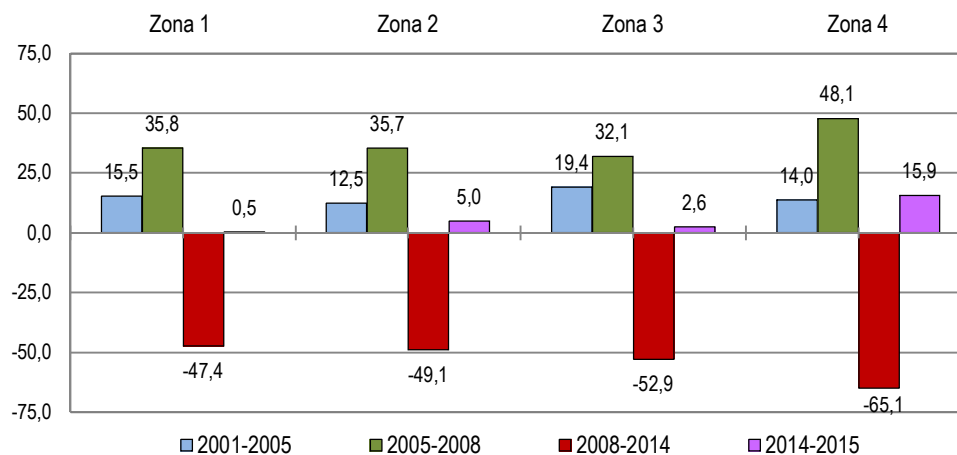
Amb una mirada amb perspectiva més llarga, s'observa un increment de preus en totes les zones entre 2001 i 2008, molt gran en el primer quadrienni, una espectacular caiguda entre 2008 i 2014 i una estabilització o mínim creixement en algun sector els dos darrers anys. Les puntes d'increments de preus han arribat a més del 100% en l'habitatge de primera mà i de més del 40% en els de segona; i les puntes de descens a partir de 2008 per damunt del 40% i, en la zona on precisament havien augmentat més, superant fins i tots el 65%. És a dir, un reflex meridià del cicle immobiliari, fins al punt que amb altres dades de que es disposa es pot afirmar que els preus de 2015 han quedat per sota dels que hi havia el 2004 (quan encara no s'havia arribat al punt màxim) a totes les zones llevat de la 1.

% de variació del preu del m² dels habitatges d'obra nova a Blanes
Diferents períodes entre abril 2001 i abril 2015

Font: Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària i Gremi de Promotors i Constructors d'Edificis de Girona.

% de variació del preu del m² dels habitatges de segona mà a Blanes
Diferents períodes entre abril 2001 i abril 2015

Font: Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària i Gremi de Promotors i Constructors d'Edificis de Girona.

Una visió més acurada revela altres dades interessants, com per exemple la gran disparitat en els canvis de preus entre zones entre els quatre períodes de temps que mostren els gràfics. Els increments i els descensos més importants es troben a la zona 4, que és correspon amb una segona línia de mar i, fins i tot una localització més o menys perifèrica de la ciutat, a l'altre extrem de menor canvi hi ha la zona un –que, com s'ha dit, inclou el centre històric i la primera línia de mar-. L'explicació a aquesta aparent contradicció, la zona més cara és on han variat menys els preus i viceversa amb la més econòmica, té a veure amb els preus de partida ja que uns eren molts alts i els altres molts baixos.

Finalment, relació a altres municipis Blanes ofereix uns preus que estan per sota dels de tots els municipis costaners dels que es disposa informació i per damunt de la majoria dels d'interior (llevat d'alguna zona molt concreta de Girona ciutat). Únicament la zona 1 té uns preus per obra nova per damunt dels de la zona 1 de Roses. Aquesta situació el 2004 era notablement diferent, d'una banda amb una relació molt més creuada entre municipis costaners i d'altra banda amb un habitatge de segona mà més car que en d'altres llocs. Aquesta evolució potser denotaria una tendència de Blanes a "hibridar-se" també en el mercat immobiliari entre les característiques d'una població costanera i les d'una ciutat mitjana immersa en processos urbans d'altres tipus, supòsit que reforçaria el que es deia en relació a la disminució d'habitatges de segona residència uns apartats enrere.

Taula 4.7. Preu de mercat del m² d'habitatge nou i de segona mà (euros/m² útil). Diferents municipis gironins, abril de 2015

	OBRA NOVA					SEGONA MÀ				
	Zona 1	Zona 2	Zona 3	Zona 4	Zona 5	Zona 1	Zona 2	Zona 3	Zona 4	Zona 5
BANYOLES	2.233	1.867	1.517	1.217		1.407	1.177	981	754	
BLANES	3.222	2.193	1.685	1.266		2.110	1.653	1.284	978	
FIGUERES	1.914	1.533	1.203	823		1.632	1.264	986	718	
GIRONA	2.778	2.040	1.905	1.170		2.073	1.703	1.107	840	
LLORET	3.567	2.655	1.767	1.242		3.364	2.255	1.713	1.219	
LOT	1.875	1.567	1.125	900		1.775	1.382	950	738	
PALAMÓS	4.500	2.755	2.333	1.833		3.888	2.460	1.950	1.500	
ROSES	2.979	2.345	1.996	1.825		2.907	2.200	1.778	1.372	
SALT	1.433	1.293	1.033	750		1.152	998	750	534	
ST. FELIU DE GUÍXOLS		3.400	1.823	1.360		4.250	2.942	2.125	1.277	
STA. COLOMA DE FARNERS	1.575	1.350	1.200	1.017		1.475	1.250	1.100	983	

Font: Trentè estudi de preus de mercat dels habitatges a la Província de Girona, abril 2015, Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària i Gremi de Promotors i Constructors d'Edificis de Girona.

3.5 Els efectes de la crisi en l'estructura demogràfica, econòmica i el mercat de l'habitatge. Principals resultats dels tres informes

A continuació s'extreuen els principals resultats dels tres informes realitzats sobre la població, l'economia i l'habitatge de Blanes. Com ressalta el títol de l'apartat, un aspecte fonamental que cadascun d'ells destil·la és el fort impacte de la crisi econòmica iniciada el 2008, més ben dit, l'especial impacte que ha tingut a la vila de Blanes, de la mateixa manera que l'anterior etapa d'eufòria també hi va tenir una incidència remarcable. És a dir, els informes conclouen una especial vulnerabilitat del municipi a aquest comportament patològic – eufòries i depressions – que caracteritzen l'economia del país. Però més enllà d'aquests efectes tan conjunturals i a la vegada contundents, els informes també detecten dinàmiques estructurals de caràcter econòmic, sociològic i territorial que s'han de tenir en compte en qualsevol planificació de futur de Blanes.

3.5.1- Les dinàmiques demogràfiques

1. La població de Blanes a 2015 de 39.132 habitants posa de manifest una tendència iniciada el 2009 d'estancament de la població amb una lleugera tendència a la baixa.
2. Mai fins ara no s'havia passat d'un període de creixement excepcional iniciat amb el segle –de més de mil persones per any– a una lleu perdida de població. Entre 2001 i 2011 la població augmenta un 26% i entre 2011 i 2015 ha disminuït un 1,7%.
3. La població de la vila s'ha vist molt més afectada per aquesta frenada que els municipis del seu entorn immediat, des de l'àrea urbana fins la província. De totes maneres, s'ha de deixar constància que aquesta àrea urbana formada per Blanes, Malgrat, Lloret, Palafrúls i Tordera és avui una realitat de més de 120.000 habitants amb una integració física i funcional creixent. Si fins fa uns pocs anys Blanes hi tenia un pes determinant, ara com ara l'ascens de Lloret ha tendit a equilibrar-la.
4. El creixement demogràfic ha estat des de fa molt temps marcat per la dinàmica de les migracions més que no pas pel creixement natural. Aquest creixement natural els darrers anys han tendit fins i tot tornar-se negatiu. En la mesura que les migracions s'han revertit, la població s'ha estancat o disminuït.

5. Tot això té unes conseqüències evidents en la piràmide d'edats. Després d'un període en el que es rejuenien –cosa que no passava des de feia molt temps- ara torna a envellir-se, tant per la manca de efectius en les primeres franges d'edat (0-5 anys), com per la pèrdua de població adulta-jove (entre 20 i 40 anys), probablement fruit de l'emigració. En aquests moments Blanes presenta l'índex d'envelliment més alt dels àmbits amb els que s'ha comparat (Selva, província i Catalunya), essent fa una dècada el més jove.
6. Així doncs, l'origen de la població de la vila està canviant en aquests moments, bàsicament per una pèrdua de pes de la població nascuda a l'estranger. Tot i això, una dada que pot tenir rellevància és la del 15% de les altes que s'han produït entre 2006 i 2015 que tenen el seu origen en el municipi de Barcelona i de Badalona, més d'un miler de persones. És a dir, semblaria que Blanes esdevé un lloc d'atracció de població d'origen metropolitana, tant pot ser per integració progressiva en aquest àmbit, com per la transformació de segones residències de població jubilada en primeres.
7. Un altre procés iniciat fa unes dècades les dades recents també el confirmen: la disminució del nombre de persones per llar. Entre 1991 i 2011 el percentatge de persones que viuen soles ha passat del 15% al 24% i el de només dues persones ha passat del 24% al 34,7%.
8. De les vint-i-dues seccions del municipi, sis han perdut població dues a cada secció. Fa deu anys cap no en perdia, ans al contrari.
9. Les situacions internes de cada districte són molt dispars, molt heterogènies per a casa secció. Llevat del districte primer que sí té una certa homogeneïtat quant a envelliment i població nascuda a l'estranger per damunt de la mitjana, a la resta de districtes s'hi troben situacions extremes en qualsevol dels indicadors i d'altres molt properes a la mitjana del municipi.

3.5.2- Estructura econòmica i mercat de treball

10. La crisi econòmica ha afectat especialment Blanes. Un indicador, per exemple, és la caiguda de la renda familiar bruta disponible, que ha caigut respecte a la mitjana catalana, passant el 2000 del 99,3% al 84,8% el 2012.
11. Durant la primera dècada del segle la població activa ha crescut molt, però una part molt important d'aquesta està o ha estat en atur. Si entre 2000 i 2007 el nombre d'afiliats al RGSS va augmentar en un 40%, entre 2007 i 2015 ha disminuït un 26,3%
12. L'atur arribar als seus màxims entre 2009 i 2014, quan superava les 4000 persones en temporada baixa i els 3000 en temporada alta. A partir de 2009 l'atur a Blanes es mou per damunt del comarcal, provincial i català. Tot i això, els darrers dos anys sembla que l'ocupació es recupera, més a Blanes que a l'entorn.
13. El nombre de comptes –assimilable al nombre d'empreses- entre 2000 i 2007 va augmentar en un 37,3% i entre 2007 i 2015 ha disminuït un 24,4%. Aquesta disminució és més gran que la de la resta de municipis de l'àrea urbana.
14. L'economia de Blanes té una altíssima i creixent especialització en el serveis. Les caigudes de llocs de treballs en la indústria i la construcció ha estat molt important. Entre 2008 i 2015 s'haurien perdut un 30% dels llocs de treball de la indústria i un 60% de la construcció. Vuit de cada deu llocs de treball perduts a Blanes estaven a la construcció.

15. La mobilitat per motius de treball ha continuat augmentant entre 2001 i 2011 (dades dels darrers censos), i estrenyent els vincles de l'àrea urbana i la metropolització del mercat laboral. El 2001 un 38,4% dels treballadors de Blanes es desplaçaven a un altre municipi, i el 2011 un 45,4%. D'altra banda, el 2001 un 22,4% dels llocs de treball de Blanes estaves ocupats per treballadors d'altres municipis, i el 2011 el 30,8%. A Blanes per a cada treballador hi ha 0,79 llocs de treball.

16. La qualificació dels llocs de treball ha seguit la dinàmica del diferents sectors: entre 2001 i 2011 han disminuït els treballadors qualificats de la indústria i la construcció així com els alts càrrecs vinculats a les administracions públiques.

17. Els nivells d'instrucció de la població han millorat sensiblement entre 2001 i 2011. Han disminuït significativament els nivells més baixos –del 45% al 30%- i han augmentat els que van des de graus superiors a titulació universitària. Aquest canvis han aproximat els nivells de Blanes als mitjans de Catalunya.

3.5.3- Les característiques del parc i la construcció d'habitatges

18. Segons el cens d'habitatges de 2011 a Blanes hi ha 25.257 habitatges (als que s'hi podrien afegir els 162 construïts entre 2011 i 2014). Aquest parc pot podar cabuda a una població hipotètica superior al 75.000 habitants.

19. Aquesta dècada ha estat la de menor creixement des de 1981. Així doncs, l'explosió immobiliària d'entre 2000 i 2007 no ha compensat la caiguda estrepitosa de la construcció iniciada el 2008.

20. La segona residència ha passat de representar el 45% del parc d'habitatges el 1981 a representar el 28% el 2011. Aquesta diferència s'explica tant pel pas de segones a primeres residències com per l'important creixement del parc de primeres residències. El nombre de segones cau en 2.700 i el de primeres augmenta en 5.000.

21. Ha caigut el nombre de residents que consten com a propietaris, i ha augmentat sobretot el nombre de "propietaris amb pagament pendent" (que passen de 3.473 a 5.207) i en 10 punts els de residents de lloguer.

22. Més del 40% del parc té el seu origen entre 1961 i 1981 i només el 14% entre 2001 i 2011. Si s'hagués mantingut el ritme de construcció d'inicis de segle, de ben segur que aquest percentatge seria molt superior.

23. Els habitatges de protecció oficial només representen un 11% dels construïts entre 1992 i 2014. Durant el darrer cicle d'eufòria i crisi, aquest percentatge no ha superat el 2%.

24. Entre 2001 i 2008 els preus van créixer més d'un 100% els de primera mà i un 40% els de segona. Entre 2008 i 2014 han arribat a caure entre un 40% i un 60%. Els preus de 2015 estan per sota dels de 2004, llevat de la zona amb l'oferta més cara (façana marítima).

25. Aquests preus, el 2015, estan per sota dels de les principals localitats costaneres de Girona, tant en obra nova com de segona mà.

4. ANÀLISI DEL DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC

4.1 El desenvolupament urbà del municipi.

4.1.1- Introducció

El municipi de Blanes està situat a primera línia de la costa mediterrània, en el delta de la Tordera. Situat a la comarca de la Selva, limita al sud amb el mar Mediterrani, i a ponent i al nord amb Malgrat de Mar, i a llevant amb Lloret de Mar. Ocupa una extensió de 18,29 km², i té en l'actualitat una població censada de 39.132 habitants (Idescat 2015).

4.1.2- Història i evolució

La presència humana en el territori de l'actual terme de Blanes possiblement es remunta a la Prehistòria. Però de fet, les primeres notícies clares sobre els pobladors de la nostra contrada es refereixen a la societat ibèrica preromana. Alguns autors clàssics esmenten la seva existència abans del segle III aC i la situen entre Empúries i Barcelona, al costat del riu Lamum.

El poblat iber possiblement estigué situat en el vessant sud de la muntanya de Sant Joan i, per les restes trobades, sembla que en el cim hi hagué un lloc de guaita que servia per comunicar-se amb els altres poblats de la zona com ara el de Mont Barbat.

A partir de la romanització del país, produïda des de l'any 218 a.C., al poblat se l'anomenarà Blanda o Blandae, que és la forma romana del topònim indígena. Aquest plural podria fer referència a una duplictat d'assentaments. Les excavacions arqueològiques situen un d'aquests assentaments en la penya dels Padrets, on varen aparèixer diverses cases datades durant el segle I a.C. i que varen ser habitades fins a mitjan segle I d.C.

A partir de 1381 els Cabrera, en tant que senyors únics, propiciaran un seguit de canvis arquitectònics i urbanístics: el palau vescomtal, la nova església parroquial, es refà la muralla, s'obren nous portals (Verge Maria) i carrers (Nou) i a principis del segle XV es construeix la font gòtica del carrer Ample i l'hospital de pobres de Sant Jaume (1423). El casc urbà es situa així a l'entorn del Palau dels Cabrera limitat pels actuals carrers del Raval, Camadasa, Passeig de Dintre i la barrera natural de la Riera de Blanes.

En aquest segle es consolida el sistema municipal i es redacten normatives per al bon govern de la Universitat o Comú de veïns, precedent dels actuals ajuntaments. En aquest moment s'incorpora al terme de Blanes el barri de s'Auguer i a principis del segle XVII el terme es farà arribar fins a la Tordera.

Després de la guerra de Successió (1714) l'economia experimenta un període de creixement i es constata una gran activitat en el comerç marítim, en la pesca en les drassanes i en la indústria (punes, cordes, suro, bótes...). En aquest segle es produeix un salt demogràfic molt important, ja que es passa de 1.993 habitants a primers de segle a 3.783 al final, fent que les muralles vagin sent derruïdes en funció de les necessitats de creixement.

Al segle XIX l'expansió urbana transcendeix la riera de Blanes consolidant així els barris de s'Auguer i sa Massaneda. El teixit urbà era compacte, organitzat a partir d'una malla rectangular amb un viari que segueix la direcció preferent mar-muntanya, sobre el qual es situen lateralment els habitatges. Predomina la casa entre mitgeres (planta baixa i planta pis).

Les comunicacions seguien les línies dels antics camins: el de Lloret i el de Hostalric per la vall del riu Tordera.

El principi de segle XX ve marcat pel començament del moll (1916) i la fundació de la fàbrica SAFA (1923) -actualment Nylstar-, peces decisives del redreçament econòmic de la Vila. En el terreny social apareixeran múltiples societats recreatives i un important moviment obrer que arriba a l'actualitat. En aquest moment també s'inicia el projecte del jardí botànic i la modernització de la flota pesquera amb el motor d'explosió.

Malgrat la puixança de la indústria, el turisme ha estat l'activitat que més profundament ha transformat la fisonomia del paisatge. A partir dels anys 50 comença una transformació urbanística sense precedents. Tota la façana marítima es va transformant amb la substitució accelerada de les edificacions històriques per d'altres d'alçades considerables. També apareix un gran espai autònom dedicat únicament al turisme, Els Pins, el qual inclou hotels, apartaments i sobretot càmpings, que s'estendran fins a la riba de la Tordera. Aquesta intensa explotació de la platja de s'Abanell fa que desaparegui gran part de la pineda de Blanes.

Ortofoto històrica - 1956

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya – Vol dels americans (1956)

A partir dels anys 60 sorgeix un fort creixement en gran part dispers en sectors autònoms deslligats de l'àrea urbana, degut al fenomen de la immigració consolidant-se barris com Mas Borinot, Ca La Guidó, Bon Pastor, Mas Cremat, La Plantera. Paral·lelament, el creixement turístic també agafa la seva importància amb la construcció d'hotels, blocs d'apartaments i una extensa àrea de càmpings a la zona dels Pins arribant gairebé fins al riu Tordera. Les cases unifamiliars vinculades a la segona residència i al sector turístic es van estenent en diferents urbanitzacions com Cala St.Francesc, St.Joan, Vistamar, Mas Güelo, Corona Sta.Cristina, Residencial Sta.Cristina.

El creixement dels darrers 30 anys ha anat ocupant els buits urbans que quedaven entre el nucli urbà i l'Estació incorporant les àrees de creixement previstes en el Pla General d'Ordenació Urbana, que inclou els sectors Els Pavos, Can Borell, Polígon Industrial Carretera de l'Estació, Polígon Industrial Nord.

A nivell d'infraestructures interurbanes cal remarcar la importància del ferrocarril i la actual proximitat amb l'autopista de la costa. La xarxa viària de la població ve determinada per dos grans eixos principals: la carretera de la Costa Brava i la de Tordera-Hostalric, condicionant els accessos i tota la mobilitat del municipi.

D'aquesta manera l'ocupació del municipi actualment queda delimitada pel riu Tordera al oest on predominen els càmpings, els hotels, i complexos turístics que ocupen tota la zona dels Pins. La carretera d'accés a la Costa Brava al nord que marca un límit clar entre el què és casc urbà i el què són urbanitzacions, i Pinya de Rosa per l'est, que delimita tot el què han sigut els creixements de cases unifamiliars a prop de la costa.

En el plànol d'informació "i.08 - Creixement històric" es mostren el creixement de la vila segons diferents períodes. Es distingeix com a partir del nucli emmurallat apareixen els creixements en raval, els eixamples i les urbanitzacions perifèriques.

En el plànol d'informació "i.09 - Tipologies edificatòries" mostra el què s'ha exposat anteriorment. Cada color representa un tipus d'edificació diferent, des del casc antic o recinte emmurallat, passant per la construcció en bloc ja sigui en illa oberta o tancada, els hotels, els càmpings, les cases adossades i les cases unifamiliars. D'aquesta manera ràpidament ens fem una idea de com i cap a on ha crescut el municipi.

En el plànol "i.10 - Usos de l'edificació" mostra la situació dels equipaments distribuïts per la ciutat. També es distingeix la zona comercial del nucli antic, la zona residencial i la zona industrial més apartada del centre.

4.1.3- Patrimoni històric i arquitectònic. El catàleg

El Pla incorpora dins la documentació que el conforma el Catàleg de béns de protecció del patrimoni ambiental, paisatgístic, arquitectònic i historicoartístic. Aquest catàleg recull les disposicions del Pla especial de patrimoni, que va ser desenvolupat i aprovat per completar criteris de protecció del PGOU '89.

Els objectius del Pla especial i que el Catàleg de béns del POUM pren com a propis són:

"El Pla especial pretén ser un instrument normatiu eficaç, capaç de generar una revalorització del patrimoni ambiental i paisatgístic i també arquitectònic i urbanístic, traduït en una millora concreta de la qualitat de vida i en una sèrie de polítiques específiques per al desenvolupament del municipi, prenent com a referència un turisme més sostenible de més qualitat.

1. El Pla Especial entén i assumeix el patrimoni natural i cultural de Blanes com una de les bases per al desenvolupament econòmic estratègic. Per això proposa un planejament renovat, compromès amb la protecció i la conservació del territori, que veu en el seu patrimoni un precedent de qualitat urbana dirigit als nous escenaris que planteja el desenvolupament sostenible. Aquest patrimoni representa la mateixa identitat, que aquest pla especial pretén rescatar i salvaguardar com un del béns més valuosos per construir el present i el futur de Blanes.

2. Més enllà d'establir una relació de peces individuals edificades o d'espais de caràcter rural o natural, el Pla especial s'aborda des d'una visió transescalar, per la qual cosa permet relacionar la mesura dels elements amb el caràcter de les situacions que s'hi manifesten. Aquesta és una qüestió capital per a una concepció funcionalment equilibrada del territori i el seu medi urbà. L'enfocament transescalar es materialitza en les categories següents:

- Àmbits paisatgístics singulars
- Àrees de protecció paisatgística i de verd privat protegit.
- Lleres públiques
- Conjunts urbans
- Elements de patrimoni ambiental, paisatgístic, historicoartístic
- Espais públics significatius

3. Cada bé catalogat disposa d'un fitxa que conté una descripció i valoració que justifica la seva protecció. Es tracta també de donar informació per ampliar el camp de percepció del ciutadà respecte del patrimoni municipal. La percepció és la imatge que l'observador es forma dels fets, en aquest cas la situació dels béns catalogats, i de la captació d'aquests depèn l'apropiació del

valor assignat o l'adopció de nous valors en el futur. Aquesta qüestió és clau en l'apropiació d'una idea col·lectiva, perquè la realitat de l'observador és la tendència a veure'ls en funció dels seus interessos i del seu propi estil de vida.

Per tant, s'incorpora informació que pot abastar a tot un conjunt, un edifici o una àrea:

- *Planejament vigent*
- *Situació respecte al context urbà més immediat*
- *Fotografies de l'estat actual i detalls més rellevants*
- *Plànols a escala gràfica, que ratifiquen les línies i els detalls més importants de la façana, per promoure'n la conservació i testimoniar-ne l'estat amb vista a intervencions futures*
- *Descripció dels aspectes arquitectònics, històrics, estètics o sentimentals de més rellevància, així com de l'estat actual*
- *Síntesi dels valors que en motiven la protecció o la conservació*
- *Categoria de protecció o conservació del bé catalogat*

4. El Pla especial de protecció del patrimoni ambiental, paisatgístic, historicoartístic i el seu catàleg també haurien de servir com a base de referència per a la definició del planejament urbanístic de la ciutat i per revitalitzar el patrimoni del municipi, de tal manera que en sigui factible la reutilització quan calgui o l'adequada evolució, equilibrant els usos compatibles amb la protecció i la conservació efectives dels béns catalogats. "

4.1.4- Estructura urbana actual. Anàlisi del planejament dels últims anys

Els objectius que es plantejava el **PGOU '89** era "d'ordenar els buits urbans, completant la trama viària i executant les obres d'infraestructura necessàries, per recuperar a la vegada amplis espais per usos i gaudi de la població.

Mantenir els hàbitats tradicionals, recuperant-los en les seves característiques constructives, crear i potenciar uns eixos de circulació rodada que permeti alliberar el nucli antic per a una circulació peatonal.

Crear sòl apte per la implantació de usos industrials compatibles amb el turisme.

Fixar les bases d'un creixement turístic no tan en quant al volum del mateix sinó més aviat en la qualitat i prolongació de les estàncies i temporada.

Protegir els espais naturals d'interès paisatgístic (i turístic) i agrícola.

Assentar el creixement urbà en els llocs més aptes o en aquells on és necessari per a consolidar nuclis ja existents".

Les previsions del PGOU van ser en la seva major part complertes, en especial pel que respecta a les previsions de creixement, tant dels sectors residencials, com industrials o serveis.

Des de la perspectiva actual, aquest desenvolupament va comportar, junt amb l'expansió globalment positiva de la ciutat, desajustos que es reflexaven en la descompensació de les densitats i tipologies edificatòries entre zones molt properes.

Així es pot constatar una densificació excessiva en les zones centrals i en parts de l'eixample, que contrasten amb zones de mitja o baixa densitat molt properes, que no acaben de conformar un eixample residencial mínimament homogeni en el seu resultat formal i en el seu tractament urbanístic.

El resultat final, es un conjunt de "peces" o sectors urbans desiguals, que s'annexionen uns al costat dels altres con un agregat urbanístic, del que sobresurten en la seva desconexió o discontinuïtat urbana els sectors més allunyats del centre-urbà, i situats a l'altre costat de la carretera de la Costa Brava.

Aquest resultat, no es fruit únicament de les previsions del PGOU-1989, sinó també, i molt especialment, de les dificultats de la morfologia del territori, i de l'herència de les urbanitzacions aparegudes en els forts creixements dispersos dels anys 60 i 70.

Pel que fa a les previsions del PGOU, que no es van desenvolupar, els sectors Pinya de Rosa, i Mas Borinot, coincideixen en gran manera amb les previsions que conté el PGOU-1989, que menys s'adeqüen a les perspectives i criteris urbanístics actuals, pel

seu impacte paisatgístic i mediambiental, en el primer cas, i per la seva desconexió urbana en el segon.

Com ja s'ha dit abans, el sector de Pinya de Rosa, ha estat inclòs com a zona protegida, dins la xarxa d'espais d'interès natural, i en part com a paratge natural d'interès nacional, PNIN per llei del Parlament de Catalunya.

La forta dinàmica de creixement de la primera dècada del segle XXI, i el fort increment del parc automobilístic, va comportat també la colmatació de la capacitat de la xarxa viària, pel que fa a les hores puntes, i al trànsit de pas de curt recorregut, i que dificulta així mateix l'accés rodat i l'aparcament a la zona comercial del centre urbà.

Els objectius que es plantejava el **POUM-2010** era "de centralitat territorial (equipaments i infraestructures de capitalitat), definició dels límits de l'expansió urbana residencial, impuls de les activitats econòmiques, i objectius de millora dels barris amb equipaments i polítiques d'habitatges.

L'arribada de la crisi, molt especialment en el sector de la construcció, ha fet que la majoria dels criteris i objectius del POUM, avui segueixin sent vàlids, i no s'hagin assolit les propostes que preveu el Pla.

4.2 Planejament d'aplicació

4.2.1- Pla Territorial General de Catalunya

El Pla Territorial General (PTG) de Catalunya, aprovat per la Llei 1/1995, de 16 de març, és l'instrument que defineix els objectius d'equilibri territorial d'interès general per a Catalunya i, a la vegada, marc orientador de les accions amb incidència territorial dels poders públics per a crear les condicions adequades per a atreure l'activitat econòmica als espais idonis.

El Pla inclou les determinacions següents:

- La definició de les zones del territori amb característiques homogènies per raó del potencial de desenvolupament i de la situació socioeconòmica.
- La indicació dels nuclis de població que, per les seves característiques, hauran d'exercir una funció impulsora i reequilibradora.
- La determinació dels espais i dels elements naturals que cal conservar per raó d'interès general referida a tot el territori.
- La definició de terres d'ús agrícola o forestal d'especial interès que cal conservar o ampliar per les característiques d'extensió, de situació i de fertilitat.
- La previsió de l'emplaçament de grans infraestructures, especialment de comunicació, de sanejament i energètiques i d'equipaments d'interès general.
- La indicació de les àrees del territori en les quals cal promoure usos específics.
- La definició dels àmbits d'aplicació dels plans territorials parcials que s'hauran d'adequar als àmbits establerts en la divisió territorial de Catalunya; es poden agrupar unitats comarcals, però en cap cas no es poden dividir.

Els sistemes de propostes del pla són a tres nivells:

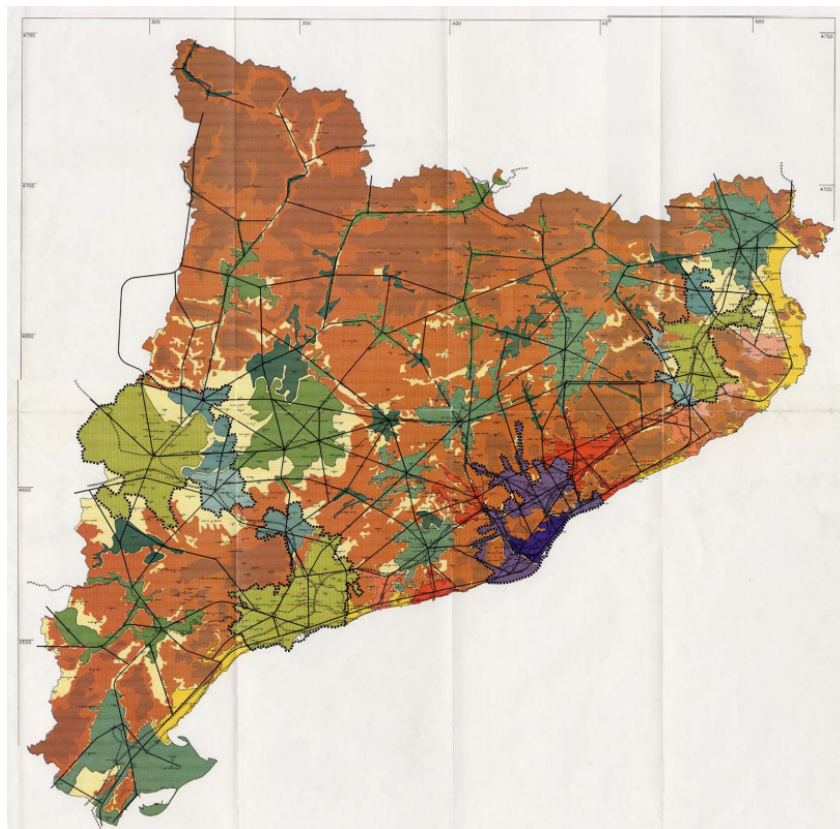
- Definició d'àrees bàsiques territorials (ABT) constituïdes per l'agrupació de petits municipis com a llindar mínim de cobertura territorial per als equipaments col·lectius (salut, sanejament, educació, esport...)
- Estudi dels grans sistemes urbans com a àrees de cohesió i d'influència del seu entorn territorial.
- Definició dels àmbits funcionals territorials (AFT) constituïts per agrupacions de comarques i de sistemes urbans.

El Pla Territorial General de Catalunya, dins de la seva lògica d'estructuració del territori, determina que les comarques gironines han de quedar sota les directrius del pla territorial parcial corresponent.

Seguint el principi de jerarquia normativa que informa i ordena les relacions entre els diferents instruments de planejament, el present POUM ha de mantenir la coherència amb les directrius i determinacions del PTG.

Bàsicament, els objectius del PTG són potenciar el desenvolupament, equilibrar el territori i ordenar el creixement.

Estructura territorial de la proposta del PTGC

Font: Pla Territorial General de Catalunya

Les propostes i formulacions que adopta el Pla són:

- Estratègies, segons la base de tres grans eixos: territorial, mediambiental i econòmic.
- Definició del model a partir de la imatge -objectiu de distribució de la població i la delimitació indicativa d'àrees territorials amb assignació de determinades funcions territorials dintre l'estratègia global del Pla, per tal d'assolir el model territorial desitjat.

Els estudis d'informació del PTG defineixen els sistemes urbans existents com àrees formades a partir de la cohesió i influència que tot nucli d'una certa entitat genera al seu entorn territorial. Blanes està situat dins el "Sistema d'articulació i desenvolupament del Sistema d'articulació interior – costa", amb Blanes com a nucli central.

El Pla estableix un sistema d'articulació entre àmbits funcionals territorials basat en els sistemes urbans de: Hostalric + Breda + Malgrat + Blanes + la polaritat de Tordera.

Les àrees bàsiques territorials (ABT) constituïdes per l'agrupació de petits municipis com a llinzar mínim de cobertura territorial per als equipaments col·lectius (salut, sanejament, educació, esport...). Blanes està inclosa dins d'una Àrea Bàsica Territorial formada únicament pel municipi de Blanes.

4.2.2- Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines

En data 14 de setembre de 2010, el Govern de Catalunya va aprovar definitivament el Pla territorial parcial de les Comarques Gironines (DOGC núm. 5735 de 15 d'octubre de 2010), que comprèn les comarques de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva.

El Pla territorial parcial de les Comarques Gironines estableix les directrius i normes que han de respectar les actuacions de desenvolupament territorial, en especial el planejament urbanístic general, la creació de les infraestructures de mobilitat, i les derivades de les polítiques de protecció del patrimoni territorial.

Així mateix, aquest Pla té per finalitat ordenar el territori per tal de garantir el benestar de la població actual i futura. Per això el PTPCG estableix detalladament les pautes espacials per a un desenvolupament del territori que compleixi les següents condicions:

- Donar cabuda a les previsions de nous habitatges i llocs de treball adoptades com a hipòtesis de futur per a l'àmbit del Pla, amb especial atenció a les necessitats de sòl per a habitatge assequible.
- Contribuir a la generació de riquesa a partir de l'aprofitament ordenat i sostenible dels recursos del territori i del desvetllament del seu potencial endogen.
- Distribució d'usos i la disposició de les xarxes d'infraestructures en el territori que afavoreixin una eficiència econòmica creixent considerada en el conjunt de l'àmbit i en el conjunt de Catalunya.

- Permetre que els ciutadans, amb independència del seu lloc de residència, disposin d'unes condicions raonablement equiparables en l'accés a la renda i els serveis.
- Un desenvolupament sostenible que respongui als criteris del Programa de Planejament Territorial de Catalunya.

Els objectius específics que adopta el Pla territorial per assolir els desitjats nivells d'utilització racional del territori i del medi, de cohesió social i de desenvolupament urbanístic sostenible, formen un tot en la mesura que integren estratègies d'equilibri i de desenvolupament per cada un dels sistemes bàsics territorials: espais oberts, assentaments i infraestructures de mobilitat.

El contingut del Pla territorial, doncs, respon a l'objectiu d'aportar les referències espacials necessàries per a un desenvolupament sostenible del territori i es centra en la regulació dels tres sistemes bàsics de la realitat territorial:

- Sistema d'espais oberts. El Pla diferencia segons les seves característiques i la seva funció territorial les diferents classes de sòl que han de quedar al marge dels processos d'urbanització i establirà la normativa i els criteris de gestió de cadascuna.
- Sistema d'assentaments urbans. El Pla assenyala les estratègies de desenvolupament per a cada nucli o àrea urbana que són adequades per a les finalitats del pla.
- Sistema d'infraestructures de mobilitat. El Pla fa propostes de nous traçats i de millores en la xarxa viària territorial i en la xarxa ferroviària, en ambdós casos en coherència amb el planejament sectorial d'aquestes matèries.

Criteris de planejament:

Sistema d'espais oberts

- Afavorir la diversitat del territori, mantenint la referència de la seva matriu biofísica.
- Protegir els espais naturals, agraris i no urbanitzables en general com a components de l'ordenació del territori.
- Preservar el paisatge i el patrimoni cultural com a valors socials i actius econòmics del territori.
- Moderar el consum de sòl.

Sistema d'assentaments

- Afavorir la cohesió social del territori i evitar la segregació espacial de les àrees urbanes.
- Protegir i potenciar el patrimoni urbanístic que vertebrava el territori.
- Facilitar una política d'habitatge eficaç i urbanísticament integrada.
- Propiciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes i racionalitzar la implantació de polígons industrials o terciaris.
- Aportar mesures de regulació i orientació espacial de la segona residència.
- Vetllar pel caràcter compacte i continu dels nous creixements.
- Reforçar l'estructura nodal del territori a través del creixement urbà

Sistema de mobilitat

- Fer de la mobilitat un dret i no una obligació.
- Facilitar el transport públic mitjançant la polarització i la compacitat dels sistemes d'assentaments.
- Atendre especialment la vialitat que estructura territorialment els desenvolupaments urbans.
- Integrar els espais del transport i de la logística en la matriu territorial.

Anàlisi comarcal

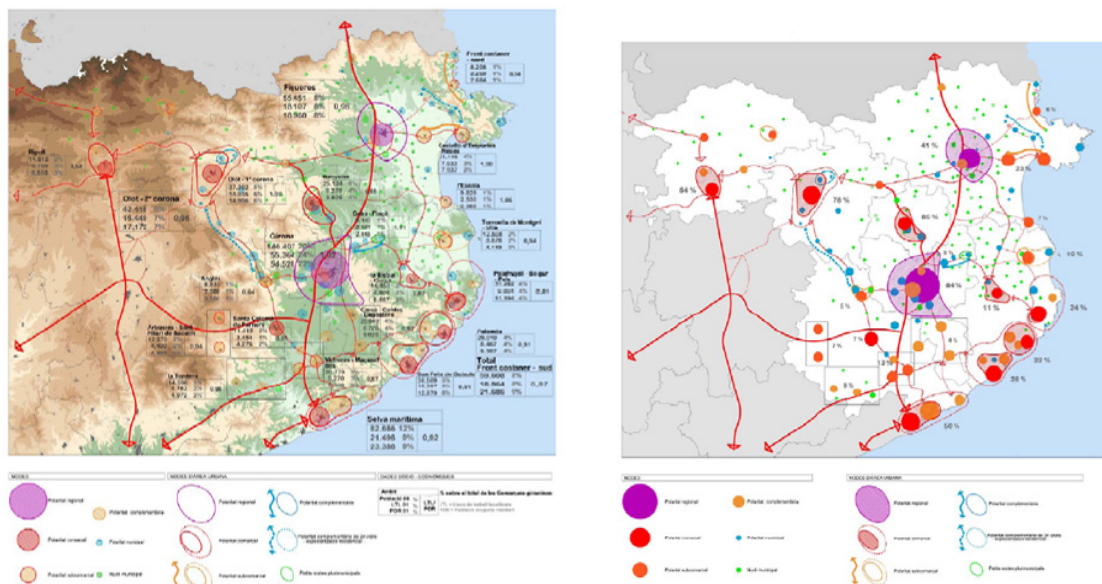
Pes específic de la població comarcal respecte a la de la totalitat de l'àmbit de planejament.

Gironès i Selva apleguen quasi la meitat de la població de l'àmbit amb un 24 % i un 23 %, respectivament. Segueixen en importància l'Alt i el Baix Empordà amb un 19 % i un 18% de la població de l'àmbit. A distància la Garrotxa acull un 8 % i finalment Pla de l'Estany i Ripollès amb un 4 % cadascuna

Estructura dels assentaments urbans

Des d'una visió comarcal, els pols amb un major pes específic dins la seva pròpia comarca són els que s'estructuren al voltant de Banyoles i de Girona i que acullen, respectivament, un 85 % i un 84 % de la població comarcal.

Xarxa de ciutats i pes específic dels nodes

Font: Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines

Avaluació de les necessitats de sòl.

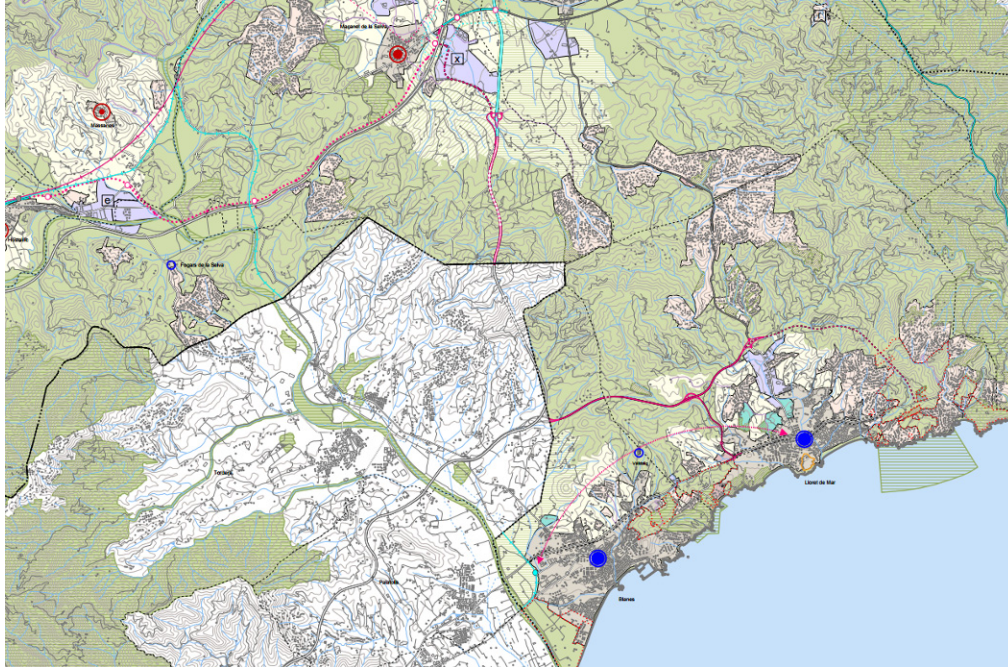
S'avaluen en 16.000 llocs de treball a l'any 2026 el que suposa un increment d'uns 3.800 respecte l'any de referència del 2001.

El Pla fa una proposta de setze àmbits plurimunicipals, que es consideren els més adequats per acollir el possible desplegament dels sectors urbanitzables d'activitat econòmica que es podrien anar desenvolupant durant la vigència del Pla. La proposta de delimitar-los s'ha d'entendre com a formant part de l'estratègia del Pla de fomentar la cooperació intermunicipal en la creació de polígons industrials, per tal de fer-los més eficients i facilitar el repartiment de càrregues i beneficis per al conjunt. Un d'aquest àmbits és el format pel conjunt dels municipis de Blanes-Lloret de Mars.

L'edificabilitat bruta per als sectors industrials i logístics s'estableix en 0,4 m2sostre/m2sòl i pel terciari no logístic en 0,6

La proposta del Pla per l'àmbit de la Selva Marítima (municipis de Blanes, Lloret de Mar i Tossa de Mar)

Proposta del Pla per l'àmbit de Blanes

Font: Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines

Aquest àmbit acull la ciutat de Blanes que, en l'escenari demogràfic i econòmic de Catalunya per a l'any 2026, té el caràcter de nodalitat en l'objectiu de vertebració del territori.

El Pla opta per fomentar l'estructuració de l'àrea urbana de Blanes – Lloret de Mar, vista l'existència de sòl amb aptitud per admetre desenvolupaments urbanístics amb els criteris adoptats pel Programa de planejament, de manera que tingui capacitat per polaritzar una part significativa dels creixements demogràfics previstos per l'escenari 2026.

Sistema d'espais oberts

Un 27 % de la superfície de l'àmbit (EIN Massís de les Cadiretes i EIN de la Pinya de Rosa) està inclosa dins del Pla Espais d'Interès Natural i la Xarxa Natura 2000.

El Pla territorial proposa protegir de forma especial un 42 % més del territori de l'àmbit, un 2 % queda acollit al règim de protecció territorial per motius d'interès agrari i/o paisatgístic, mentre que un 7 % resta sota protecció preventiva, segons les categories establertes pel propi pla.

Sistema d'assentaments

El Pla proposa per a cadascun dels nuclis de població i per a l'escenari 2026, un paper territorial determinat en funció de les seves característiques. Per tal d'aconseguir aquest escenari assigna a cadascun dels assentaments, l'estratègia de desenvolupament urbanístic que es determina a continuació. Tanmateix es representen en els plànols d'ordenació a escala 1/50.000 i s'indiquen

esquemàticament en el quadre de característiques adjunt.

Estratègia de creixement proposat pel municipi de Blanes:

SISTEMA URBÀ	MUNICIPI	SUPERFÍCIE (km2)	POBLACIÓ 08	LTL 01	LUPOR 01	HABITATGES 01 (cens)	HABITATGES 08 (estimació)	HABITATGES 09 Ha de teixit històric residencial (estimació)	% HTG PRINCIPAL01	NMO 01: Població / Habitacles principals	ASSENTAMENT / TIPUS TEIXIT (*) I ALTRES ENTITATS SINGULARS DE POBLACIÓ	SUPERFÍCIE (Ha)	Entitat població: POBLACIÓ 01	Entitat població: POBLACIÓ 06	Entitat població: POBLACIÓ 01	Entitat població: POBLACIÓ 06	Entitat població: POBLACIÓ 07	POBLACIÓ 07 / Superfície (Ha)	ESTRATÈGIA
	Blanes	17,7	39107	10208	0,79	22987	26704	49	49	2,7	Blanes	496,95	25663	27713	31532	37819	38368	77	●
											Valldolítg	0,46	-	-	-	-	-	-	○
											Mas Palou	3,56	-	-	-	-	-	-	
											Mas Guelo	2,92	-	-	-	-	-	-	
											Blanes Residencial - Vistamar	20,08	-	-	-	-	-	-	
											Serrallarga	20,76	-	-	-	-	-	-	
											equipaments esportius	6,41	-	-	-	-	-	-	

El Pla proposa una estratègia de desenvolupament qualitatiu i reforçament nodal per al nucli de Blanes. Pel petit nucli del Valldolítg, el Pla estableix una estratègia de millora i completió.

Sistema d'infraestructures de la mobilitat

En aquest àmbit es recullen diferents propostes de millora de les infraestructures de mobilitat, com el perllongament de la C-32 i el seu enllaç amb la nova A-2.

Pel que fa al transport col·lectiu el pla proposa fer arribar el servei de rodalies de Girona, i la proposta a mig termini de la proposta de carril bus sobre la GI-682 entre Lloret i Blanes.

Paisatge

Les Directrius del paisatge d'aquest Pla es basen en el Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines. A les Comarques Gironines, es defineixen un total de 26 unitats de paisatge. Blanes està integrat en dues unitats paisatgístiques: La unitat Baixa Tordera i la unitat Ardenya – Cadiretes, i s'estableixen els següents Objectius de Qualitat Paisatgística per a Blanes:

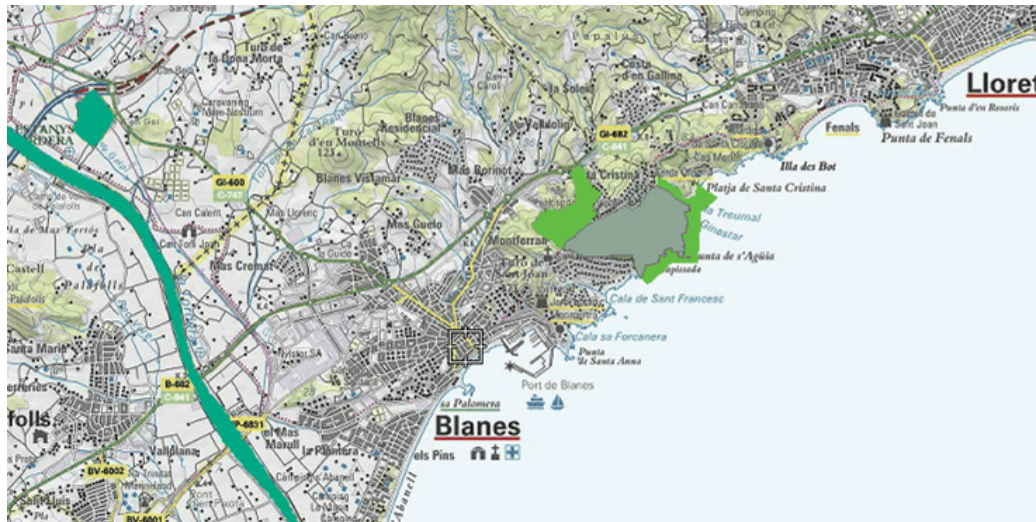

Font: Catàleg de paisatge de les Comarques Gironines

- **OQP1**: Uns assentaments urbans amb un creixement ordenat, respectuós amb la seva singularitat, amb perímetres nítids, dimensionat d'acord amb les necessitats reals i que no compromet els valors del paisatge dels espais circumdants.
- **OPQ2**: Unes entrades dels nuclis urbans ordenades i projectades en relació amb el paisatge circumdant, amb uns passejos arbrats recuperats i reestructurats com a elements caracteritzadors del paisatge.
- **OPQ11**: Unes platges i dunes del litoral gironí ben conservades i gestionades d'acord amb les seves característiques urbanes, semiurbanes o naturals, com la desenvolupada de la Tordera que han de ser objecte de protecció en tant que mostres del paisatge originari.
- **OPQ16**: Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzin les panoràmiques més rellevants i permetin descobrir i interactuar amb la diversitat i els matisos dels paisatges de les Comarques Gironines (Tordera – GR92 – Blanes).
- **OQP: 17**. Unes fites i fons escènics preservats i revaloritzats que es mantinguin com a referents visuals i identitaris de qualitat (Castell de Sant Joan de Blanes).
- **OPQ18**: Una façana marítima que mantingui la identitat paisatgística de cada lloc i els valors propis de caràcter natural, històric, cultural i etnogràfic bastits a primera línia de costa (espais naturals, camins de ronda, fars, edificis d'estil modernista i colonial, passejos marítims, "tinglados" i instal·lacions portuàries).
 - Els POUM han d'evitar la consolidació de nous continus edificats i esponjar els ja existents. Els principals continus urbans de la façana litoral són: Lloret de Mar-Blanes
 - Mantenir i revaloritzar a través de les eines de desplegament dels POUM els elements arquitectònics singulars (fars, torres de defensa, ...) com a elements de referència històrica de la façana marítima, posant èmfasi en els municipis que concentren més exponents d'elements històrics de caràcter defensiu.

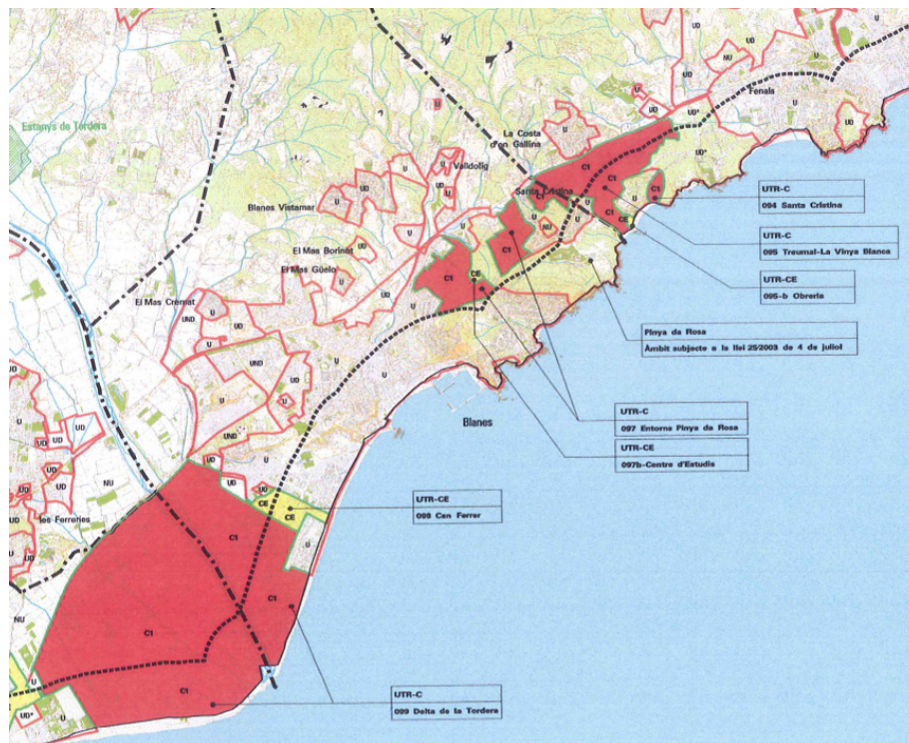
4.2.3- PNIN, PEIN i la XN2000

El municipi de Blanes té dins els seus límits municipals, algunes àrees que disposen d'una protecció, degut a la naturalesa dels terrenys. Aquests espais són el riu Tordera, que forma part de la Xarxa Natura 2000; i l'espai Pinya de Rosa que té una protecció PEIN, Pla d'espais d'interès natural, i una protecció PNIN; Paratge natural d'interès nacional.

Font: Visor cartogràfic del Departament d'Agricultura, ramaderia, pesca i alimentació

4.2.4- El Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner.

Font: Registre de planejament urbanístic

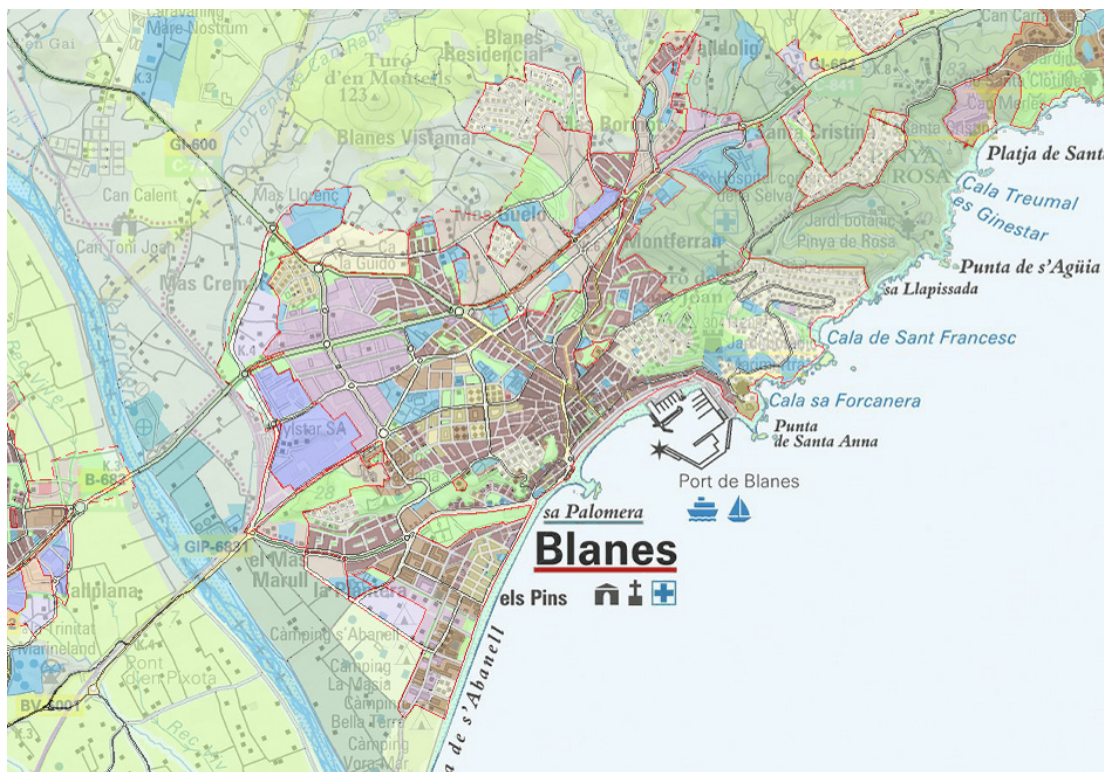
El desembre de 2005 es va aprovar el Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner que protegeix el sòl no urbanitzable dels primers 500 metres de la línia de costa. El Pla

estableix la màxima protecció per a l'àmbit del Delta de la Tordera i a Pinya de Rosa, i reserva com a Costaner Especial, que pot tenir algun tipus de desenvolupament els espais de Can Ferrer i Centre d'Estudis.

4.3 Planejament urbanístic vigent

4.3.1- Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM-2010)

El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Blanes va ser aprovat per la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona en data de 11 de febrer de 2010, i de conformitat del Text refós en data de 14 d'abril de 2010. El Pla d'ordenació urbanística municipal (en endavant POUM-2010) va ser recorregut al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i en el recurs 174/2011, en la sentència 237 de 31 de març de 2015 declara nul el POUM per la insuficiència de l'estudi d'inundabilitat.

Font: Mapa urbanístic de Catalunya

En aquest moment, el POUM-2010 torna a ser vigent ja que la sentència que l'anul·lava ha sigut recorreguda al Tribunal Suprem.

4.3.2- Desenvolupament del Pla

Aquest planejament general ha estat parcialment modificat durant el temps de vigència del POUM. S'han tramitat, aprovat i publicat **4 modificacions puntuals** del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Les determinacions bàsiques d'aquestes modificacions són les següents:

Modificació de Pla d'ordenació urbanística per a la requalificació com a equipament de la finca situada al carrer Muralla, 28. Va ser aprovada el 9 de febrer de 2011, i publicada al DOGC el 11 de març de 2011. L'objecte de la modificació era la de

modificar la qualificació urbanística passant la parcel·la de la zona 2 Recinte Emmurallat a la de sistema d'Equipament privat.

Modificació de Pla d'ordenació urbanística en el sector Paradís – Av Europa. Va ser aprovada el 4 d'octubre de 2012, i publicada al DOGC el 11 de gener de 2013. L'objecte de la modificació era la d'augmentar els paràmetres d'edificabilitat previst en el POUM, modificar l'àmbit per incloure unes finques municipals i canviar el sistema a cooperació.

Modificació de Pla d'ordenació urbanística en l'àmbit del Pla de millora urbana PMU-5 Peixos Ros i els àmbits dels sectors urbanitzables delimitats SUD-7 Costa Brava Centre i SUD-8 Horta d'en Beia. Va ser aprovada el 26 de març de 2014, i publicada al DOGC el 27 de maig de 2014. L'objecte de la modificació era el de reajustar els límits que estableix el POUM en l'àmbit del PMU5 i els sectors SUD7 i SUD8, per tal d'incrementar l'àmbit del PMU Peixos Ros.

Modificació dels articles 65 i 73 de la normativa del Pla d'ordenació urbanística. Va ser aprovada el 22 de juliol de 2014, i publicada al DOGC el 21 d'octubre de 2014. L'objecte de la modificació era la de efinir amb major presició les plantes àtic i els elements que es permeten situar per sobre de l'alçada reguladora.

Així mateix, s'han aprovat els següents **5 documents urbanístics de planejament**:

Pla especial urbanístic per a la construcció d'una piscina al càmping Bella Terra. Va ser aprovat el 2 de juny de 2015, i publicat al DOGC el 30 de juny de 2015.

Modificació del Pla especial del sistema general portuari. Va ser aprovat el 5 de febrer de 2013, i publicat al DOGC el 19 d'abril de 2013.

Pla de millora urbana sector Paradís – avinguda Europa. Va ser aprovat el 2 d'agost de 2015.

Pla de millora urbana Molí d'Avall. Va ser aprovat el 15 de novembre de 2013.

Delimitació de la Trama Urbana Consolidada. Va ser aprovada el 12 d'abril de 2011, i publicada al DOGC el 26 d'abril de 2011.

4.3.3- Sentències judicials al POUM-2010

El planejament també s'ha modificat **4 sentències judicials** del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya – Càmpings. La sentència declara nul el POUM, per la insuficiència del Estudi d'inundabilitat del POUM, per la falta de delimitació de la zona fluvial, respecte de la riera de Blanes, i les zones del sistema hídic i inundable pel riu Tordera i la riera Plantera, així com la falta de previsió de mesures de protecció adequades en front dels riscos en el sòl.

Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya – PA Ca la Sant Francesc. La sentència anul·la única i exclusivament l'apartat que obliga la constitució de la Junta de conservació, i la conservació de la urbanització durant un període mínim de 5 anys, a partir de la recepció per part de l'ajuntament.

Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya – Sector Mont-ferrant. La sentència declara nul·les les disposicions del POUM pel que fa a l'àmbit coincident amb el sector del Pla Parcial de Mont-ferrant.

Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya – PA Mas Massonet. La sentència declara nul·la la delimitació del Polígon d'actuació urbanística del PA-14-Mas Massonet, però no la seva ordenació.

També hi ha hagut **1 sentència judicial** del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya que manté l'ordenació del POUM:

Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya – SUD 5 Mas Martí. La sentència desestima el recurs, mantenint les prescripcions que preveia el POUM.